

ความคิดเห็นของนักเรียนที่ผ่านการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา
โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ประภา รุ่งทิวี

ศาสตราจารย์ เป็นส่วนหนึ่งของงานที่ศึกษาตามหลักสูตรศาสนาและศีลธรรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๖

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา
โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

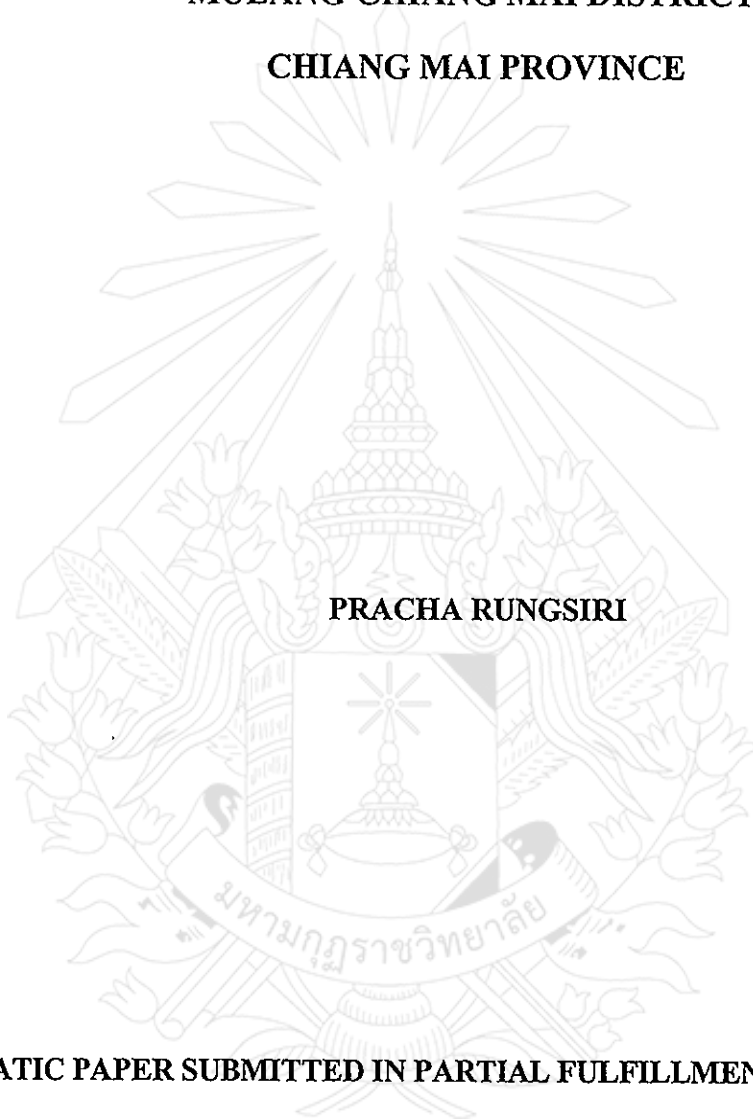
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2556

B 16394

**SCHOOL CHILDREN'S OPINIONS TOWARDS TEACHING AND
LEARNING MANAGEMENT OF ARTS SUBJECTS,
CHIANG MAI KINDERGARTEN SCHOOL,
MUEANG CHIANG MAI DISTRICT,
CHIANG MAI PROVINCE**

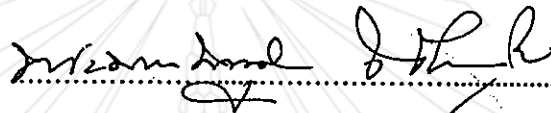

PRACHA RUNGSIRI

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E 2556 (2013)**

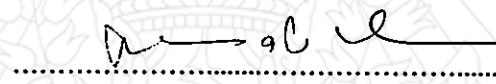
หัวข้อสารนิพนธ์ : ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา
โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อนักศึกษา : ประชา รุ่งศิริ
สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรัณย์ ปัญญโญ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : พระครูวิทิศานาทร,ดร.

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

.....
(พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโต,ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

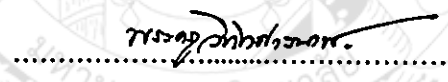
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.พศิน แดงจวง)

ประธานกรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรัณย์ ปัญญโญ)

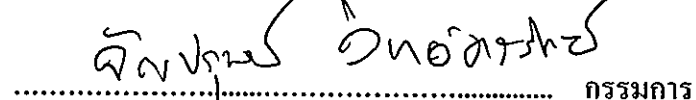
อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(พระครูวิทิศานาทร,ดร.)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หนูม้วน ร่มแก้ว)

กรรมการ

.....
(ดร.จักรปรุพห์ วิชาอักษรวิทย์)

กรรมการ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : School Children's Opinions towards Teaching and Learning
Management of Arts Subjects, Chiang mai Kindergarten School,
Mueang Chiang Mai District, Chiang mai Province

Student's Name : Pracha Rungsiri

Department : Educational Administration

Advisor : Asst. Prof. Dr. Karrun Panyo.

Co-Advisor : Phrakhvuvititsasanatorn ,Dr.

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

A.S. Nāna vuddho
..... Dean of Graduate School
(Phramaha Boonsri Nānavuddho , Asst. Prof. Dr.)

Thematic Committee

Pl. Tjely
..... Chairman
(Prof.Dr, Phasina Tangchvang)

Karrun Panyo
..... Advisor
(Asst. Prof. Dr. Karrun Panyo.)

Phrakhvuvititsasanatorn
..... Co-Advisor
(Phrakhvuvititsasanatorn , Dr.)

Noomuan Romkeaw
..... Member
(Asst. Prof. Dr. Noomuan Romkeaw)

Chakparun Wichackrawit
..... Member
(Dr. Chakparun Wichaakkarawit)

Copyright of the Graduate School, Mahamakut Buddhist University

หัวข้อสารนิพนธ์	: ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อนักศึกษา	: ประชา รุ่งศิริ
สาขาวิชา	: การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กรัณย์ ปัญโญ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: พระครูวิทิศศาสนาทร.ดร
ปีการศึกษา	: 2556 (2013)

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ของนักเรียนที่มี เพศ ระดับชั้น และเกรดเฉลี่ยต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย ได้แก่ นักเรียน โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ จำนวน 380 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ ทดสอบค่าที (t - test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง ประกอบการบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก ได้แก่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเนื้อหา มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ข้อเสนอแนะ

- ปัญหาจากผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า เนื้อหาสาระการเรียนการสอนมีมากเกินไปและเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก ในด้านวัสดุ อุปกรณ์ ไม่ได้รับการสนับสนุน ไม่มีหนังสือคู่มือประกอบการสอนและไม่มีสถานที่จัดแสดงผลงานของนักเรียน ครูผู้สอนขาดการเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับกับเนื้อหาและวัยของผู้เรียน

- แนวทางแก้ไขจากผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ครูควรคัดเลือกเนื้อหาที่จะสอนให้ตรงกับความสนใจของผู้เรียน และเนื้อหาที่ใช้สอนควรมีความเหมาะสมกับผู้เรียน ก่อนการสอนครูผู้สอนควรเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัยของผู้เรียน

Thesis Title : Schoolchildren's Opinion towards Arts Teaching and Learning, Chiang Mai Kindergarten, Mueang Chiang Mai District, Chiang Mai Province

Student's Name : Pracha Rungsiri

Department : Educational Administration

Advisor : Asst. Prof. Dr. Karrun Panyo

Co-Advisor : Phrakhravititsasanatorn, Dr.

Academic Year : B.E. 2556 (2013)

ABSTRACT

The objectives of this thesis were aimed 1) to study schoolchildren's opinion towards arts teaching and learning, Chiang Mai Kindergarten, Mueang Chiang Mai District, Chiang Mai Province, 2) to compare schoolchildren's opinion towards arts teaching and learning, Chiang Mai Kindergarten, Mueang Chiang Mai District, Chiang Mai Province, who differed in sex, level of class, and grade point average, and 3) to study problems and solutions to the problems of arts teaching and learning, Chiang Mai Kindergarten, Mueang Chiang Mai District, Chiang Mai Province. The research sampling subjects were schoolchildren of Chiang Mai Kindergarten, totally 380. Tools for data collection were questionnaires with five-measurement scale. Statistics for data analysis included percentage, mean, standard deviation, and t-test and F-test (One-Way ANOVA). If statistically significant difference was found at 0.05, it would be tested in pair by means of LSD (Least-Significant Different). Results of the data analysis were presented in descriptive tables.

Results of the study were as follows:

1) The schoolchildren's opinion towards arts teaching and learning, Chiang Mai Kindergarten, Mueang Chiang Mai District, Chiang Mai Province in all three aspects was rated at a high level. When considering by aspect, it was found that the foremost was the behavior of teachers, rated at a high level, followed by teaching and learning activity and its content, rated at a high level, respectively.

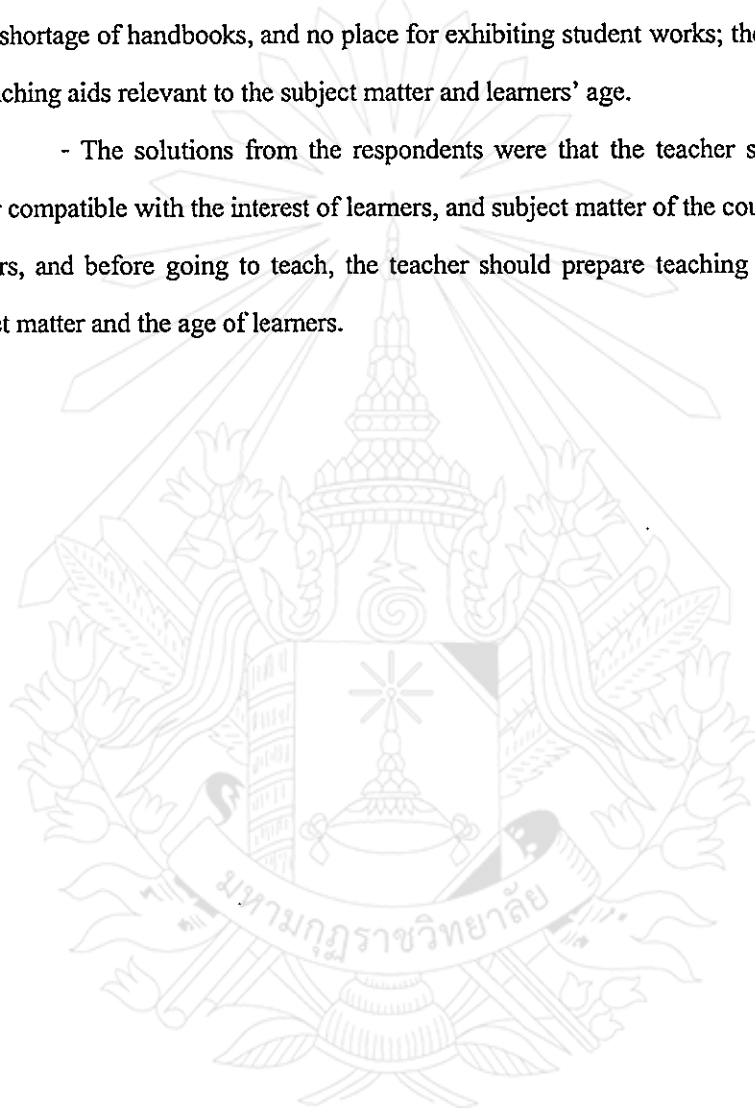
2) The hypothesis test showed that the schoolchildren who differed in sex did not differ in opinion towards arts teaching and learning, Chiang Mai Kindergarten, Mueang Chiang Mai District,

Chiang Mai Province in all three aspects, which was not consistent with the hypothesis, with statistical significance at 0.05.

3) Suggestions

- The problems from the respondents were that the subject matter of teaching and learning was overloaded and rather difficult. In terms of material supply, it was not supported, there was a shortage of handbooks, and no place for exhibiting student works; the teacher did not prepare the teaching aids relevant to the subject matter and learners' age.

- The solutions from the respondents were that the teacher should select the subject matter compatible with the interest of learners, and subject matter of the course should be suitable to learners, and before going to teach, the teacher should prepare teaching aids consistent with the subject matter and the age of learners.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ ในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้และให้คำชี้แนะแนวทางการทำสารนิพนธ์

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา มหาวิทยาลัยที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนาที่ให้สถานที่ศึกษา ค้ำคูณ รวบรวมความรู้ต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาเล่าเรียน

ขอกราบนมัสการขอบคุณพระมหาบุญศรี ญาณวฑู โฉม,ศ.ดร.คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ขอกราบนมัสการขอบพระคุณพระมหาวิรัชศักดิ์ สุรเมธี เลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย และอาจารย์ทุกรูป/ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ แนะนำแนวทางการเรียน ให้ข้อคิด กำลังใจในการเรียนจนประสบผลสำเร็จ

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.พศิน แดงจวง ที่ได้กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบ และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หนูม้วน ร่มแก้ว , ดร.จักรปรุพท์ วิชาอักษรวิทย์ ที่ให้คำแนะนำตรวจสอบ แก้ไข สารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบทุกท่านที่ได้ชี้แนะข้อบกพร่องในงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรณีย์ ปัญโญ ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และขอกราบนมัสการ พระครูวิทิศศาสนาทรร.ดร ที่ปรึกษาร่วมสารนิพนธ์ ที่ให้เสียสละดูแลเอาใจใส่ และให้ความเมตตาให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ ไพบูรณ์ พุทธวงศ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจียน วันทนียตระกูล, ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัครชัย ชัยแสงวง, ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญช่วยให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 1 ตลอดรวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ไม่ได้ระบุนาม ที่ให้ข้อมูลและคำแนะนำที่มีประโยชน์กับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นอย่างมาก

คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศเพื่อบูชาพระคุณของมารดา บิดา และบูรพาจารย์ ที่กรุณาให้การศึกษา อบรมสั่งสอนให้สติปัญญา และคุณธรรมอันเป็นเครื่องชี้นำแสงสว่างในชีวิตของผู้วิจัย

ประชา รุ่งศิริ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.6 คำนียามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	12
2.3 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551	28
2.4 หลักสูตรแกนกลางวิชาศิลปศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6)	38
2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	50
2.6 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	57
2.7 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย	62

บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	64
	3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	64
	3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	64
	3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	66
	3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	67
	3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	68
	3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล	69
	3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	69
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
	4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
	4.2 ขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล	71
	4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
	ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	72
	ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่	74
	ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	81
	ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข	95
บทที่ 5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	98
	5.1 สรุปผลการวิจัย	99
	5.2 อภิปรายผลการวิจัย	102
	5.3 ข้อเสนอแนะ	111
	5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	111
	5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	113
	บรรณานุกรม	114
	ภาคผนวก	118

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	119
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	121
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	125
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	127
ภาคผนวก จ วิเคราะห์ความเที่ยงตรงทางเนื้อหาของแบบสอบถาม (IOC)	134
ประวัติผู้วิจัย	138

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 3.1	แสดงจำนวนนักเรียน ในโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่	65
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	72
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับชั้นเรียน	72
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเกรดเฉลี่ย	73
ตารางที่ 4.4	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน	74
ตารางที่ 4.5	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา	75
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	77
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน	79
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน	81

ตารางที่ 4.17	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียน อนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามระดับชั้นเรียน	86
ตารางที่ 4.18	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการ จัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอ เมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามระดับชั้น เรียน	86
ตารางที่ 4.19	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็น ของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียน อนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา จำแนกตามระดับชั้นเรียน	87
ตารางที่ 4.20	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการ จัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอ เมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา จำแนกตามระดับชั้นเรียน	87
ตารางที่ 4.21	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นของนักเรียนที่มี ต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา จำแนกตามระดับชั้น เรียน ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)	88
ตารางที่ 4.22	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียน อนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน จำแนกตามระดับชั้นเรียน	88
ตารางที่ 4.23	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการ จัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอ เมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนก ตามระดับชั้นเรียน	89

- ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้นเรียน 89
- ตารางที่ 4.25 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้นเรียน 90
- ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามเกรดเฉลี่ย 90
- ตารางที่ 4.27 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามเกรดเฉลี่ย 91
- ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คู่ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา จำแนกตามเกรดเฉลี่ย 91
- ตารางที่ 4.29 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา จำแนกตามเกรดเฉลี่ย 92
- ตารางที่ 4.30 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา จำแนกตามเกรดเฉลี่ย ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different) 92

- ตารางที่ 4.31 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คู่ความคิดเห็น
ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียน
อนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรม
การเรียนการสอน จำแนกตามเกรดเฉลี่ย 93
- ตารางที่ 4.32 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการ
จัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอ
เมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนก
ตามเกรดเฉลี่ย 93
- ตารางที่ 4.33 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการ
จัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอ
เมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน จำแนก
ตามเกรดเฉลี่ย 94
- ตารางที่ 4.34 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนว
ทางแก้ไข การจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาของนักเรียน โรงเรียน
อนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา 95
- ตารางที่ 4.35 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนว
ทางแก้ไข การจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะของนักเรียนระดับช่วงชั้น
ที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 96
- ตารางที่ 4.36 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทาง
แก้ไข การจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2
โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน 97

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงองค์ประกอบความคิดเห็นทั้ง 3 องค์ประกอบ

12

แผนภูมิที่ 2.2 แสดงรูปแบบของระบบการจัดการเรียนการสอน

23

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความรู้เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับทุก ๆ คน เพราะถ้าใครมีความรู้มากก็จะได้เปรียบในทุก ๆ เรื่อง เราจึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ การศึกษาจะช่วยยกระดับของตนเองและสังคมให้สูงขึ้น เพราะการศึกษาเป็นการรวมพลังแห่งอารยธรรม และเป็นเครื่องวัดระดับของชีวิตร่วมกัน บันไดของการศึกษาตั้งไว้ให้ทุกคนสามารถปีนจากขั้นต่ำถึงขั้นสูงสุดได้ แล้วแต่ความสามารถของบุคคล การศึกษาจะช่วยสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้แก่มนุษย์ ซึ่งจะนำไปสู่ผลสำเร็จ การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาค้นคว้าต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ตลอดช่วงชีวิตตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตแต่แรกเกิดการพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีพ และประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ ความคิดสร้างสรรค์จัดเป็นคุณสมบัติที่มีคุณภาพกว่าความสามารถด้านอื่นๆ ของมนุษย์ บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์สามารถดูแลตนเองและสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในลักษณะที่เหมาะสม พึงพอใจและมีชีวิตเป็นสุขได้ จากแรงคล้อย จินตนาการที่ควบคู่กับความอุตสาหะบากบั่นอย่างเต็มกำลังความสามารถก็จะช่วยให้เขาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้ จะสามารถอดทน อดกลั้น กล้าเผชิญและยอมรับต่อสภาพการณ์ที่เป็นจริง และสามารถปรับคนให้อยู่ในสภาวะแวดล้อมนั้นได้อย่างปกติ การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ จึงช่วยให้บุคคลใช้ความสามารถของตนในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ที่เป็นประการสำคัญ โดยเฉพาะเด็กยิ่งต้องการพื้นฐานทางสุขภาพจิตที่ดี เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาตน คนที่มีสุขภาพจิตดี ย่อมมีสติสัมปชัญญะและสามารถใช้ปัญญาเพื่อพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและต่อสังคมส่วนรวมได้ จึงควรได้รับการพัฒนาและถือเป็นเป้าหมายหลักที่พ่อแม่ ครู และผู้ที่ใกล้ชิดเด็กพึงตระหนักให้ความสำคัญ ให้ความสนใจ

¹ ชูติมา สมบัติพิบูลย์และคณะ, ความหมายและความสำคัญของการศึกษา, อ่างใน ชมภูมิกภาค, การศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์เพื่อสันติภาพและการพัฒนา เล่ม 1, (กรุงเทพมหานคร : ศิลปสนองการพิมพ์, 2531), หน้า 59.

² พระราชวรมุนี, ขอบฟ้าแห่งความรู้, (กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, 2540), หน้า 3.

อย่างจริงจัง เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของตนอย่างเต็มที่ และเป็นผู้ใหญ่ที่มีความคิดสร้างสรรค์ อันเป็นสิ่งที่ประเทศชาติต้องการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และ พลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ และ ทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาศิลปะศึกษาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมให้มี ความคิดสร้างสรรค์มีจินตนาการทางศิลปะชื่นชมความงาม สุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ว่ามีคุณค่าชีวิต ดังนั้นกิจกรรมศิลปะสามารถนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน โดยตรงทั้งด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญาอารมณ์ และ สังคมตลอดจนนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง และแสดงออกในทางสร้างสรรค์พัฒนากระบวนการรับรู้ทางศิลปะการเห็น ภาพรวม การสังเกตรายละเอียดสามารถค้นพบศักยภาพของตนเองอันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพได้ ด้วยการมีความรับผิดชอบมีระเบียบวินัยสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มุ่งพัฒนาคุณภาพการสอนศิลปะให้ได้มาตรฐาน โดยใช้แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาไทย และเครือข่ายเทคโนโลยี โดยเชื่อว่าคุณภาพการสอนที่มีมาตรฐาน จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มี สุนทรียภาพ มีทักษะด้านศิลปะอย่างเพียงพอ ที่จะนำไปประยุกต์ใช้ และตระหนักในคุณค่าของงาน ศิลปะ ในฐานะ โรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่มีความสำคัญในการสร้างเยาวชนให้เป็นคนดีและ ออกไปรับใช้สังคม หรือศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป ควรจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะให้ สอดคล้องกับหลักสูตรและตระหนักถึงความสำคัญในการให้ผู้เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ที่ดีแก่นักเรียน จึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่พึงปฏิบัติและมีการสนับสนุนอย่างจริงจังในเรื่องของการใช้ ความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการทางด้านศิลปะ ในการเรียนการสอนวิชาศิลปะ จึงต้อง คำนึงถึงความต้องการ และความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด เนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ซึ่งในปัจจุบันมีบทบาทที่ส่งผลต่อการศึกษามาก และกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทาง ศิลปะ ชื่นชมความงามสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะ สามารถนำไปใช้กับผู้เรียน โดยตรงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ตลอดจน นำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและแสดงออกในเชิง

สร้างสรรค์ การสังเกตรายละเอียด สามารถค้นพบตามศักยภาพของตนเองอันเป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิต มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย สามารถทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ได้เห็นความสำคัญต่อการปฏิรูปการเรียนการสอน โดยได้มอบหมายนโยบายการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ และการเรียนรู้เพื่อแสวงหาความรู้ที่ยั่งยืนของผู้เรียนโรงเรียนในสังกัด ดังนั้นทางโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ จึงมีนโยบายให้ครูได้พัฒนานวัตกรรมทางการสอนศิลปศึกษา ซึ่งปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนนั้นคือ การนำกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนแสวงหาและค้นพบความรู้ด้วยตนเองมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากการสอนทั้งสองแบบมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและคุณสมบัติของการจัดการเรียนรู้ทั้งสองแบบเป็นการตอบสนองต่ออุดมมุ่งหมาย ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ตามมาตรา 24 ที่มุ่งฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และสามารถแสวงหาความรู้เพื่อประยุกต์ความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหา สอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 23 ที่เน้นบูรณาการความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาการจัดการศึกษาวิชาศิลปศึกษา ซึ่งผลการวิจัยจะทำให้ทราบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาในระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) ตามองค์ประกอบในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมครูผู้สอน ซึ่งปัญหาต่าง ๆ จะเป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง และสามารถช่วยแก้ปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ได้ตรงตามความต้องการของนักเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในการพัฒนาความพร้อมในการศึกษาและพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนที่มีความสามารถที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ เป็นผู้มีลักษณะอันพึงประสงค์ ของสังคม และประเทศชาติ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อจะนำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา และการวิจัยในครั้งนี้ มาดำเนินการให้เป็นรูปแบบ และนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ตลอดจนมีจินตนาการทางด้านศิลปะผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในชีวิตประจำวัน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ การคิดวิเคราะห์ ทักษะ และประสบการณ์ที่มีความหมายหลากหลายและสัมพันธ์กันเป็นองค์รวม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการรู้แจ้ง รู้

จริงในสิ่งที่ศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา
แห่งชาติฉบับที่ 10 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา
โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียน
อนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ของนักเรียนที่มี เพศ ระดับชั้น และเกรดเฉลี่ย
ต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา
โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

1.3 สุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.3.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา
โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

1.3.2 นักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา
ศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

1.3.3 นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา
ศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาล
เชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 380 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ความคิดเห็นของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) โรงเรียน
อนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปะ ใน 3
ด้าน คือ

- 1) ด้านเนื้อหาวิชา
- 2) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
- 3) ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ที่มี เพศ ระดับชั้น และเกรดเฉลี่ย ต่างกัน

1.5.3 ทำให้ทราบปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

1.5.4 สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นข้อมูลเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาต่อไป

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกซึ่งความรู้สึกรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การแสดงออกซึ่งความรู้สึกรู้สึกนึกคิดที่มีต่อวิชาศิลปศึกษาของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาจาก 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

การเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกันระหว่างการสอนของครูและการเรียนของผู้เรียน เป็นการกระทำหรือปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นทั้ง 2 ฝ่าย คือ ทั้งฝ่ายผู้สอน และฝ่ายผู้เรียน โดยมีเป้าหมายหลักที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้

วิชาศิลปศึกษา หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

ระดับช่วงชั้น หมายถึง ระดับการศึกษาของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกได้ ดังนี้ ช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2

นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 หมายถึง นักเรียน โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนตามแผนการเรียนวิชาศิลปะในระดับประถมศึกษาใน โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่

ด้านเนื้อหาวิชา หมายถึง เนื้อหาวิชาศิลปะที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ทุกโรงเรียน ต้องเรียนกำหนดให้เป็นสาระที่ 1 ทักษะศิลป์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคนิควิธีที่หลากหลาย โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเวลาและเนื้อหาทั้งในกลุ่มสาระและต่างกลุ่มสาระของกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดขึ้นมากกว่าเนื้อหาความรู้ เพื่อนักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ การประเมินผลควบคู่กับกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมแล้วนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

ด้านพฤติกรรมผู้สอน หมายถึง เทคนิค วิธีสอน การเตรียมการสอน การใช้สื่อ ที่สอดคล้องกับเนื้อหา และเหมาะสมกับวัยของนักเรียนรวมถึงบุคลิกภาพของครู ความประพฤติของครูผู้สอน วิชาศิลปะ ระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะที่ศึกษา
โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่” ผู้วิจัยได้ศึกษาจากตำรา เอกสาร
แนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
- 2.3 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
- 2.4 หลักสูตรแกนกลางวิชาศิลปะศึกษา
- 2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา
- 2.6 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความคิดเห็น เป็นความนึกคิด ความรู้สึกประทับใจในสิ่งที่พบเห็น ความเชื่อในการ
ตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งหนึ่ง ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าถูกหรือไม่

2.1.1 ความหมายของความคิดเห็น

คำว่า “ความคิดเห็น” (Opinion) มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลาย เช่น ความคิดเห็นตาม
ความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายว่า เป็นจริงจากการ
ใช้ปัญญา ความคิดประกอบถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไป จึงมีผู้ให้
ความหมายไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายไว้ว่า “ความคิดเห็นเป็นข้อพิจารณา
เห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้

เสมอไปก็ตามและอีกความหมายหนึ่งก็คือทรรชนะหรือประมาณการเกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็นใด ประเด็นหนึ่ง¹

ลัดดา กิตติวิภาค ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า “หมายถึงสภาพความพร้อมของ จิตใจและประสาท เกิดอาการได้รับประสบการณ์ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการตอบสนองของบุคคลต่อ สรรพสิ่งและสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น”²

ประภาเพ็ญ สุวรรณ ได้กล่าวถึงความคิดเห็นว่า “เป็นระดับความมากน้อยของความรู้สึกรู้สึก ด้านบวกและด้านลบที่มีต่อสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นอะไรก็ได้หลายอย่าง เป็นต้นว่า สิ่งของ บุคคล บทความ องค์การ ความคิด ฯลฯ ความรู้สึกเหล่านี้ สามารถบอกความแตกต่างว่าเห็นด้วยหรือไม่ เห็นด้วย และความคิดเห็นเป็นนามธรรมและเป็นส่วนที่ทำให้เกิดการแสดงออกด้านการปฏิบัติ แต่ ความคิดเห็นมิใช่แรงจูงใจ และแรงขับ หากแต่เป็นสภาพแห่งความพร้อมที่จะได้ตอบ และแสดงให้ ทราบถึงแนวทางของการตอบสนองของบุคคลต่อสิ่งเร้า”³

จิราพร ทองอยู่ ได้กล่าวว่า “ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางความรู้สึกหรือความเชื่อต่อ สิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งอาจเกิดจากการประเมินผลสิ่งนั้นหรือเหตุการณ์ นั้น โดยมรอารมณ์ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นพื้นฐานการแสดงออกซึ่งอาจ ถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ ความคิดเห็นนี้อาจ เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา การแสดงความคิดเห็นอาจทำได้ด้วยคำพูดหรือการเขียนก็ได้”⁴

นพมาศ ชีรเวทิน ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า “ความคิดเห็นนั้นถูกจัดว่าเป็น ส่วนที่มนุษย์ได้แสดงออกมาโดยการพูดหรือการเขียน มนุษย์นั้นจะพูดจากใจจริง พูดตามสังคม หรือพูดเพื่อเอาใจผู้ฟังก็ตาม แต่เมื่อพูดหรือเขียนไปแล้วก็ทำให้เกิดผลได้ คนส่วนใหญ่มักจะถือว่า

¹ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, พิมพ์ครั้งที่ 4, (กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2535), หน้า 198.

²ลัดดา กิตติวิภาค, ทักษะคิดทางสังคมเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แสงจันทร์การ พิมพ์, 2545), หน้า 12.

³ประภาเพ็ญ สุวรรณ, พฤติกรรมและทัศนคติ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546), หน้า 21.

⁴จิราพร ทองอยู่, แนวปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการด้านใบอนุญาตทำงาน ของคนต่างด้าว ณ ศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน, (กรุงเทพมหานคร : กองงานคนต่างด้าว กรมการจัดหางาน, 2545), หน้า 7.

สิ่งที่มนุษย์แสดงออกมานั้น เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความในใจ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่นิยามกันมาทั้งในต่างประเทศและในประเทศไทยที่ได้จัดให้มีการสำรวจประชามติ เพื่อทราบความคิดเห็น⁵

จิรพรรณ กาญจนจิตรา ได้กล่าวไว้ว่า “ความคิดเห็น เป็นความเชื่อหรือความคิดเห็นของบุคคลที่มีสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งความคิดเห็นของบุคคลจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความรู้ที่เขาได้รับ”⁶

สรุปได้ว่า ความคิดเห็นหมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกหรือความเชื่อต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง สามารถบอกความแตกต่างว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย และความคิดเห็นเป็นนามธรรม และเป็นส่วนที่ทำให้เกิดการแสดงออกด้านการปฏิบัติ

2.1.2 ลักษณะของความคิดเห็น

สุชา จันทรธรม ได้กล่าวถึงลักษณะความคิดเห็นหรือทัศนคติ ไว้ ดังนี้

1. ชนิดของความคิดเห็นหรือทัศนคติ สามารถแบ่งออกได้อย่างกว้าง ๆ เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ทัศนคติทั่วไป ได้แก่ ลักษณะของบุคลิกกว้างๆ เช่น การมองโลกในแง่ดี การเคร่งครัดต่อระเบียบ เป็นต้น

1.2 ทัศนคติเฉพาะอย่าง ได้แก่ สภาพจิตใจ ที่บุคคลมีต่อสิ่งของหรือสถานการณ์เป็นอย่างไร ไป ทัศนคติในวงแคบเช่นนี้จะแสดงออกมาใน 2 ลักษณะ ดังนี้

1.2.1 ลักษณะที่พึงพอใจ (Favorable) ทัศนคติที่พึงพอใจนี้ เรียกว่า ทัศนคติในเชิงนิมิต (Positive)

1.2.2 ลักษณะที่ไม่พึงพอใจ (Unfavorable) ทัศนคติที่ไม่พึงพอใจนี้ เรียกว่า ทัศนคติในเชิงนิเสธ (Negative)

2. ลักษณะที่สำคัญของความคิดเห็นหรือทัศนคติ ได้แก่

2.1 ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือเกิดจากประสบการณ์ของบุคคล ไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด

2.2 ทัศนคติเป็นเครื่องกำหนดขอบเขตตลอดจนวิธีการต่าง ๆ ที่บุคคลใช้พิจารณาสิ่งแวดล้อม นั่นคือ บุคคลพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ในแง่ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะคนเรามีทัศนคติไม่เหมือนกัน

⁵ นพมาศ ธีรเวคิน, จิตวิทยาสังคมกับชีวิต, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542), หน้า 34.

⁶ จิรพรรณ กาญจนจิตรา, ระเบียบวิธีการวิจัยขั้นสูงทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2538), หน้า 14.

2.3 บุคคลย่อมมีทัศนคติต่อสถานการณ์เดียวกัน หรือต่อบุคคลเดียวกันแตกต่างกัน ออกไปหลายลักษณะแล้วแต่ประสบการณ์ของบุคคลนั้น

2.4 ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น อาจจะเป็นสิ่งถาวรตลอดไปหรือเป็น สิ่งชั่วคราวก็ได้ ทัศนคติบางอย่างที่อยู่ในสภาพไม่มั่นคงก็พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงได้ ส่วนทัศนคติที่ มั่นคงถาวรย่อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม และบุคลิกภาพของบุคคลมาก การเปลี่ยนแปลงจึงเป็นไปได้ ยาก อย่างไรก็ตาม การแนะนำที่ดีตลอดจนการให้คำปรึกษาที่ดี ย่อมทำให้บุคคลเปลี่ยนทัศนคติไป ในทางที่พึงประสงค์ได้ ซึ่งความคิดเห็นเกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะ คือ

1) ความคิดเห็นทางบวก เป็นความพร้อมที่จะตอบสนองในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย ทำให้บุคคลอยากจะทำ อยากได้ อยากเข้าใกล้ หรือปฏิบัติในทางที่ดีต่อสิ่งนั้น ๆ

2) ความคิดเห็นทางลบ เป็นความพร้อมที่จะตอบสนองในลักษณะของความพึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ทำให้บุคคลเกิดความเบื่อหน่าย หนีให้ห่างจากสิ่งนั้นๆ⁷

สงวน สุทธิเลิศอรุณ ได้ให้ความหมายว่า ลักษณะของความคิดเห็นจะเป็น 2 มิติคล้าย ๆ กับ วัตถุ ซึ่งเป็นมิติความกว้างมิติความยาว ลักษณะความคิดเห็นจะประกอบด้วยมิติ ซึ่งมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. ทิศทางมีอยู่ 2 ทิศทาง คือ ทางบวกและทางลบ ทางบวกได้แก่ ความรู้สึกหรือท่าทาง ในทางที่ดี ชอบและพึงพอใจ ส่วนทางลบ ก็เป็นไปในทางตรงกันข้าม ได้แก่ความรู้สึกหรือท่าทาง ในทางไม่ดี ไม่ชอบ และไม่พึงพอใจ

2. ความเข้มข้นมีอยู่ 2 ขนาด คือ ความเข้มข้นมาก และความเข้มข้นน้อย เช่น มีความรู้สึก ชอบสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยมาก แต่บางคนมีท่าทีไฝ่ต่ำมาก ๆ ถ้าบุคคลมีความ คิดเห็นที่เข้มข้นมากจะเป็นอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น⁸

สรุปได้ว่า ลักษณะของความคิดเห็นมีความเป็น ไปได้ทั้ง 2 ทาง คือทางบวกและทางลบ ได้แก่ความรู้สึกหรือท่าทางในทางที่ดี ชอบ และพึงพอใจ ส่วนทางลบ ก็เป็นไปในทางตรงกันข้าม ได้แก่ความรู้สึกหรือท่าทางในทางไม่ดี ไม่ชอบ และไม่พึงพอใจ เป็นต้น

⁷สุชา จันทร์เอม, จิตวิทยาวัยรุ่น, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2542), หน้า 33.

⁸สงวน สุทธิเลิศอรุณ, ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2539), หน้า 92.

2.1.3 องค์ประกอบของความคิดเห็น

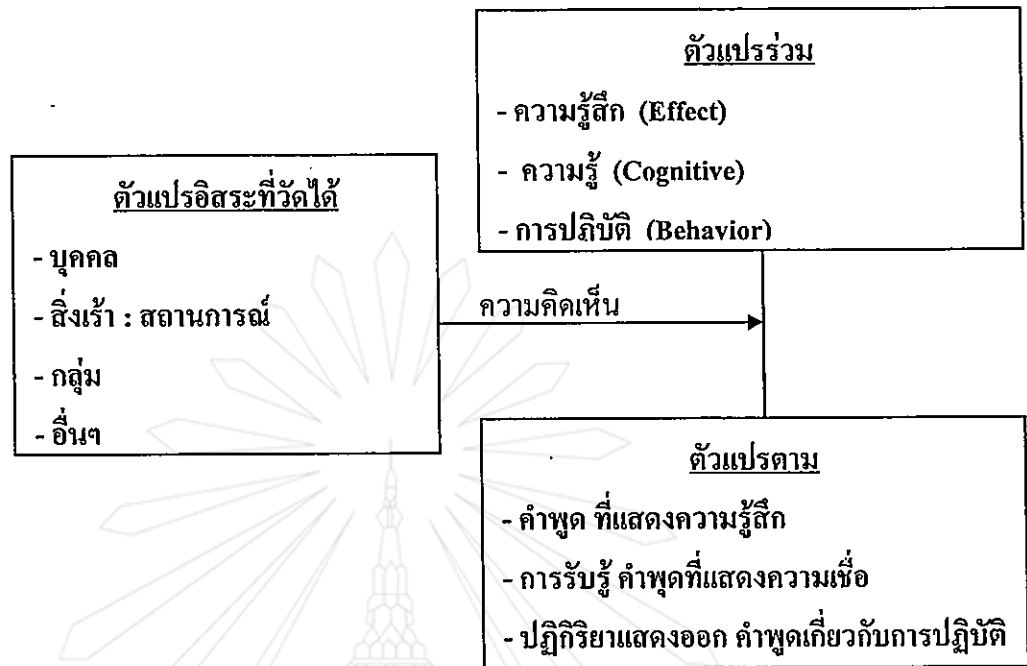
ประภาเพ็ญ สุวรรณ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความคิดเห็นไว้ว่าความคิดเห็นเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ โดยมีองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความคิดเห็น แบ่งได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Component) ได้แก่ความคิด ความเข้าใจ (Thought or Idea) เป็นการที่สมองของบุคคลรับรู้วิเคราะห์ และวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับทำให้เกิดความคิดเห็นซึ่งแสดงออกในแนวคิดที่ว่าอะไรถูกอะไรผิด ความคิดนี้อาจอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งแตกต่างกัน หรือความเชื่อของบุคคล

2. องค์ประกอบทางความรู้สึก (Affective Component) ความรู้สึกหรืออารมณ์ (Feeling or Emotion) เป็นลักษณะทางอารมณ์ที่สอดคล้องกับความคิดและความเชื่อของบุคคล มีความรู้สึกเป็นตัวเรา โดยความคิดอีกต่อหนึ่งคือ ถ้าบุคคลมีความคิดในทางที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็จะมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น ความคิดเห็นจะแสดงออกมาในรูปของความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ พอใจ ไม่พอใจ ซึ่งจะแสดงออกมาโดยสีหน้าท่าทางที่เขาคิดถึงสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นความพร้อมหรือความโน้มเอียงล่วงหน้าที่จะกระทำหรือตอบสนอง (Predisposition to Act some Aspect of his Environment) ถ้ามีสิ่งเร้าที่เหมาะสมจะเกิดการปฏิบัติหรือมีปฏิกริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง อันเป็นผลมาจากความคิดและรู้สึก ซึ่งจะแสดงออกมาในรูปการยอมรับหรือปฏิเสธ การเข้าหาหรือถอยหนีเป็นการกระทำที่สามารถสังเกตได้ เพื่อให้มองเห็นองค์ประกอบของความคิดเห็นได้ชัดเจนขึ้นอาจแสดงได้ดังนี้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ, ทัศนคติการวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย, อ่างแล้ว,

ภาพที่ 2.1 แสดงองค์ประกอบความคิดเห็นทั้ง 3 องค์ประกอบ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของความคิดเห็นเป็นความรู้สึกหรือความเชื่อต่อสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยมีความรู้สึกในด้านบวกและด้านลบ ซึ่งเป็นอะไรก็ได้หลายอย่างเช่น สิ่งของ บุคคล บทบาท ความคิด ความรู้สึกเหล่านี้สามารถบอกความรู้สึกหรือความคิดเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย โดยมีตัวแปรที่มีผลต่อการแสดงความรู้สึกต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาเป็นการจัดกิจกรรมประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน การเรียนรู้ของผู้เรียนจะเกิดขึ้นได้มากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญ มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของการจัดการศึกษาไว้ดังนี้

2.2.1 ความหมายของการจัดการศึกษา

ปรีชา เวสราชัย ได้กล่าวถึงความหมายของการศึกษา หมายถึง “กระบวนการที่มีองค์ประกอบหลายประการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนาในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ เนื่องจากจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกาและวิธีการดำเนินการ มีทรัพยากรต่าง ๆ สนับสนุน และต้องมีกระบวนการประเมินผลการจัดการศึกษาที่เที่ยงตรง

และเชื่อถือได้ด้วย ทั้งนี้ ผลผลิตของการจัดการศึกษาได้แก่ผู้ที่ได้รับการศึกษา ส่วนผลลัพธ์หรือผลสะท้อนสุดท้ายคือการมีพลเมืองที่มีคุณภาพ และสังคมมีสภาพที่พึงประสงค์¹⁰

นิคม โชติแสง และ คณะ กล่าวไว้ว่า Carter V.GOOD นักการศึกษาผู้เขียนพจนานุกรมการศึกษา (Dictionary of Education) ได้ให้ความหมาย “การจัดการศึกษา” ไว้ว่า

ก. การจัดการศึกษา คือ การดำเนินการด้วยกระบวนการทุกชนิด ที่จะทำให้อุบลพัฒนาความสามารถในด้านต่าง ๆ พัฒนาทางทัศนคติ และพัฒนาพฤติกรรมอย่างอื่น ที่จัดเป็นค่านิยมหรือคุณธรรมที่จะเป็นผลดี และเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิก

ข. การจัดการศึกษา คือ การดำเนินการด้วยกระบวนการทางสังคมที่ทำให้บุคคลได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมซึ่งคัดเลือกไว้ได้แล้ว หรือสิ่งแวดล้อมที่มีการควบคุมเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งแวดล้อมคัดเลือกหรือควบคุม โดยโรงเรียนเพื่อสร้างประสิทธิภาพทางสังคม หรือพัฒนาการทางส่วนบุคคลให้ดีที่สุดใบบุคคลเหล่านั้น

ค. การจัดการศึกษา คือ วิชาซีพอย่างหนึ่งสำหรับครู หรือวิชาที่สอน หรือเตรียมบุคคลให้เป็นครู วิชาชนิดนี้สอนอยู่ในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย วิชาการที่สอนเกี่ยวกับจิตวิทยาการศึกษา ปรัชญา ประวัติการศึกษา หลักสูตร วิธีการสอนเฉพาะ วิธีสอนทั่วไป ฯลฯ รวมคำว่าเป็นวิชาการทั้งทฤษฎี และปฏิบัติ ซึ่งก่อให้เกิดความเจริญงอกงามสำหรับวิชาครู

ง. การจัดการศึกษา คือ การถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ในอดีตซึ่งรวบรวมไว้อย่างมีระเบียบสำหรับคนรุ่นใหม่แต่ละรุ่น¹¹

สาโรช บัวศรี ได้ให้ความหมายของการศึกษาไว้ว่า “การศึกษาได้แก่การพัฒนาขั้นห้า” (Education is Development of the Five Aggregatos) ขั้นห้า ได้แก่

รูป	คือร่างกาย	(Physical)
เวทนา	คือความรู้สึก	(Sensation)
สัญญา	คือความจำ	(Remembering)
สังขาร	คือความคิด	(Thought)
วิญญาณ	คือความรู้	(Consciousness)

¹⁰ปรัชญา เวสารัชช์, หลักการจัดการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2545), หน้า 4.

¹¹นิคม โชติแสง และคณะ, “เอกสารรายงานพื้นฐานการศึกษา”, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูเบศร์ : ศูนย์การศึกษายโสธร, 2547, (อัคราณา).

นั่นก็คือการศึกษาคือการการพัฒนาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข¹²

ก่อน สวัสดิพานิชย์ ให้ความหมายของการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษา คือ การจัดการ ประสพการณ์ในการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความเจริญเติบโต และพัฒนาการทุกอย่าง คือ ให้มีการพัฒนาทางกาย ทางสติปัญญา ทางสังคม ทางอารมณ์ เวลาสอนนักเรียนแต่ละครั้ง ครูจะต้อง ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ และ การเจตคติที่ดีในเรื่องที่ตนสอน ข้อความที่กล่าวถึงการเจตคติที่ ดีนั้น หมายถึงการทำให้นักเรียนสนใจ ชอบ และต้องการที่จะเรียนนั้นให้มากขึ้น¹³

สุภรณ์ ศรีหพล ได้ให้ความหมายของการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษา หมายถึงกระบวนการ ที่ให้ความรู้ และทักษะแก่คนทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับความรู้ ทุกฐานะ ทุกเวลา ทุกสถานที่ และทุกระบบ ของการเรียนรู้ เริ่ม ตั้งแต่การคลอดของทารกจากครรภ์มารดา จะต้องถูกวิธีการดูคนม การรับประทาน อาหาร การคาน นั่ง ยืน การพูด และทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการอยู่รอดของชีวิต จนกระทั่งเข้าเรียนใน โรงเรียนในระบบ เมื่อสำเร็จการศึกษาและประกอบอาชีพแล้วยังคงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่ เป็นการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไปเรื่อย ๆ จนถึงวันสุดท้ายแห่งชีวิต¹⁴

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ ได้ให้ความหมายของการจัดการศึกษาว่า “การจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการทางสังคมที่จะเลือกสรร และควบคุมสิ่งแวดล้อม และดำเนินการเพื่อพัฒนา คนทางด้านบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และคุณธรรมตลอดจนการถ่ายทอด วัฒนธรรม และพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง ของบุคคลให้เกิดผลดี และเป็นที่ยอมรับนับถือของ สังคม”¹⁵

สุพิน บุญชูวงศ์ ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษา เป็นกระบวนการในการจัดการเรียนการ สอน กล่าวคือ เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ทั้งนี้ เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การให้ผู้เรียน นักศึกษารู้จักนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง ทั้งยังมุ่งให้ผู้เรียนได้เห็นปัญหา ที่แท้จริงในสาขาวิชาและอาชีพนั้น เพื่อให้โอกาสผู้เรียน ได้เตรียมตัวที่จะออกเผชิญกับชีวิตจริง

¹²สาโรช บัวศรี, ปรัชญาการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2520), หน้า 70.

¹³ก่อน สวัสดิพานิชย์, เอกสารการสอนชุดวิชาไทยศึกษา หน่วยที่ 14, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537), หน้า 420.

¹⁴สุภรณ์ ศรีหพล, เอกสารการสอนชุดวิชาพื้นฐานการศึกษา หน่วยที่ 15, พิมพ์ครั้งที่ 9, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536), หน้า 288.

¹⁵นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, หลักการบริหารการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พิพิธ การพิมพ์, 2534), หน้า 5.

ต่อไป เป็นการสอนภาคทฤษฎีที่มุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้พื้นฐานเพื่อใช้แก้ปัญหาการปฏิบัติงาน และการสอนภาคปฏิบัติที่มุ่งให้ผู้เรียนฝึกทักษะวิชาชีพ ทั้งนี้ นักวิชาการ ได้แบ่งองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน ออกเป็นหลายองค์ประกอบด้วยกัน ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้เรียนหรือผู้เรียน สิ่งการสอนหรือหลักสูตร และสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้¹⁶

ผาสวรรณ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ได้กล่าวไว้ว่า “การจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนหรือสถานศึกษาต่าง ๆ ไม่ว่าจะภาครัฐหรือเอกชนที่มีประสิทธิภาพ ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายด้าน เช่น ด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านอุปกรณ์และสื่อการสอน และด้านประเมินผลการเรียนการสอน”¹⁷

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาหมายถึงกระบวนการที่มีองค์ประกอบหลายประการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนา การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนิน ไปอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้ความรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียน โดยมีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบ มีรูปแบบ ขั้นตอน มีกฎ กติกาและวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม ตลอดถึงสภาพแวดล้อม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้ที่ได้รับการศึกษา ส่วนผลลัพธ์หรือผลสะท้อนสุดท้ายถือการมีพลเมืองที่มีคุณภาพ และสังคมมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.2.2 ความสำคัญของการจัดการศึกษา

กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับเนื้อหาสาระในรัฐธรรมนูญตามหลักสูตรไว้ว่า ในการกำหนดเนื้อหาสาระเรื่องรัฐธรรมนูญในมาตราต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การเรียนการสอนในหลักสูตรสถานศึกษานั้น ผู้สอนแต่ละระดับจะต้องศึกษาในรายละเอียดของมาตราทุกมาตราเสียก่อนเพื่อทำความเข้าใจในสาระสำคัญ แต่ละมาตราว่า จะต้องนำเรื่องใดในมาตราใดไปสอนบ้าง ทั้งนี้ ผู้สอนจะต้องวิเคราะห์หลักสูตรเสียก่อนแล้วจึงจับประเด็นสำคัญ ๆ ของเนื้อหาสาระในแต่ละมาตรา ว่าเรื่องใดเป็นเรื่องที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้เพิ่มเติมหรือนำไปปฏิบัติได้จริงและต้องพิจารณาผู้เรียนว่า อยู่ในระดับใด ขอบเขตเนื้อหาสาระของหลักสูตร

¹⁶สุพิน บุญชูวงศ์, หลักการสอน, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : แสงสุทธิการพิมพ์, 2531), หน้า 4.

¹⁷ผาสวรรณ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, “ความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลที่มีต่อการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), 2539, หน้า 5.

จะต้องให้สอดคล้องเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียนรวม ทั้งสภาพแวดล้อมชุมชนของผู้เรียน พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน¹⁸

ชาตรี สำราญ ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนว่า การเรียนการสอนคือการจัดประสบการณ์ที่มีคุณค่าให้แก่ผู้เรียน เมื่อมีการเรียนการสอนเกิดขึ้นระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ลักษณะของผู้เรียนที่เกิดการเรียนรู้นั้นจะพิจารณาได้จากพฤติกรรมที่เกิดขึ้น 3 ลักษณะดังนี้

1. พฤติกรรมของผู้เรียนจะเปลี่ยนไปจากเดิม
2. พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นต้องเป็นพฤติกรรมที่มีลักษณะถาวร
3. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นจะต้องต่อเนื่องมาจากประสบการณ์

ดังนั้น ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จึงมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของการเรียนรู้ ของผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง ผู้สอนจำเป็นต้องให้ความสนใจ และตระหนักในเรื่องนี้ให้มาก¹⁹

วันเพ็ญ วรรณโกมล ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนว่า ในวงการการศึกษาของไทย ได้ปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา ควบคู่ไปกับการจัดทำพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและเท่าทันสังคม โลกการพัฒนาการศึกษาจึงส่งผลต่อการสอนสังคมศึกษา ดังนั้น มิติใหม่ของการสอนสังคมศึกษามาจากแนวคิดสำคัญจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การสอนสังคมศึกษาในปัจจุบันและอนาคตจะเป็นไปเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) จึงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียน 4 ประการ ดังนี้

1. การเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องบูรณาการเพื่อผลในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพราะความรู้ในศาสตร์เดียวมาสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้
2. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจึงจะเป็นการพัฒนาคนอย่างยั่งยืน
3. การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงจะเป็นการศึกษาที่แท้จริงเพราะเป็นการศึกษาที่อยู่ในวิถีชีวิต รากเหง้าภูมิปัญญาและทรัพยากรในชุมชนจึงจะเป็นการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

¹⁸กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2544), หน้า 1-2.

¹⁹ชาตรี สำราญ, หลักสูตรสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์, 2545), หน้า 114.

4. ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตจึงจะช่วยให้เป็นคนที่ทันโลก ทันเหตุการณ์ที่เป็นพลวัต²⁰

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาว่าการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้นจะต้องทำการจัดการศึกษาให้มีลักษณะสอดคล้องกับลักษณะที่เป็นจริงของผู้เรียนด้วย ซึ่งลักษณะความเป็นจริงอย่างหนึ่งของผู้เรียนคือ ผู้เรียนทุกคนไม่ได้มีความสามารถ สถิติปัญญาและความเข้าใจที่เท่าเทียมกันการจัดการเรียนการสอน อาจแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถในการรับรู้ได้ และการจัดการเรียนการสอนที่ถูกต้องควรมี 3 องค์ประกอบคือ

1. การศึกษาเพื่อให้ความรู้ (Knowledge)
2. การศึกษาเพื่อสร้างทักษะ (Skill)
3. การศึกษาเพื่อสร้างลักษณะคุณภาพชีวิต (Character)

ทั้ง 3 องค์ประกอบของการกำหนดคุณลักษณะของทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ มีความเข้าใจมีทักษะในวิชาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์และมีคุณธรรมในสาขาวิชาที่ศึกษา เพื่อให้เกิดการละทิ้งความเห็นแก่ตัว การแบ่งแยกความแตกต่าง เพื่อสร้างประโยชน์ร่วมในการดำรงอยู่ของสังคม หากขาดด้านใด ด้านหนึ่งย่อมมีผลเสียเกิดขึ้น ทำให้คนไม่ถูกพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ องค์ประกอบทั้ง 3 ด้านนี้ต้องควบคู่กันไปเสมอในการจัดหลักสูตรในแต่ละช่วงวัย เช่น วัยเด็ก วันรุ่น และวัยผู้ใหญ่²¹

อาภรณ์ ใจเที่ยง ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้เกิดการพัฒนาแก่ผู้เรียนได้สมบูรณ์ คือ จัดการเรียนการสอนที่ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมมีการร่วมมือกัน และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันเปิด โอกาสให้ผู้เรียน ได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ ซึ่งมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอน 3 รูปแบบดังนี้

1. การเรียนการสอนเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนหมายความว่า การเรียนการสอนจะเกิดขึ้น ได้นั้น ทั้งผู้สอนและผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและต่อเนื่องเป็นไปตามลำดับขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในการจัดการ

²⁰วันเพ็ญ วรรณ โภมล, การสอนสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2542), หน้า 10-11.

²¹เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, คลื่นลูกที่ 5, (กรุงเทพมหานคร : ชัคเชสมิเดีย, 2541), หน้า 32-37.

เรียนการสอนถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนิ่งเฉย คือ ไม่เกิดการเคลื่อนไหวทั้งกาย วาจา และสติปัญญาที่เรียกได้ว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูกับผู้เรียนก็ไม่จัดว่าเป็นการเรียนการสอน

2. การจัดการเรียนการสอนมีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะต้องเน้นที่เป้าหมายการสอนซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนี้เป็นพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านความรู้ ความคิดหรือด้านพุทธิพิสัย กล่าวคือผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามทางสติปัญญา เกิดการพัฒนาจากความไม่รู้ไม่เข้าใจ คิดไม่เป็น มาเป็นมีความรู้ ความเข้าใจคิดเป็น ทำเป็นแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจแก้ปัญหาประเมินค่าและวิจารณ์ได้

2.2 ด้านเจตคติ หรือด้านจิตพิสัยเกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกเห็นคุณค่า ความดี ความงาม ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในด้านนี้ เช่น รู้สึกซาบซึ้งในบทกลอนที่ได้ อ่าน ได้ฟัง เห็นคุณค่า ของการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องเกิดการยอมรับที่จะช่วยกันรักษาสภาพแวดล้อมที่ดี เห็นคุณค่าความสำคัญของการอนุรักษ์ป่าไม้ เป็นต้น

2.3 ด้านทักษะหรือด้านทักษะพิสัย หมายถึงความสามารถกระทำได้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามวัยเช่นสามารถว่ายน้ำได้ พิมพ์ติดได้ วาดภาพได้ ฟัง พูด อ่าน เขียนได้ ผู้เรียนจะเกิดทักษะได้ถ้าฝึกอยู่บ่อย ๆ

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนจึงต้องตั้งวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทั้ง 3 ด้าน มิใช่ด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียวจึงจะถือว่าการจัดการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ตลอดจนมุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่ไปใช้ได้

3. การสอนจะบรรลุจุดประสงค์ได้คั้นต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ของผู้สอน ข้อนี้ต้องเน้นที่ความสามารถของผู้สอนทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพทักษะและเทคนิคการสอนเป็นสำคัญกล่าวคือผู้สอนต้องมีความรู้ดี (ศาสตร์) และมีเทคนิคการสอนดี (ศิลป์)²²

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการจัดการศึกษา เป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความสามารถ มีการพัฒนาให้มีชีวิตที่สมบูรณ์มีความสุขที่เป็นองค์รวม เน้นความสัมพันธ์ทางด้านจิตใจ ร่างกาย ปัญญาและสังคมที่ประสานกันทุกด้าน ทั้งการคิดการปฏิบัติ และการตัดสินใจด้วยตนเอง ใช้ความรู้ที่ได้จากการศึกษามาสร้างประโยชน์แก่ตนเองครอบครัว สังคม และประเทศชาติได้

²² อารณ ใจเที่ยง, หลักการสอน, (ฉบับปรับปรุง), (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2546),

2.2.3 องค์ประกอบของการจัดการศึกษา

ปรัชญา เวลารัชช ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษามี 8 องค์ประกอบ ได้แก่

1. สารเนื้อหาในการศึกษา ในกรณีที่มีการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้จัดการศึกษามักจัดทำหลักสูตรเป็นตัวกำหนดเนื้อหาสาระ ซึ่งหลักสูตรเหล่านี้อาจเป็นหลักสูตรกลางที่ใช้สำหรับการศึกษาแต่ละระดับ แต่ขณะเดียวกันก็ควรเปิดโอกาสให้สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถจัดเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้ด้วย เนื้อหาสาระในการศึกษานั้นควรทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ทั้งนี้ครูต้องทบทวนเนื้อหาสาระที่ตนสอนเพื่อปรับแก้ไขให้ถูกต้องทันสมัย และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน หากเห็นว่าเนื้อหาผิดพลาดหรือล้าสมัย ควรแจ้งผู้บริหารให้ทราบ

2. ครู ผู้สอน หรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระได้แก่ครูและอาจารย์ ซึ่งถือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง บุคคลเหล่านี้ต้องได้รับการศึกษาอบรมมาทั้งในด้านเนื้อหา และวิธีการถ่ายทอด เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้ และสาระวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งสำหรับครูและอาจารย์คือต้องมีความตื่นตัวอยู่เสมอในการติดตามเรียนรู้เนื้อหาวิชาการวิชาชีพใหม่ ๆ และวิทยาการด้านการเรียนการสอน ตลอดเวลา บางกรณีต้องมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ ด้วย อนึ่ง ครู และอาจารย์ต้องพัฒนาความสามารถในการประยุกต์สาระเนื้อหาและองค์ความรู้ใหม่ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

3. สื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น อาคาร สถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ กระดานเขียน หนังสือ แบบเรียน สมุด ดินสอ ตลอดจนถึงอุปกรณ์ที่ทันสมัยที่มีราคาแพงทั้งหลาย เช่น อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เหล่านี้ สื่อและอุปกรณ์เหล่านี้เป็นส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับการจัดการศึกษา ครู และผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้สิ่งเหล่านี้มีอย่างเพียงพอ อยู่ในสภาพใช้งานได้ และใช้สื่อเหล่านี้เป็นส่วนช่วยให้เกิดการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ครูที่มีคุณภาพต้องสามารถผลิตและพัฒนาสื่อและอุปกรณ์การศึกษาสำหรับการสอนของตนด้วย

4. รูปแบบวิธีการเรียนการสอน การศึกษายุคใหม่นั้นมีความแตกต่างไปจากการศึกษายุคก่อนซึ่งเน้นที่ตัวครู ระบบการศึกษายุคใหม่เน้นความสำคัญที่ตัวผู้เรียน ดังนั้น รูปแบบวิธีการเรียนการสอนใหม่จึงแตกต่างไปจากเดิม จึงเกิดคำว่า “ปฏิรูปการเรียนรู” ซึ่งนำไปสู่กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การระดมความคิด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การนำชมนอกสถานที่เรียน การใช้อุปกรณ์เครื่องมือประกอบ รูปแบบวิธีการเรียนการสอนใหม่นี้ ผู้สอนพึงระมัดระวังเลือกใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนแต่ละกลุ่ม และจำเป็นต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ ประกอบกับการทำความเข้าใจธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนของตน

5. ผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ในการจัดการศึกษายังมีผู้ที่รับผิดชอบที่อาจไม่ได้เป็นผู้ถ่ายทอดโดยตรงอีกหลากหลาย ได้แก่ ผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่จัดการศึกษาที่ตนรับผิดชอบให้ เป็นไปโดยเรียบร้อย นำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และยังจำเป็นต้องมีบุคลากรทางการศึกษาอื่นร่วมด้วย เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการ งานทะเบียน งานโฆษณา การและสุขอนามัย รวมทั้งฝ่ายสนับสนุนอื่นๆ

6. เงินทุนสนับสนุน การจัดการศึกษาเป็นเรื่องของการลงทุน ซึ่งผู้ลงทุนอาจเป็นรัฐบาล ในฐานะผู้รับผิดชอบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน เป็นต้น เงินทุนเหล่านี้ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดผลตามเป้าหมาย

7. สถานที่ศึกษา และบรรยากาศแวดล้อม การจัดการศึกษาในระบบที่ยังต้องอาศัยชั้นเรียน ยังเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นอาคารสถานที่ ห้องเรียน และบรรยากาศแวดล้อมที่ใช้ในการจัดการศึกษาจึงเป็นส่วนที่ขาดไม่ได้ ถึงแม้จะมีการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลก็ตาม ก็ยังต้องมีสถานที่สำหรับการบริหารจัดการ การผลิตและถ่ายทอดสื่อ หรือการทำงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่ยังต้องใช้อาคารเป็นสถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอน สิ่งที่ผู้บริหารและผู้จัดการศึกษาต้องสนใจดูแลคือความเพียงพอ เหมาะสม ปลอดภัย และการมีบรรยากาศแวดล้อมที่เอื้อการเรียนรู้ ส่วนครูก็ ต้องรับผิดชอบในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม หากจำเป็นต้องใช้งบประมาณปรับปรุง ก็ควรแจ้งผู้บริหารให้ช่วยดำเนินการ

8. ผู้เรียน ผู้เรียนหรือผู้ศึกษาถือเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นที่สุดของการจัดการศึกษา เพราะผู้เรียนคือผู้รับการศึกษา และเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา การปรับเปลี่ยนความรู้ และพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาจึงครอบคลุมขั้นตอนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ การให้การศึกษ้อบรม การประเมิน และการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้เป้าหมายการจัดการศึกษาในภาพรวมจึงมิได้จำกัดวงแคบเฉพาะในสถานที่ แต่มุ่งที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีปรัชญาพื้นฐานสำคัญคือ “ทุกคนต้องเป็นส่วนสำคัญของการจัดการศึกษา และการศึกษาคงจัดสำหรับคนทุกคน”²³

ประกอบ คูปริตน์ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาว่า มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ

1. ผู้เรียน ซึ่งมีธรรมชาติที่แตกต่างกันตามเพศ วัย สภาพร่างกาย จิตใจ และพื้นภูมิหลัง ซึ่งจะมีต่อกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง
2. ความรู้ เนื้อหาสาระในสิ่งที่จะเรียน แยกตามสาขาวิชาการต่าง ๆ

²³ปรัชญา เวสารัชช, หลักการจัดการศึกษา, อ่างแล้ว, หน้า 4.

3. สื่อในการเรียน ทั้งวิธีการสอน และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ

4. อาจารย์ผู้สอน อยู่ในฐานะผู้ให้ความรู้ นั้น ๆ

5. การประเมินผล คือการให้ข้อมูลย้อนกลับว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง อาจารย์ผู้สอนดีหรือไม่ เนื้อหาสาระสอดคล้องกันหรือไม่ นอกจากเกณฑ์ประกอบนี้ทั้งหมดทั้ง 5 ประการนี้แล้ว สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยบางแห่งเป็นระบอบราชการ บางแห่งยังเน้นระบบงานวิชาการ บางแห่งเป็นเวทีการเมือง ล้วนเป็นสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อระบบการเรียนการสอน²⁴

วิลเลียม ซี แบกเลย์ (William C. Bagley) ได้เขียนหลักทฤษฎีที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการศึกษาเอาไว้ว่า

1. ด้านการเรียนรู้ ทฤษฎีนี้ยึดหลักการว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นต้องเป็นผลมาจากการทำงานอย่างหนัก ต้องรู้จักนำไปใช้ และต้องอาศัยวินัยด้วย นั่นก็คือผู้สอนต้องให้ผู้เรียนอยู่ในกรอบวินัย ต้องให้ผู้เรียนพยายามศึกษาหาความรู้อย่างหนัก การจัดการศึกษาต้องจัดเพื่อเป็นการเตรียมตัวเด็กในการดำรงชีวิต ในอนาคตข้างหน้า เพราะฉะนั้นในขณะที่เด็กกำลังเรียนจำเป็นที่จะต้องพยายามเรียนให้มาก ๆ แม้ว่าจะหนักอย่างไรก็ต้องพยายาม ในเรื่องการเรียนรู้มีอีกสิ่งหนึ่งที่พวกสารัตถะนิยมเน้นก็คือ การสร้างวินัยในตนเอง (Self-Discipline) ให้เกิดขึ้นในตัวเด็กจะต้องให้เด็กรู้จักคอยควบคุมตัวเองให้ได้เพื่อว่าจะได้ทำอะไรได้สำเร็จในบั้นปลายได้ และสร้างวินัยในตนเองนี้เป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องอบรมเคี่ยวเข็ญให้มีขึ้นจนได้

2. ด้านครูผู้สอน ครูจะต้องผู้ริเริ่มในด้านการเรียนการสอน กล่าวคือ การศึกษานั้นต้องมาจากตัวครู ไม่ใช่มาจากนักเรียน ครูจะเป็นผู้ให้ นักเรียนเป็นผู้รับ การเรียน การสอนถือว่าเป็นการนำเด็กให้เจริญเติบโตมีพัฒนาการ ไปสู่โลกของผู้ใหญ่โดยมีครูเป็นสื่อกลาง และไม่เห็นด้วยกับการที่จะปล่อยให้เด็กมีพัฒนาการไปสู่โลกของผู้ใหญ่เอง โดยเห็นว่าครูเป็นผู้มีประสบการณ์มาก และได้รับการฝึกฝนโดยตรงด้านนี้ จึงเชื่อว่าครูจะเป็นผู้นำเด็กให้เจริญเติบโตไปสู่โลกของผู้ใหญ่ได้ดีกว่าการปล่อยให้เด็กเจริญเติบโตด้วยตัวของเขาตนเอง

²⁴ประกอบ คุปรัตน์, “แนวทางการสร้างบัณฑิตในมหาวิทยาลัย หลักสูตรการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา”, วารสารการศึกษาแห่งชาติ, ปีที่ 20 ฉบับที่ 4 (เมษายน-พฤษภาคม 2529) : 58-79.

3. ด้านเนื้อหาวิชามนุษย์ และสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ซึ่งกัน และกันอย่างแยกไม่ออก การศึกษาจะเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ได้ดีช่วยให้มนุษย์รู้ถึงศักยภาพและความสามารถที่มีอยู่ของเขา เนื้อหาวิชาที่เด็กเรียนจะต้องเป็นเนื้อหาวิชาที่เด็กได้รู้โลกของเราตามสภาพที่เป็นจริง ดังนั้นเนื้อหาวิชาจะต้องได้รับการถ่วงรอรวบรวมไว้อย่างมีเหตุมีผล ไม่ใช่สิ่งที่เด็กค้นหาหรือคิดฝันเอาตามใจชอบ

4. ด้านวิธีสอน โรงเรียนจะต้องยึดหลักการอบรมจิตใจให้เด็กมีระเบียบวินัยอันดีงามตามที่ยึดถือกันมา นอกจากนี้เด็กควรได้รับการสอนเกี่ยวกับความคิดที่เป็นสาระสำคัญซึ่งความคิดนั้นจะต้องได้รับการประยุกต์ให้เหมาะสมกับระดับจิตใจ และสติปัญญาของเด็ก²⁵

พันธศักดิ์ พลสารัมย์ และคณะ ได้สรุปองค์ประกอบของการจัดการศึกษาไว้ 6 ด้านดังนี้²⁸

1. ด้านผู้เรียน ได้แก่ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การมีส่วนร่วม จริยธรรม สุขภาพกายและจิต ความพร้อม ความเอาใจใส่ ทักษะคิด วิเคราะห์ พื้นฐานครอบครัว และการแข่งขัน

2. ด้านผู้สอน ได้แก่ สุขภาพกายและจิต จริยธรรม ทักษะคิด ความรู้ในวิชาชีพบุคลิกภาพ ทักษะการสอนและใฝ่รู้ใฝ่ใจ และความพร้อม

3. ด้านหลักสูตร ได้แก่ เนื้อหาวิชา วิธีการสอน เทคนิคการสอน การวัดและประเมินผลและเวลาที่จัดสอน

4. ด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ การจัดการ เช่น จำนวนนักศึกษา ความร่วมมือสวัสดิการ การติดตามผล นโยบาย สถานที่ บุคลากร งบประมาณ สภาพสังคม ความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย และบรรยากาศ

5. สื่อการสอน ได้แก่ ความทันสมัย และการเลือกใช้สื่อ

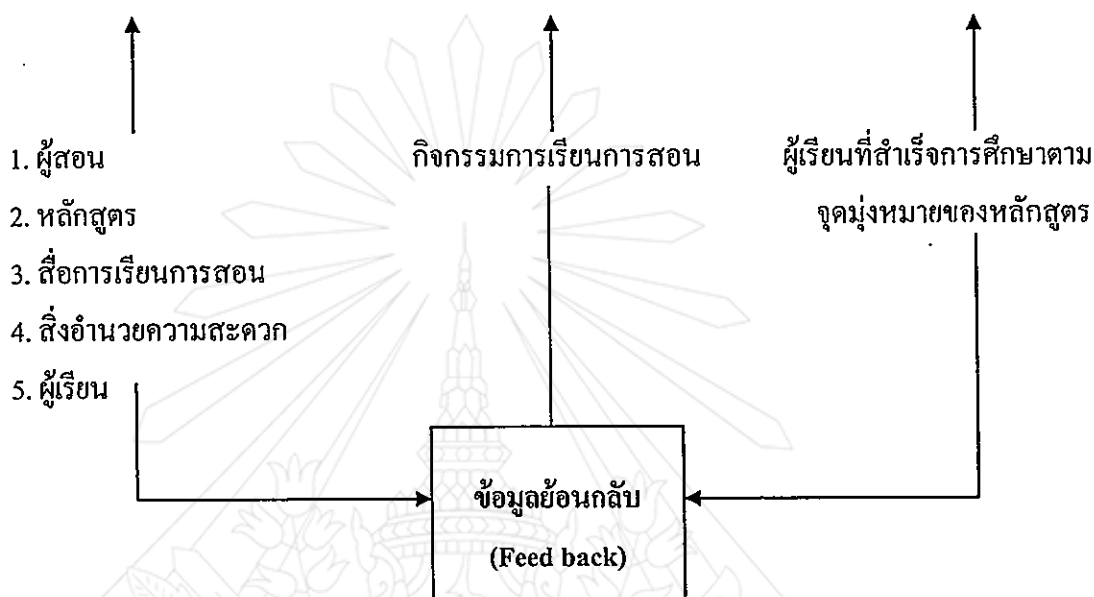
6. แหล่งข้อมูล ได้แก่ ห้องสมุด และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม²⁶

จากการที่นักการศึกษาทั้งหลายที่ได้กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการให้ความสำคัญและการจัดองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนมีความแตกต่างกันไป ซึ่งการจัดการเรียนการสอนมิได้มุ่งเน้นในภาคทฤษฎีแต่เพียงอย่างเดียว ในบางรายวิชายังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่อาศัยจากประสบการณ์

²⁵William C. Bagley, *Classroom Management*, อ้างใน กิตติมา ปรีดิติก, *ปรัชญาการศึกษา*, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2520), หน้า 74.

²⁶พันธศักดิ์ พลสารัมย์ และคณะ, “การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี” กรุงเทพมหานคร : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543, (อัคราณา).

พงศ์ หรดาล ได้เสนอให้นำเอาวิธีระบบ มาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ตามระบบการจัดการเรียนการสอน ดังแสดงในภาพ

ภาพที่ 2.2 แสดงรูปแบบของระบบการจัดการเรียนการสอน

จากภาพที่ 2.2 สามารถอธิบายถึงรูปแบบของระบบการจัดการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย สิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. ปัจจัยป้อนเข้า เป็นปัจจัยที่ป้อนเข้าสู่ระบบการจัดการเรียนการสอน ซึ่งทำให้เกิดกระบวนการเรียนการสอนขึ้นอันประกอบด้วย

1.1 ผู้สอน ได้แก่ ครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งที่เป็นอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษที่มีความเชี่ยวชาญทั้งทางด้านคุณภาพและคุณธรรม

1.2 หลักสูตร ได้แก่หลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ ที่จัดการเรียนการสอน ในสถาบันการศึกษาที่มีแนวทางปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน โดยคำนึงถึงคุณลักษณะที่ดีของหลักสูตรที่มีความสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการ และความสามารถของผู้เรียน ซึ่งความรู้ที่ได้รับนั้นสามารถนำไปประกอบอาชีพได้

1.3 สื่อการเรียนการสอน ได้แก่ โสตทัศนูปกรณ์ ประเภทวัสดุ และอุปกรณ์ที่นำมาประกอบในการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถถ่ายทอดข้อเท็จจริง ทักษะ ทศนคติ ความรู้ ความเข้าใจ และความซาบซึ้งเห็นคุณค่าเพื่อให้เกิดผลดีแก่ผู้เรียนยิ่งขึ้น

1.4 สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ห้องเรียน อาคาร โรงฝึกงาน เครื่องมือ เครื่องจักร และวัสดุฝึกงาน เพื่อช่วยเสริมสร้างให้สภาพการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเกิดทักษะในการเรียนรู้ บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.5 ผู้เรียน ได้แก่ ผู้ที่ศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

2. กิจกรรมการเรียนการสอนหมายถึง การเลือกวิธีการสอน และการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงเนื้อหาและตัวผู้เรียน สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน และประกอบอาชีพได้

3. ผลผลิต ได้แก่ ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาโดยผ่านกระบวนการเรียนการสอน และเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้

4. ข้อมูลย้อนกลับ ได้แก่ กระบวนการในการประเมินระบบการจัดการเรียนการสอน โดยประเมินจากปัจจัยป้อนเข้า กิจกรรมการเรียนการสอน และผลผลิต เพื่อให้ทราบปัญหา และความต้องการอันแท้จริงในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งประเมินความพึงพอใจต่อระบบการจัดการเรียนการสอน²⁷

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการจัดการศึกษา ตามแนวคิดของนักการศึกษา ที่ได้ให้ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปออกเป็น 6 ด้าน ตามองค์ประกอบของการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ได้แก่ ด้านหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน รูปแบบวิธีการเรียนการสอน การทำวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ ผู้บริหารและบุคลากร และด้านสภาพแวดล้อม และสื่อสำหรับการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ง่ายต่อการศึกษาค้นคว้าวิจัย ดังนี้

2.2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ทฤษฎีกระบวนการทางสมองในการประมวลข้อมูล (Information Processing Theory)

ทิสนา แคมมณี ทฤษฎีนี้เป็นกระบวนการพัฒนาสติปัญญาของมนุษย์ ซึ่งอธิบายการเรียนรู้ของมนุษย์โดยเปรียบเทียบการทำงานของคอมพิวเตอร์กับการทำงานของสมองมีขั้นตอนการทำงาน ดังนี้

1. การรับข้อมูล (Input) โดยผ่านอุปกรณ์หรือเครื่องรับข้อมูล โดยการรับเอาสิ่งเร้าเข้ามาทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 สิ่งเร้าที่รับเข้ามาจะได้รับการบันทึกไว้ในความจำระยะสั้นซึ่งการบันทึกนี้

²⁷ พงศ์ ทรดาล, การวางแผนและการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร, มปท, 2539.

จะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการ คือ การรู้จัก (Recognition) และความใส่ใจ (Attention) ของบุคคลที่จะรับสิ่งเร้า บุคคลจะเลือกรับสิ่งเร้าที่ตนรู้จักหรือมีความสนใจ

2. การเข้ารหัส (Encoding) โดยอาศัยชุดคำสั่งหรือซอฟต์แวร์ (Software) การเก็บข้อมูลทีผ่านการรับข้อมูลเข้ามาจะถูกเก็บไว้ในความจำระยะสั้น (Short Term Memory) เมื่อต้องการเก็บไว้ใช้นาน ๆ จะต้องใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการช่วยจำ เช่น การจัดกลุ่มคำ การท่องซ้ำ ๆ กระบวนการนี้เรียกว่า การลงรหัสข้อมูลเพื่อเก็บไว้ในความจำระยะยาว (Long Term Memory)

3. การส่งข้อมูลออก (Output) โดยผ่านทางอุปกรณ์ เมื่อข้อมูลข่าวสารได้รับการบันทึกไว้ในความจำระยะยาวแล้ว บุคคลจะสามารถเรียกข้อมูลต่าง ๆ ออกมาใช้ได้จำเป็นต้องถอดรหัสข้อมูล (Decoding) จากความจำระยะยาวและส่งต่อไปสู่ตัวก่อกำเนิดพฤติกรรมตอบสนอง ซึ่งจะเป็นแรงขับหรือกระตุ้นให้บุคคลตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ การประยุกต์ใช้ทฤษฎีนี้ในการเรียนการสอนหลายประการ ดังนี้

1. การนำเสนอสิ่งเร้าที่ผู้เรียนรู้จักหรือมีข้อมูลอยู่แล้วจะช่วยให้ผู้เรียนหันมาใส่ใจและรับรู้สิ่งนั้นและนำไปเก็บไว้ในความจำระยะสั้นต่อไป

2. การใส่ใจ (Attention) เป็นองค์ประกอบสำคัญของการรับข้อมูลมาไว้ในความจำระยะสั้น การจัดการเรียนการสอนจึงควรจัดสิ่งเร้าในการเรียนรู้ให้ตรงกับความสนใจของผู้เรียน

3. เนื่องจากข้อมูลทีผ่านการรับรู้แล้วจะถูกนำไปเก็บไว้ในความจำระยะสั้นดังนั้น หากต้องการให้จำสิ่งนั้นนาน ๆ ก็จำต้องใช้วิธีการต่าง ๆ ช่วย เช่น การท่องซ้ำหลาย ๆ ครั้งหรือจดสิ่งที่จำไว้เป็นหมวดหมู่

4. หากต้องการให้ผู้เรียนจดจำสาระใด ๆ เป็นเวลานาน สาระนั้นต้องได้รับการเข้ารหัสเพื่อนำไปเข้าหน่วยความจำระยะยาว ซึ่งสามารถทำได้หลาย ๆ วิธี เช่น การทบทวน การขยายความคิด การเรียบเรียง ผสมผสาน

5. ข้อมูลที่ถูกนำไปเก็บไว้ในข้อมูลระยะสั้นและระยะยาวแล้ว สามารถเรียกออกมาใช้งานได้โดยผ่าน "Effector" ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นพฤติกรรมทางวาจาหรือการกระทำทำให้บุคคลแสดงความคิดเห็นออกมาเป็นพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้

6. เนื่องจากกระบวนการต่าง ๆ ของสมองได้รับการบริหารควบคุมอีกชั้นหนึ่งซึ่งเปรียบได้กับโปรแกรมสั่งงานซึ่งเป็น "Software" ของเครื่องคอมพิวเตอร์ ดังนั้น การที่ผู้เรียนรู้ตัวและรู้จักบริหารกระบวนการควบคุมกระบวนการทางปัญญาหรือกระบวนการคิดของตนก็สามารถทำให้บุคคลนั้นสั่งงานให้สมองกระทำการต่าง ๆ อันจะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้

นอกจากนี้ยังได้สรุป ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ไว้ว่ามนุษย์ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมตั้งแต่แรกเกิดซึ่งนอกจากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติแล้ว ก็ยังมี

สิ่งแวดล้อมทางสังคมก็คือวัฒนธรรมแต่ละสังคมสร้างขึ้น ดังนั้น สถาบันสังคมต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่สถาบันครอบครัวจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาเยาวชนปัญญาของแต่ละบุคคล นอกจากนั้นภาษายังเป็นเครื่องมือสำคัญของการคิดและการพัฒนาเยาวชนปัญญาขั้นสูง พัฒนาการทางภาษาและทางความคิดของเด็กเริ่มด้วยการพัฒนาที่แยกจากกันแต่เมื่ออายุมากขึ้น พัฒนาการทั้งสองด้านจะเป็นไปด้วยกัน การประยุกต์ใช้ทฤษฎีนี้ในการเรียนการสอนสามารถทำได้ ดังนี้

1. ครูจะต้องยกตัวอย่างและฝึกฝนกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเห็น ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนสร้างความรู้ด้วยตนเอง
2. เป้าหมายการสอนเปลี่ยนจากการถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้รับสาระความรู้แน่นอนตายตัวไปสู่การสาธิตกระบวนการแปลและสร้างความหมายที่หลากหลาย การเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ จะต้องให้ประสิทธิภาพถึงขั้นทำได้และแก้ปัญหาจริงได้
3. จัดกิจกรรมที่ผู้เรียนมีโอกาสได้สัมผัสกับสื่อ อุปกรณ์สิ่งของหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นจริงและสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน
4. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสได้เรียนรู้ในบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การร่วมมือ การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดและประสบการณ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน
5. ผู้เรียนมีบทบาทการเรียนรู้อย่างเต็มที่ โดยจะนำตนเองแลควบคุมตนเองในการเรียนรู้ เช่น ผู้เรียนจะเลือกสิ่งที่ต้องการเรียนเอง ตั้งกฎระเบียบเอง แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเอง²⁸

2.2.5 การพัฒนาพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สรุปว่า การสอนที่ดีหรือผู้ที่ชี้แจงทางการสอนให้ได้ผลดีและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพการสอนนั้น ควรมีหลักที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. หลักการเตรียมความพร้อมพื้นฐาน ประกอบด้วยต้องมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพต้องมีความรู้ดีและต้องมีความสามารถในการสอน
2. หลักการวางแผนและเตรียมการสอน ดังนี้ จัดหาแผนการสอน ศึกษาเพิ่มเติมจัดหาหรือผลิตสื่อการสอน จัดหาแบบประเมินและทดลองสอนหรือซ้อมสอนเพื่อประเมินจุดอ่อนทั้งด้านเวลากิจกรรมที่จะสอน

²⁸ทิตานา แคมมณี, ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด : ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านทฤษฎีและแนวปฏิบัติ, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544), หน้า 90-95.

3. หลักการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ ดังนี้ หลักความแตกต่างระหว่างบุคคลหลักการเร้าความสนใจ หลักการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอน หลักการให้ผลย้อนกลับทันที หลักการสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนมีความภูมิใจในความสำเร็จและหลักการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามลำดับขั้น

4. หลักการประเมิน และรายงานผล ประกอบด้วย หลักการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หลักการวิเคราะห์พฤติกรรม หลักการสร้างและใช้เครื่องมือประเมินและหลักการตีความและรายงาน²⁹

2.2.6 บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ ได้สรุปบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ครูเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อย่างไรก็ตามจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดจากการเรียนรู้ที่ผ่านมา ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังมิได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ ไม่สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน อีกทั้งยังขาดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการจัดการเรียนรู้ไม่มากนัก ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ไม่บรรลุผลเท่าที่ควร เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ครูผู้สอนได้ดำเนินการพัฒนาการศึกษาโดยยึดหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. ครูต้องศึกษา ทาความเข้าใจเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. ครูต้องจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นทักษะความรู้ กระบวนการตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดของหลักสูตร ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3. ครูต้องศึกษา วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล พร้อมกับนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ความแตกต่างระหว่างผู้เรียนและพัฒนาการทางสมอง เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

4. ครูต้องจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ พร้อมทั้งช่วยเหลือ ดูแลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองท่ามกลางบรรยากาศที่อบอุ่นและมีมิตรไมตรี

²⁹มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา, (นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2540), หน้า 40.

5. ครูต้องจัดเตรียมและใช้สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและ แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ได้อย่างเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน

6. ครูต้องประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลายทั้งนี้มุ่งเน้น การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นสำคัญ นอกจากนี้แล้ว ควรเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้ปกครอง ตลอดจนความสอดคล้องของธรรมชาติของวิชาและพัฒนาการของผู้เรียน

7. ครูต้องนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ เพื่อการสอนซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน ตลอดจน ปรับปรุงกิจกรรมการสอนของตนเองอย่างเป็นระบบ

8. ครูต้องใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องอย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอนจะบรรลุผลได้ดีเพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู การแสวงหาความรู้ การใช้หลักจิตวิทยา การใช้สื่อการเรียนรู้ การออกแบบการเรียนรู้ การใช้กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และที่สำคัญยิ่ง คือ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เต็มไปด้วยความเป็นกัลยาณมิตร³⁰

จึงสรุปได้ว่า ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นกระบวนการพัฒนาปัญญาของมนุษย์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมทางครอบครัวและวัฒนธรรมแต่ละสังคมสร้างขึ้น และผู้ที่ได้รับอิทธิพลดังกล่าวก็สามารถทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้

2.3 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นี้จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็ก และเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในนี้ ช่วยทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในทุกระดับเห็นผลคาดหวังที่ต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจนตลอดแนว ซึ่งจะสามารถช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจ ทำให้การจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความชัดเจนเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และช่วยแก้ปัญหาการเทียบ

³⁰ กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, (กรุงเทพมหานคร : ชุมชนุสสกรณ์แห่งประเทศไทย, 2551), หน้า 7.

โอนระหว่างสถานศึกษา ดังนั้น ในการพัฒนาหลักสูตรในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับสถานศึกษาจะต้องสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐาน การเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ และครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ในการวางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

2.3.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นกับการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษา ตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2.3.2 หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับการเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัยครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

2.3.3 การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็ก และเยาวชน

ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์พัฒนาทักษะต่างๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย

1. หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์ และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้ จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติจริง ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน พัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วจึง

พิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอน และเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

4. บทบาทของผู้สอน และผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาท ดังนี้

4.1 บทบาทของผู้สอน

- 1) ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนจัดการเรียนรู้ที่ ทำทายความสามารถของผู้เรียน
- 2) กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ และความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 3) ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย
- 4) จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และดูแลช่วยเหลือให้เกิดการเรียนรู้
- 5) จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- 6) ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน
- 7) วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

4.2 บทบาทของผู้เรียน

- 1) กำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง
- 2) เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อความรู้อย่างตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ
- 3) ลงมือปฏิบัติจริง สรุปลงสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง แลนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ
- 4) มีปฏิสัมพันธ์ ทำงานทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู
- 5) ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.3.4 สื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการและลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน

การจัดหาสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียน และผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง หรือปรับปรุงเลือกใช้อย่างมีคุณภาพจากสื่อต่างๆที่มีอยู่รอบตัวเพื่อนำมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริม และสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการดังนี้

1. จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษา และชุมชน เพื่อการศึกษาค้นคว้า และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคมโลก
2. จัดทำ และจัดหาสื่อการเรียนรู้ศูนย์สื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน เสริมความรู้ให้ผู้สอนรวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้
3. เลือก และใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
4. ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ
5. ศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
6. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพที่เกี่ยวกับสื่อ และการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะๆ และสม่ำเสมอ

ในการจัดทำ การเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในสถานศึกษา ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เนื้อหามีความถูกต้องและทันสมัย ไม่กระทบความมั่นคงของชาติ ไม่ขัดต่อศีลธรรม มีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่าย และน่าสนใจ

2.3.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนา และประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ ผลการประเมินเป็นข้อมูล และสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัด และประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติ และสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงงาน การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนจะเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่มีผ่านตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริม

การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และอย่างน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูล ให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

2. การประเมิน ระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีจุดพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอนตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัด

การศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

3. การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่ การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อใช้เป็นข้อมูล พื้นฐาน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถ ดำเนินการโดยประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำและดำเนินการ โดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด ในการดำเนินการจัดสอบ นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา

4. การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานการ เรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนใน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับ การประเมินผล

จากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษา ในระดับต่างๆ เพื่อ นำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุน การตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

ข้อมูลการประเมินในระดับต่าง ๆข้างต้น เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบ ทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบดูแล ช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐาน ความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหา ด้านวินัย และพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธ โรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ และ สังคม กลุ่มพิการทางร่างกาย และสติปัญญา เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของ สถานศึกษาในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันทั่วถึงที่เปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา และประสบความสำเร็จในการเรียน

สถานศึกษาในสถานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัด และ ประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติที่เป็น ข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติ ร่วมกัน

2.3.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับ และส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆและมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

2.3.5 มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไรจะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการ

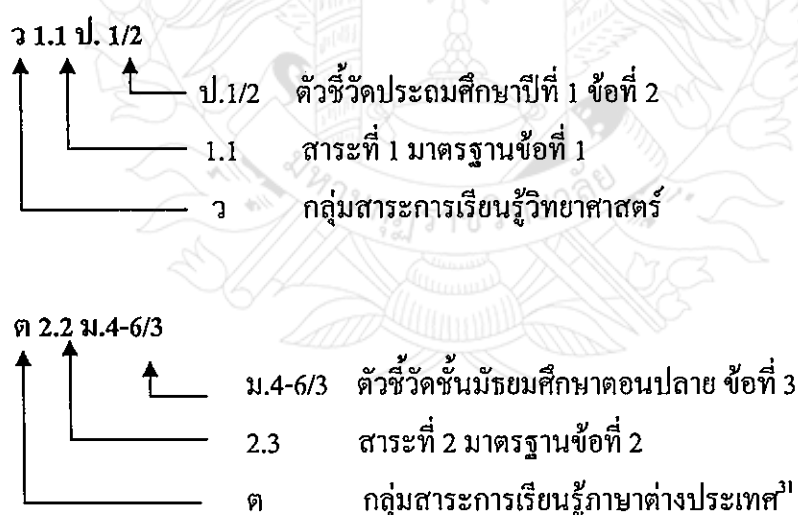
ประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระบุสิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรม นำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัด ประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

1. ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปีในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1- มัธยมศึกษาปีที่ 3)
2. ตัวชี้วัดช่วงชั้นเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6)

หลักสูตรได้มีการกำหนดรหัสกำกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เพื่อความเข้าใจและให้สื่อสารตรงกัน ดังนี้

¹กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, อ้างแล้ว, หน้า 3-9.

จึงสรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้จัดทำขึ้น เพื่อให้หน่วยงานระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำไปใช้เป็น กรองและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทย ทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่เป็นจำเป็นสำหรับใช้เป็น เครื่องมือในชีวิตประจำวันต่อสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาต่อไป

2.4 หลักสูตรแกนกลางวิชาศิลปศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6)

2.4.1. ความหมายของหลักสูตร

กรมวิชาการ ได้ให้ความหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานหมายถึงหลักสูตร แกนกลางของประเทศที่มีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีด ความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้ บนพื้นฐานของความเป็นไทย และความเป็นสากลรวมทั้งมี ความสามารถในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อตามความสามารถของแต่ละบุคคลหลักสูตร แกนกลางของประเทศเป็นกรอบทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตั้งแต่ระดับ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สามารถนำไปใช้ในการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอก ระบบ และตามอัธยาศัย รวมทั้งการจัดการศึกษาทุกกลุ่มเช่น การศึกษา การศึกษาสำหรับ ผู้มี ความสามารถพิเศษเป็นต้น โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียน³²

วิชัย ดิสสระ ได้ให้ความหมาย หลักสูตร หมายถึง “ประมวลความรู้ทั้งหลาย ที่สอดคล้อง กับปัจจุบัน และตามการศึกษาแห่งชาติโดยคาดหวังให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้”³³

สุมิตร คุณานุกร ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า “หลักสูตรคือ โครงการให้การศึกษ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะสอดคล้องกับความมุ่งหมาย ทาง การศึกษาที่กำหนด”³⁴

³²กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษาและวัฒนธรรม, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2544), หน้า 1-2.

³³วิชัย ดิสสระ, การพัฒนาหลักสูตรและการสอน, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยา สาส์, 2535), หน้า 11-12.

³⁴สุมิตร คุณานุกร, หลักสูตรและการสอน, (กรุงเทพมหานคร : สยามการพิมพ์, 2518) หน้า

เอกวิทย์ ณ ถลาง ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า “ หมายถึงมวลประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้เด็ก ได้เรียนเนื้อหาวิชา ทักษะ ทักษะ คติ แบบพฤติกรรม กิจกรรมสิ่งแวดล้อมเมื่อประมวล เข้าด้วยกันแล้ว ก็จะเป็นประสบการณ์ที่ผ่านเข้าไปสู่การรับรู้ของเด็ก”³⁵

จึงสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง ประมวลประสบการณ์ต่าง ๆ หรือเนื้อหาสาระที่จัดให้เด็ก ได้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะตามความมุ่งหมาย มีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้

2.4.2. องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตรเป็นส่วนที่ทำให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ จึงได้มีผู้ศึกษาเสนอไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

วิชัย ดิสสระ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย

1. หลักสูตรแม่บท ได้แก่ ข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบด้วยจุดหมายและแนวทางการศึกษา โครงสร้างเนื้อหาสาระ ซึ่งประกอบด้วยหมวดวิชาหรือกลุ่มวิชาเนื้อหาวิชา เป็นหัวข้อสำคัญ อัตราเวลาเรียนและแนวทางการเรียนการสอนตลอดจนประเมินผลการเรียนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้จัดทำ

2. เอกสาร และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ได้แก่ เอกสาร และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ครูใช้สอนและนักเรียนใช้เรียนเช่น หนังสือเรียน คู่มือครู แผนการสอน โครงการสอน หนังสือ อ่านเพิ่มเติม แบบฝึกหัด รูปภาพ แผนภูมิ และวัสดุการเรียนการสอนต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร ผู้ที่มีส่วนในการจัดทำสิ่งเหล่านี้มีหลายระดับ ตั้งแต่ระดับกระทรวงศึกษาธิการจนถึงโรงเรียน และเอกชน แต่โดยหลักการแล้วกระทรวงศึกษาธิการมอบให้กรมวิชาการเป็นเจ้าของเรื่อง การดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ จัดทำเอกสารต่าง ๆ ขึ้นก็อาจเสนอให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาให้ใช้ในโรงเรียนได้

3. กิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การดำเนินงานต่าง ๆ ในโรงเรียนทั้งครู นักเรียน เช่น การสอนให้นักเรียนค้นคว้าแบบอภิปรายการบรรยาย การอบรม การสาธิต การปฏิบัติงาน การจัดนิทรรศการ การศึกษานอกสถานที่ และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนครูและผู้บริหารการศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติให้สอดคล้องกับแนวทางและจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแม่บท

³⁵เอกวิทย์ ณ ถลาง, ภูมิปัญญาชาวบ้านสู่ภูมิภาค, (นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2540), หน้า 6.

4. การประเมินผล ได้แก่หลักการของการประเมินผล กระบวนการวัดต่าง ๆ พร้อมทั้งเครื่องมือวัดและฟอร์มในการประเมินผลการศึกษา เพื่อที่จะรู้ว่ามีนักเรียนคนใดมีการเปลี่ยนแปลงถึงเกณฑ์ที่ต้องการหรือต้องการหาทางปรับปรุงแก้ไขเพื่อบรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้³⁶

ธำรง บัวศรี ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรว่า “หลักสูตรมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ จุดหมายของหลักสูตรจุดประสงค์ของการเรียนการสอน เนื้อหาสาระและประสบการณ์ ยุทธศาสตร์ การเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน การประเมินผล”³⁷

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วยจุดหมาย และแนวทางการศึกษา โครงสร้างเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอนตลอดจนประเมินผลการเรียน หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน หมายถึง หลักสูตรแกนกลางของประเทศเป็นกรอบทิศทางในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาสามารถนำไปใช้จัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และการศึกษาดำเนินชีวิตเพื่อเพิ่มศักยภาพของนักเรียน โดยมีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้ บนพื้นฐานของความเป็นไทย และความเป็นสากลรวมทั้งมีความสามารถในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อตามความสามารถของแต่ละบุคคลหลักสูตรแกนกลางของประเทศเป็นกรอบทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และสามารถนำไปใช้ในการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย รวมทั้งการจัดการศึกษาทุกกลุ่มเช่นการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษเป็นต้น โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้นสามารถผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขได้บนพื้นฐานของความเป็นไทยและความเป็นสากล

2.4.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของวิชาศิลปศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานใน

³⁶วิชัย คิสสระ, การพัฒนาหลักสูตรและการสอน, อ่างแล้ว, หน้า 13.

³⁷ธำรง บัวศรี, องค์ประกอบของหลักสูตร, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2532), หน้า 8-9.

การศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการ ทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญคือ

1. ทักษะศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทักษะวาด สร้างและนำเสนอผลงาน ทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

2. ดนตรี มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรีในรูปแบบต่างๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรีย์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

3. นาฏศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์ อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึกความคิด อย่างอิสระสร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์เป็นมรดก ทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล โดยมีสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ดังนี้

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

2.4.4 การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง โดยให้รู้จักแสวงหาความรู้และประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้ และห้องสมุด เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าความรู้อย่างเพียงพอ และเกิดการเรียนรู้ให้ได้ มีการเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งนอกสถานศึกษาด้วย เช่น ในชุมชนใกล้ ๆ สถานศึกษา ตลาด วัด หรือสถานที่สำคัญ ๆ ในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ และสามารถคิดสร้างสรรค์ และวิเคราะห์ วิจัย แก้ปัญหา และทำในสิ่งที่แตกต่างให้ดีขึ้น การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ต้องการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้เรียนต้องเรียนรู้ให้ครบถ้วน ด้วยสมอง ใจ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ด้วยการจัดการให้ผู้เรียนหาความรู้เพิ่ม ความรับผิดชอบ กล้าแสดงออก และเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดสร้างแบบ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะจึงเพิ่มประสบการณ์การทำงานจริง ตามสถานการณ์ให้มากยิ่งขึ้นตามช่วงชั้นในการจัดการเรียนรู้จะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาความฉลาดทางสติปัญญาและอารมณ์ให้เห็นคุณค่าของตนเองเพื่อการแสดงออกอย่างอิสระ เพิ่มการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติได้จริงเพิ่ม โครงการตามศักยภาพเพื่อให้ผู้เรียนมีความสุข มีเสรีภาพในการเรียนและแสวงหาความรู้ได้ตามต้องการ

2.4.5 ยุทธศาสตร์การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

1. การเรียนรู้แบบพัฒนาความสามารถในกระบวนการคิดของผู้เรียนเป็นยุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องมีการใช้ข้อมูลทางศิลปะกับกระบวนการคิดของตนเองและการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ด้วยการตัดสินใจ / เลือkyุทธศาสตร์ กระบวนการ / ประเมินตนเอง วางแผนปฏิบัติงาน ลงมือปฏิบัติงาน ตรวจสอบและปรับปรุงผลงานอยู่เสมอ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ด้วยการสร้างแนวคิดใหม่ / แสวงหา พิจารณาทางเลือกอย่างหลากหลาย / ประยุกต์ปรับเข้าหาแนวทาง / ตำราทางเลือกที่เหมาะสม / ตั้งข้อตกลงร่วมกัน คิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) ด้วยกระบวนการตรวจสอบ / ทำให้ชัดเจน / จัดระบบ / ให้เหตุผล วิเคราะห์ ทำให้กระจ่างชัด / ตั้งสมมุติฐาน / แสวงหาพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสม

1. การเรียนรู้แบบการสร้างองค์รวมด้วยตนเอง (Constructivism) เป็นยุทธศาสตร์การเรียนรู้ โดยการเรียนรู้เป็นวิธีการแสวงหาความรู้ด้วยการปฏิบัติทดลอง หาเหตุผลด้วยตนเอง สัมผัสจริงด้วยตนเอง สรุปด้วยตนเอง เป็นประสบการณ์ตรง

2. การเรียนรู้แบบประเมินตนเอง (Self-Assessment) เป็นยุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่มีการลำดับขั้นตอนไว้ชัดเจน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเองหรือประเมินเพื่อนในชั้นเรียนอย่างมีเหตุ มีผล

3. การเรียนรู้แบบเรียนรู้ด้วยการแก้ปัญหา (Problem – based Learning) เป็นยุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาเอง หาทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง ตั้งแต่การกำหนดปัญหา และค้นหาวิธีการแก้ปัญหาด้วยวิธี และขั้นตอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน

4. การเรียนรู้แบบเชื่อมโยงบูรณาการความรู้สหสาขา (Multidisciplinary Approach) เป็นยุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่สามารถบูรณาการเชื่อมโยงความรู้และกระบวนการทั้งในกลุ่มสาระ และต่างกลุ่มสาระ

ทั้งนี้เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนจะมีความรู้ความสามารถดังต่อไปนี้

1. รู้และเข้าใจการใช้ทัศนธาตุ รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว สี แสงเงา มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุอุปกรณ์ ถ่ายทอดความคิด อารมณ์ ความรู้สึก สามารถใช้หลักการจัดขนาด สัดส่วนความสมดุล น้ำหนัก แสงเงา ตลอดจนการใช้สีคู่ตรงข้ามที่เหมาะสมในการสร้างงานทัศนศิลป์ 2 มิติ 3 มิติ เช่น งานสื่อผสม งานวาดภาพระบายสี งานปั้น งานพิมพ์ภาพ รวมทั้งสามารถ สร้างแผนภาพ แผนผัง และภาพประกอบเพื่อถ่ายทอดความคิดจินตนาการเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ และสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานทัศนศิลป์ที่สร้างสรรค์ ด้วยวัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่แตกต่างกัน เข้าใจปัญหาในการจัดองค์ประกอบศิลป์ หลักการ ลด และเพิ่มในงานปั้น การสื่อความหมายในงานทัศนศิลป์ของตน รู้วิธีการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ตลอดจน รู้และเข้าใจคุณค่าของงานทัศนศิลป์ที่มีผลต่อชีวิตของคนในสังคม

2. รู้และเข้าใจบทบาทของงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนชีวิตและสังคม อิทธิพลของความเชื่อ ความศรัทธา ในศาสนา และวัฒนธรรมที่มีผลต่อการสร้างงานทัศนศิลป์ในห้องถื่น

2.4.6 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.4	1. เปรียบเทียบรูปลักษณะของรูปร่าง รูปทรง ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์	● รูปร่าง รูปทรง ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. อภิปรายเกี่ยวกับอิทธิพลของสีวรรณะอุ่นและสีวรรณะเย็นที่มีต่ออารมณ์ของมนุษย์	• อิทธิพลของสี วรรณะอุ่น และวรรณะเย็น
	3. จำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์โดยเน้นเรื่องเส้น สี รูปร่าง รูปทรงพื้นผิว และพื้นที่ว่าง	• เส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่าง ในธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์
	4. มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุอุปกรณ์สร้างสรรค์งานพิมพ์ภาพ	• การใช้วัสดุ อุปกรณ์สร้างงานพิมพ์ภาพ
	5. มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุอุปกรณ์สร้างสรรค์งานวาดภาพระบายสี	• การใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสี
	6. บรรยายลักษณะของภาพโดยเน้นเรื่องการจัดระยะ ความลึก น้ำหนักและแสงเงาในภาพ	• การจัดระยะความลึก น้ำหนักและแสงเงา ในการวาดภาพ
	7. วาดภาพระบายสี โดยใช้สีวรรณะอุ่นและสีวรรณะเย็น ถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการ	• การใช้สีวรรณะอุ่น และใช้สีวรรณะเย็น วาดภาพถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการ
	8. เปรียบเทียบความคิดความรู้สึกที่ถ่ายทอดผ่านงานทัศนศิลป์ของตนเองและบุคคลอื่น	• ความเหมือนและความแตกต่างในงานทัศนศิลป์ความคิดความรู้สึกที่ถ่ายทอดในงานทัศนศิลป์
ป.5	1. บรรยายเกี่ยวกับจังหวัดตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์	• จังหวัด ตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์
	2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานทัศนศิลป์ ที่สร้างสรรค์ด้วยวัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ต่างกัน	• ความแตกต่างระหว่างงานทัศนศิลป์
	3. วาดภาพ โดยใช้เทคนิคของแสงเงา น้ำหนัก และวรรณะสี	• แสงเงา น้ำหนัก และวรรณะสี

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	4. สร้างสรรค์งานปั้นจาก ดินน้ำมัน หรือดินเหนียว โดยเน้นการถ่ายทอดจินตนาการ	• การสร้างงานปั้นเพื่อถ่ายทอดจินตนาการด้วยการใช้ดินน้ำมันหรือดินเหนียว
	5. สร้างสรรค์งานพิมพ์ภาพ โดยเน้นการจัดวางตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ในภาพ	• การจัดภาพในงานพิมพ์ภาพ
	6. ระบุปัญหาในการจัดองค์ประกอบศิลป์และการสื่อความหมายในงานทัศนศิลป์ของตนเอง และบอกวิธีการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น	• การจัดองค์ประกอบศิลป์และการสื่อความหมาย ในงานทัศนศิลป์
	7. บรรยายประโยชน์และคุณค่าของงานทัศนศิลป์ที่มีผลต่อชีวิตของคนในสังคม	• ประโยชน์และคุณค่าของงานทัศนศิลป์
ป.6	1. ระบุสีคู่ตรงข้าม และอภิปรายเกี่ยวกับการใช้สีคู่ตรงข้ามในการถ่ายทอดความคิดและอารมณ์	• วงสีธรรมชาติ และสีคู่ตรงข้าม
	2. อธิบายหลักการจัดขนาดสัดส่วนความสมดุลในการสร้างงานทัศนศิลป์	• หลักการจัดขนาด สัดส่วนความสมดุลในงานทัศนศิลป์
	3. สร้างงานทัศนศิลป์จากรูปแบบ 2 มิติ เป็น 3 มิติ โดยใช้หลักการของแสงเงาและน้ำหนัก	• งานทัศนศิลป์รูปแบบ 2 มิติ และ 3 มิติ
ป.6	4. สร้างสรรค์งานปั้นโดยใช้หลักการเพิ่มและลด	• การใช้หลักการเพิ่มและลดในการสร้างสรรค์งานปั้น
	5. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการของรูปและพื้นที่ว่าง	• รูปและพื้นที่ว่างในงานทัศนศิลป์
	6. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์โดยใช้สีคู่ตรงข้ามหลักการจัดขนาดสัดส่วนและความสมดุล	• การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์โดยใช้สีคู่ตรงข้าม หลักการจัดขนาด สัดส่วนและความสมดุล

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	7. สร้างงานทัศนศิลป์เป็นแผนภาพ แผนผัง และภาพประกอบ เพื่อถ่ายทอด ความคิดหรือเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ ต่างๆ	• การสร้างงานทัศนศิลป์เป็นแผนภาพ แผนผัง และภาพประกอบ

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และ
วัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และ
สากล

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.4	1. ระบุ และอธิบายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ ในเหตุการณ์ และงานเฉลิมฉลอง ของวัฒนธรรมในท้องถิ่น	• งานทัศนศิลป์ในวัฒนธรรมท้องถิ่น
	2. บรรยายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ ที่มาจากวัฒนธรรมต่างๆ	• งานทัศนศิลป์จากวัฒนธรรมต่างๆ
ป.5	1. ระบุ และบรรยายเกี่ยวกับลักษณะ รูปแบบของงานทัศนศิลป์ในแหล่งเรียนรู้ หรือนิทรรศการศิลปะ	• ลักษณะรูปแบบของงานทัศนศิลป์
	2. อธิบายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ ที่สะท้อนวัฒนธรรม และภูมิปัญญา ในท้องถิ่น	• งานทัศนศิลป์ที่สะท้อนวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาในท้องถิ่น
ป.6	1. บรรยายบทบาทของงานทัศนศิลป์ ที่สะท้อนชีวิต และสังคม	• บทบาทของงานทัศนศิลป์ ในชีวิต และสังคม
	2. อธิบายเกี่ยวกับอิทธิพลของ ความเชื่อความศรัทธาในศาสนาที่มีผล ต่องานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น	• อิทธิพลของศาสนาที่มีต่องานทัศนศิลป์ ในท้องถิ่น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. ระบุ และบรรยายอิทธิพลทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่มีผลต่อการสร้างงานทัศนศิลป์ของบุคคล	• อิทธิพลทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่มีผลต่อการสร้างงานทัศนศิลป์

2.4.1 การวัดประเมินผลการเรียนและพฤติกรรมของครูผู้สอน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกๆระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการ การประเมินชิ้นงาน/ ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่ว่านตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริม

การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้า ในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอน ใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

2. การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ของ

สถานศึกษา ว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีจุดพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัดการศึกษา ต่อคณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานผู้ปกครองและชุมชน

3. การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการ โดยประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำและดำเนินการ โดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด ในการดำเนินการจัดสอบ นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

4. การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐาน การเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุน การตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

ข้อมูลการประเมินในระดับต่าง ๆ ข้างต้น เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบ ทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบดูแล ช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียน ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐาน ความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหา ด้านวินัยและพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธ โรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ และ สังคม กลุ่มพิการทางร่างกาย และสติปัญญา เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของ สถานศึกษาในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันทั่วถึง ปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา และประสบความสำเร็จในการเรียน

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัด และ ประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้อง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติที่เป็น ข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติ ร่วมกัน

1. การตัดสินผลการเรียน

ในการตัดสินผลการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่าน คณิตวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น ผู้สอนต้องคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนเป็นหลัก และต้องเก็บข้อมูลของผู้เรียนทุกด้านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องในแต่ละภาคเรียน รวมทั้งสอนซ่อมเสริมผู้เรียนให้พัฒนาจนเต็มตามศักยภาพ

ระดับประถมศึกษา

- (1) ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด
- (2) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
- (3) ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา
- (4) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมิน และมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่

สถานศึกษากำหนด ในการอ่าน คณิตวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. การให้ระดับผลการเรียน

ระดับประถมศึกษา ในการตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนรายวิชา สถานศึกษาสามารถให้ระดับผลการเรียนหรือระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียน เป็นระบบตัวเลข ระบบตัวอักษร ระบบ ร้อยละ และระบบที่ใช้คำสำคัญสะท้อนมาตรฐาน การประเมินการอ่าน คณิตวิเคราะห์และเขียน และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ให้ระดับผลการประเมินเป็น ดีเยี่ยม ดี และผ่านการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และให้ผลการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นผ่าน และไม่ผ่าน

3. การรายงานผลการเรียน

การรายงานผลการเรียนเป็นการสื่อสารให้ผู้ปกครองและผู้เรียนทราบความก้าวหน้า ในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินและจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครอง ทราบเป็นระยะ ๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง การรายงานผลการเรียนสามารถรายงานเป็น ระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียนที่สะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้

4. เกณฑ์การจบการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเกณฑ์กลางสำหรับการจบการศึกษาเป็น 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

เกณฑ์การจบระดับประถมศึกษา

- (1) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมตาม โครงสร้างเวลาเรียน ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด
- (2) ผู้เรียนต้องมีผลการประเมินรายวิชาพื้นฐาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- (3) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- (4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- (5) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด³⁸

2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

2.5.1 ที่ตั้ง

โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ตั้งอยู่เลขที่ 135 ถนนราชมรรคา ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ บนที่ดิน 2 แปลง เนื้อที่ 10 ไร่ 1 งาน 63 ตารางวา ประกอบด้วย อาคารเรียนทั้งหมด 8 หลัง อาคารประกอบ 5 หลัง

ปัจจุบัน โรงเรียนเปิดทำการสอน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีห้องเรียนจำนวน 61 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 2,471 คน จำนวนครูทั้งหมด 115 คน

2.5.2 วิสัยทัศน์ของโรงเรียน

โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่จัดการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย

³⁸กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม, อ่างแล้ว, หน้า 8-12.

2.5.3 เกียรติประวัติโดยสังเขป

1. ปีการศึกษา 2532 ได้รับการคัดเลือกจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล "โรงเรียนพระราชทาน" ระดับประถมศึกษาขนาดใหญ่
2. ปีการศึกษา 2535 ได้รับรางวัล "ดาวพิเศษ" ของสมาคมสร้างสรรค์ไทยประเภทผลงานดีเด่น
3. ปีการศึกษา 2536 ได้รับการคัดเลือกให้เป็น "อุทยานการศึกษา" รุ่นแรกของจังหวัดเชียงใหม่
4. ปีการศึกษา 2538
 - 4.1 ได้รับการคัดเลือกจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล "โรงเรียนพระราชทาน" ระดับประถมศึกษาขนาดใหญ่
 - 4.2 ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนดีเด่นของ สปช.เชียงใหม่กระทรวงศึกษาธิการ
 - 4.3 ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอาหารกลางวันดีเด่นประเภท 1 จากกระทรวงศึกษาธิการ
 - 4.4 ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 การประกวดสิ่งแวดล้อมดีเด่น ระดับจังหวัดจาก สปช.เชียงใหม่
5. ปีการศึกษา 2539
 - 5.1 ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดการจัดสิ่งแวดล้อมศึกษาดีเด่นระดับเขตการศึกษา 8 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
 - 5.2 ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 โรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาดีเด่น ระดับประเทศ ประจำปี 2539 จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ร่วมกับมูลนิธิซีเมนต์ไทย
 - 5.3 ได้รับรางวัลชนะเลิศ การเฝ้าระวังทัศนสภาพประเภท โรงเรียนขนาดใหญ่ระดับจังหวัด จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่
6. ปีการศึกษา 2540
 - 6.1 ได้รับรางวัลชนะเลิศ โรงเรียนจัดสิ่งแวดล้อมศึกษาดีเด่นระดับประเทศ จากสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติร่วมกับมูลนิธิซีเมนต์ไทย
 - 6.2 ได้รับรางวัลชนะเลิศ โรงเรียนจัดสิ่งแวดล้อมดีเด่นระดับเขตการศึกษา 8 ของสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
 - 6.3 ได้รับรางวัลชนะเลิศโรงเรียนดีเด่นขนาดใหญ่ระดับเขตการศึกษา 8 จากสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
 - 6.4 ได้รับรางวัล โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาสุขภาพอนามัยนักเรียนดีเด่นระดับเขตการศึกษา จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

6.5 ได้รับรางวัล โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมเอกลักษณ์ไทยดีเด่น จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ฯลฯ

7. ปีการศึกษา 2541

7.1 ได้รับรางวัลจัดสิ่งแวดล้อมดีเด่น ระดับประถมศึกษาในเขตเมืองเขตการศึกษา 8 (ภาคเหนือ)

7.2 ได้รับรางวัลโรงอาหารมาตรฐานระดับดีมากจากการจัดอันดับมาตรฐานการสุขาภิบาลอาหารของกรมอนามัย โดยเทศบาลนครเชียงใหม่

8. ปีการศึกษา 2542-2543 ได้รับรางวัล โรงเรียนสะอาดของเทศบาลนครเชียงใหม่

9. ปีการศึกษา 2544 เกียรติบัตร โรงเรียนที่มีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ โดยยึดเด็กเป็นสำคัญ และสามารถนำไปเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับโรงเรียนในสังกัด ได้จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

10. ปีการศึกษา 2546

10.1 ได้รับโล่รางวัลดีเด่น การจัดกิจกรรมของนักศึกษา "รักการอ่าน สานสู่ฝัน" ในปีส่งเสริม การอ่านและการเรียนรู้ 2546 สาขากิจกรรมการส่งเสริมยอดนักอ่านสู่การเรียนรู้ด้านส่งเสริม นักสร้างสรรค์สังคม ระดับประถมศึกษา จากกระทรวงศึกษาธิการ

10.2 ได้รับรางวัลดีเด่น การจัดกิจกรรมการส่งเสริมยอดนักอ่านสู่การเรียนรู้ด้านส่งเสริม นักสื่อสารภาษาไทย ระดับประถมศึกษา จากกระทรวงศึกษาธิการ

11. ปีการศึกษา 2547 ได้รับรางวัลพระราชทานถ้วยรางวัลและเกียรติบัตรจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โครงการรักการอ่านสานสู่ฝัน

12. ปีการศึกษา 2548

12.1 ได้รับรางวัลกิจกรรม โรงเรียนสองภาษาระดับเหรียญทอง English Program

12.2 ได้รับรางวัลโรงเรียนนำร่องการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย Brain Based Learning

13. ปีการศึกษา 2550 รางวัลโรงเรียนสุดยอด I.C.T ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่เขต 1

14. ปีการศึกษา 2552 รางวัลชนะเลิศการแข่งขันหมากรุกชิงแชมป์เยาวชนแห่งประเทศไทย ประจำปี 2553

2.5.4 หลักสูตรโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ พุทธศักราช 2552 ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เทียบเคียงมาตรฐานสากล

หลักสูตรโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ พุทธศักราช 2552 เป็นหลักสูตรที่โรงเรียนได้พัฒนาขึ้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับประถมศึกษาโดยยึดองค์ประกอบหลักสำคัญ 3 ส่วน คือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้ท้องถิ่น และสาระสำคัญที่โรงเรียนพัฒนาเพิ่มเติมใน 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน ใช้เป็นกรอบในการจัดทำรายละเอียด เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนด และให้เหมาะสมกับสภาพของชุมชน ท้องถิ่น จุดเน้น และความต้องการของโรงเรียน หลักสูตรโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ พุทธศักราช 2552 ที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะของหลักสูตร ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรเฉพาะของโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ สำหรับจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. มีความเป็นเอกภาพ คือ เป็นหลักสูตรของโรงเรียนสำหรับให้ครูผู้สอนนำไปจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย โดยกำหนดให้

2.1 มีสาระการเรียนรู้ที่โรงเรียนใช้เป็นหลัก เพื่อสร้างพื้นฐานด้านความรู้ ความคิด ความเข้าใจ และการแก้ปัญหา ประกอบด้วย สาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.2 มีสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ ส่งเสริมศักยภาพในการคิดและการทำงาน ประกอบด้วย สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

2.3 มีสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม โดยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีรายวิชาเพิ่มเติมคือ เสริมภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีวิชาเพิ่มเติม คือ ภาษาจีน อังกฤษ

2.4 มีสาระเพิ่มเติมความเป็นสากล เพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก ประกอบด้วยรายวิชา ทฤษฎีความรู้ (Theory of Knowledge) การเขียนความเรียงขั้นสูง (Extended-Essay) กิจกรรมโครงการสาธารณประโยชน์ที่เกิดจากการคิดสร้างสรรค์สู่การปฏิบัติของผู้เรียน ที่เรียกชื่อว่า CAS (Creativity, Actions, Service) และ โลกศึกษา(Global Education) เพื่อให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของความเป็นพลโลก (World Citizen)

2.5 มีสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สอดคล้องกับกรอบหลักสูตรท้องถิ่น ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 โดยมีการแบ่งหน่วยการเรียนรู้ชัดเจน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาไทย ส่วนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ จะสอดคล้องโดยบูรณาการอยู่ในหน่วยการเรียนรู้ตามหลักสุด

2.6 มีกิจกรรมวิถีชีวิตชาวบัว ตลอดปีการศึกษา เช่น กิจกรรมการใส่ขันดอกบูชาเสาหลักเมือง วันรับบัว วันบัวบูชา การสงฆ์พระธาตุกุดดิดิ กิจกรรมไหว้ครู การหล่อเทียนพรรษา การทอดผ้าป่า การตักบาตรในหอกิตติธรรม การदानก้วยสลาก การปล่อยโคมลอย จุดผางประทีป และจัดทำประติมากรรมในวันยี่เป็ง กิจกรรมตลาดนัด วันสุมาคารวะ วันบัวบาน เป็นต้น

2.7 มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และสังคมตามศักยภาพ เป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้จากสาระการเรียนรู้หลักทั้ง 8 กลุ่ม

3. มีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน มีจุดเน้นความเป็นสากล ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในเรื่องของเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร มีทักษะภาษาอังกฤษ มีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิตและมีศักยภาพเป็นพลโลก มีคุณลักษณะที่จำเป็นในการอยู่ในสังคม ได้แก่ ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีจิตสาธารณะ ซื่อสัตย์สุจริต กตัญญูกตเวที รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รับผิดชอบ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักของความพอเพียง

4. มีความยืดหยุ่นในการกำหนดเวลาเรียน หลักสูตรโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ พุทธศักราช 2552 เป็นหลักสูตรที่โรงเรียนได้จัดทำรายละเอียดต่าง ๆ ขึ้นเอง โดยยึดโครงสร้างหลักที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นขอบข่ายในการจัดทำ แต่การกำหนดเวลาเรียนตามโครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตรโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ พุทธศักราช 2552 มีความยืดหยุ่น และหลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของท้องถิ่น และความเหมาะสมกับตัวผู้เรียน

5. การวัดและประเมินผล เน้นหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน โดยผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามที่ตามศักยภาพ

2.5.5 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตาม หลักสูตรโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ พุทธศักราช 2552 มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ พุทธศักราช 2552 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสารได้สองภาษา มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหา และความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ พุทธศักราช 2552 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทย และมีศักยภาพเป็นพลโลก ดังนี้

1. รักษา ศาสน์ กษัตริย์ เป็นผู้ที่มึลักษณะซึ่งแสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ มีความสามัคคีปรองดองกัน ภูมิใจ เชิดชูความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

2. **ซื่อสัตย์สุจริต** เป็นผู้ที่ประพฤติตรงตามความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ และยึดหลักความเป็นจริง ความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด
3. **มีวินัย** เป็นผู้ที่ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคมเป็นปกตินิสัย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น
4. **ใฝ่เรียนรู้** เป็นผู้ที่มีความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรม แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสมสรุปเป็นองค์ความรู้แล้วนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ
5. **อยู่อย่างพอเพียง** เป็นผู้ที่ดำเนินชีวิตอย่างประมาณตน มีเหตุผล รอบคอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่นไม่ประมาท เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ มีการวางแผนการใช้ชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ป้องกันความเสี่ยง และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
6. **มุ่งมั่นในการทำงาน** เป็นผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียรพยายาม มุ่งแต่กำลังใจ กำลังกาย ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จ ลุล่วงตามเป้าหมาย สามารถผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ และมีความภูมิใจในผลงาน
7. **รักความเป็นไทย** เป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย เห็นคุณค่า ชื่นชม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบทอด และเผยแพร่ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมและประเพณีไทย รวมไปถึงศิลปวัฒนธรรมไทย มีความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับกาลเทศะ
8. **มีจิตสาธารณะ** เป็นผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้ให้และช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตนเพื่อทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม เข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกาย สติปัญญา อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้เกิดในชุมชน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

จุดเน้นของหลักสูตร

หลักสูตรโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ พุทธศักราช 2552 มีจุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษ คือ TEMS (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์) โดยตั้งความคาดหวังไว้ว่า โรงเรียนจะสามารถสร้างให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ สามารถสื่อสารได้สองภาษา มีความกล้าหาญทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก มีการประสานภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมพัฒนากิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ บูรณาการด้วยวิถีชีวิตชาวบัว โดยการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อสร้างเสริมสุนทรียให้เกิดกับผู้เรียนทุกคน รวมทั้งการส่งเสริมผู้เรียนให้มีสุขภาพอนามัยที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ

2.6 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กนต์ธีรา หิรัญยะมาน ได้ศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกเพื่อพัฒนาการรับรู้ทางศิลปะ และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการวาดภาพระบายสีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อน และหลังการได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาการรับรู้ทางศิลปะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคลองบางแวก (มนต์ จรัสสิงห์) สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ดำเนินการฝึกโดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาการรับรู้ทางศิลปะกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 7 ครั้ง ครั้งละ 170 นาที มีรูปแบบการทดลองแบบ One-Group- Pretest – Posttest Design โดยใช้แบบทดสอบการรับรู้ทางศิลปะของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกพัฒนาการรับรู้ทางศิลปะเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถทางการวาดภาพระบายสีเพิ่มขึ้น ภายหลังได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาการรับรู้ทางศิลปะ อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.1³⁹

แก้วใจ อินทรเพชร ได้ศึกษาการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านศิลปะของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โดยใช้แบบฝึกทักษะความคิดสร้างสรรค์ โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียน ระดับก่อนประถมศึกษา โดยใช้แบบฝึกทักษะความคิดสร้างสรรค์ โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 26 คน ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 ในโรงเรียนบ้านมอเหนือ อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู เครื่องมือที่ใช้คือ แบบฝึกทักษะความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ การดำเนินการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองสอนด้วยตนเอง โดยใช้รูปแบบกลุ่มเดียว สอบก่อน สอบหลังเรียน (One-group Pretest design) การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยการทดสอบค่าเฉลี่ยใช้ t (t-test) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะความคิดสร้างสรรค์มีคะแนนเฉลี่ย

³⁹กนต์ธีรา หิรัญยะมาน, “การสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาการรับรู้ทางศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ), 2552, 233 หน้า.

ความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะทั้ง 4 ด้านคือ ความคล่องในการคิด ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁴⁰

จารุวรรณ ปะกัง ได้ศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับเรื่อง วงกลมจากผลงานศิลปะ โดยนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนบ้านใหม่พิทยาคม ตำบลบ้านใหม่ อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา ที่มีความสนใจจำนวน 6 คน วิเคราะห์ข้อมูลหลักในการวิเคราะห์ความคิดสร้างสรรค์และข้อมูลจากบันทึก Mini Math Diary ของนักเรียน บันทึก Math' Diary ของครู บันทึกภาคสนามของผู้ช่วยวิจัย และไปโตคอลการสัมภาษณ์ รวมทั้งบันทึกวิดีโอช่วงที่นักเรียนนำเสนอผลงานใช้เป็นข้อมูลประกอบ งานวิจัยนี้พบว่ากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ผ่านศิลปะมีส่วนสนับสนุนความงอกงามของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ได้อย่างดียิ่งผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระตามความเข้าใจ คิดฝันและจินตนาการของตนเอง⁴¹

เฉลิมชัย ถึงดี ได้ศึกษาการผลิตชุดการสอน เรื่องการเขียนภาพระบายสีวิชาศิลปะศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และมีค่าดัชนีประสิทธิผล .50 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของชุดการสอน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนอนุบาลสุรินทร์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์จำนวน 60 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างง่ายเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาอิสระครั้งนี้ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเองประกอบด้วย

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกันจำนวน 20 ข้อมีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.36-0.87 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.22-0.52 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.60

⁴⁰แก้วใจ อินเพชร, “การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านศิลปะของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โดยใช้แบบฝึกทักษะความคิดสร้างสรรค์”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การประถมศึกษา), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2548, 188 หน้า.

⁴¹จารุวรรณ ปะกัง, “ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับเรื่อง วงกลมจากผลงานศิลปะ”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2551, 160 หน้า.

2. ชุดการสอนเรื่องการเขียนภาพระบายสีวิชาศิลปะศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผลิตขึ้นได้ทดลองหาประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่งจำนวน 3 คนทดลองกลุ่มเล็กจำนวน 9 คนและทดลองภาคสนามจำนวน 48 คน ชุดการสอนที่ผลิตขึ้น มีจำนวน 9 แผนการสอน 27 คาบ คาบละ 20 นาที

ผลการศึกษาค้นพบว่าชุดการสอนที่ผลิตขึ้นมีค่าประสิทธิภาพ 82.31/81.97 มีค่าดัชนีประสิทธิภาพประสิทธิผลเท่ากับ 0.67 แสดงว่าชุดที่ผลิตขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ซึ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ได้⁴²

ธีรพล จันทร์เทพ ได้ศึกษาการสร้างชุดสื่อประสมเรื่องการเขียนภาพระบายสีวิชาศิลปะศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านหัวขัว อำเภอเป็ยน้อย จังหวัดขอนแก่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 42 คน ได้มาโดยการนำคะแนนเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ และสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยวิธีจับสลากเพื่อทำการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดสื่อประสม และทดลองหาค่าดัชนีประสิทธิผลจากการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่งจำนวน 3 คนทดลองกลุ่มเล็กจำนวน 9 คนและทดลองภาคสนามจำนวน 30 คนเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเองได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบวัดความสามารถในการปฏิบัติงาน และชุดสื่อประสมซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 20 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.31-0.79 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20-0.61 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79 ส่วนแบบทดสอบวัดความสามารถในการปฏิบัติงาน เป็นลักษณะงานภาคปฏิบัติ 1 ชิ้นและชุดสื่อประสม ได้แก่ บทเรียน โปรแกรมจำนวน 77 กรอก ตัวอย่างงานศิลปะที่สำเร็จแล้วเกี่ยวกับกาเขียนภาพระบายสีตัวอย่างสื่อของจริง ชุดแผ่นใสซึ่งสอดคล้องกับบทเรียน โปรแกรม ผลการศึกษปรากฏว่า ชุดสื่อประสมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 94.00/84.67 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.65

⁴²เฉลิมชัย ถึงดี, “การผลิตชุดการสอน เรื่องการเขียนภาพระบายสีวิชาศิลปะศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2544, 127 หน้า.

ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แสดงว่าชุดสื่อประสมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้⁴³

นิภาภรณ์ ไชยศรี ได้ศึกษาการสร้างชุดการเรียนรู้เรื่องการวาดภาพระบายสีสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพ 80/80 และค่าดัชนีประสิทธิผล 50 ขึ้นไป และเพื่อทดสอบยืนยันประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้เรื่องการวาดภาพระบายสีสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสนามบิน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่นที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 42 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดสอบยืนยันประสิทธิภาพเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอานันทนวิทยาอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น จำนวน 10 คน ที่ได้จากการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ชุดการเรียนรู้เรื่องการวาดภาพระบายสี สาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งสร้างโดยอิงแผนจุฬาเป็นชุดการเรียนรู้แบบบรรยายสำหรับครู ซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ 10 แผนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลการวิจัยพบว่า การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่งชุดการเรียนรู้มีค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 68/70 และค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .41 การทดลองกับกลุ่มเด็ก ชุดการเรียนรู้มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 77.11/78.15 และค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .57 การทดลองภาคสนามชุดการเรียนรู้มีค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 81.46/82 และค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .61 และการทดสอบยืนยันประสิทธิภาพการเรียนรู้ พบว่า ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.50/81.66 และค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .61⁴⁴

พรสวรรค์ ดีวิจารณ์ ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งกำลังศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนบ้านห้วยอรุณ

⁴³ธีรพล จันทร์เทพ, “การสร้างชุดสื่อประสมเรื่องการเขียนภาพระบายสีชุดวิชาศิลปศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2545, 239 หน้า.

⁴⁴นิภาภรณ์ ไชยศรี, “การสร้างชุดการเรียนรู้เรื่องการวาดภาพระบายสีสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2549, 156 หน้า.

หิณฑลาคสังกัตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 15 คน โดยใช้รูปแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว (One Shot Case Study) เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นประกอบด้วยแผนจัดการเรียนรู้ 13 แผน และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือกมีจำนวน 30 ข้อ ผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอนด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ ร้อยละ 70 อยู่ในระดับปานกลาง⁴⁵

มารีนา บรมพิชัยชาติกุล ได้ศึกษากระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะในชั้นเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 17 คนโดยเลือกนักเรียนผู้สร้างสรรค์งานศิลปะจำนวน 1 คนกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะประกอบด้วยขั้นแรงบันดาลใจ ขั้นปฏิบัติงานตามแผน ขั้นประเมินผลงาน วิธีการที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่แบบการบันทึกกิจกรรม และการณ์สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ นำเสนอผลการค้นพบในรูปของการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะในครั้งนี้ นักเรียนมีกระบวนการคิดสร้างสรรค์แบ่งออกเป็น 4 ขั้น ประกอบด้วยขั้นเตรียม ขั้นพิชิตตัวของความคิด ขั้นคิดกระจำง และขั้นตรวจสอบ นักเรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างอิสระแตกต่างออกไปตามจินตนาการของตนเอง มีความสามารถในการสร้างสรรค์และแก้ปัญหาได้ทุกขั้นตอน นอกจากนี้พบว่าในขั้นสุดท้าย นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ผลผลิตแตกต่างกัน ได้ผลงานศิลปะจำนวน 17 ชิ้น กระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะดังกล่าวทำให้นักเรียนมีความสุข เกิดสมาธิ เกิดการเรียนรู้ และได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน⁴⁶

⁴⁵พรสวรรค์ ศิวจิราณ์, “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยอรุณหิณฑลาค”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2551, 284 หน้า.

⁴⁶มารีนา บรมพิชัยชาติกุล, กระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2546, 102 หน้า.

ลำดี มิ่งเชื้อ ได้ศึกษาการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนแม่เมาะวิทยา อำเภอเถินจังหวัดลำปางจำนวน 12 คนเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา 1) แผนการเรียนรู้วิชาศิลปะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 แผน รวมเวลา 10 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์โดยใช้รูปภาพ แบบ ก ประกอบด้วยการวาดภาพการต่อเติมภาพให้สมบูรณ์การใช้เส้นคู่ขนานวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไปทดสอบค่า t-test นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ผลการศึกษาพบว่า 1) ได้แผนการเรียนรู้สาระศิลปะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 แผน รวมเวลา 10 ชั่วโมง แต่ละแผนมีความเหมาะสมกับความสนใจและวัยของนักเรียนสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนให้สูงขึ้น 2) คะแนนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการเรียนรู้สาระศิลปะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1⁴⁷

2.7 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

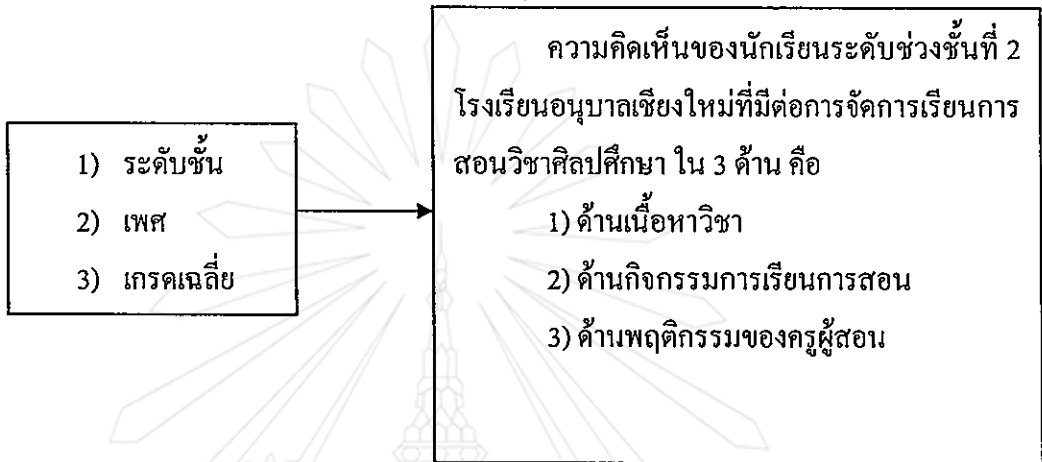
การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่ได้ยกมากล่าวแล้วข้างต้น แล้วนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิด ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ หลักสูตรแกนกลางวิชาศิลปะศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) ของกระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551⁴⁸ มาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

⁴⁷ลำดี มิ่งเชื้อ, “ศึกษาการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะ”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2550, 103 หน้า.

⁴⁸กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, อ่างแล้ว, หน้า 3-9.

ตัวแปรอิสระ
(Independent Variable)

ตัวแปรตาม
(Dependent Variable)

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงองค์ประกอบความคิดเห็นทั้ง 3 องค์ประกอบ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่” ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มการตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 330 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยนำประชากรทั้งหมดมาเทียบสัดส่วนจากตารางของ Krejcie and Morgan¹ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 180 คน

3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามชั้นเรียน ดังนี้

¹บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 6, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2543), หน้า 40 - 41.

3.2.1 ผู้วิจัยได้แบ่งนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ออกเป็น 3 ชั้น โดยแบ่งตามระดับชั้น ได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.2.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ 180 คน

3.2.3 แบ่งจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละชั้น โดยใช้สูตรของ Nagtalon

$$\text{สูตร} \quad n_i = \frac{nN_i}{N}$$

กำหนดให้ n_i = จำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละระดับชั้น

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

N_i = จำนวนตัวอย่างที่จะสุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดสัดส่วนที่เท่ากันในแต่ละกลุ่มจะได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนที่อยู่ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ที่	ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (n)
1	ประถมศึกษาปีที่ 4	104	$\frac{180(104)}{330} = (56.72) \approx 57$
2	ประถมศึกษาปีที่ 5	109	$\frac{180(109)}{330} = (59.45) \approx 59$
3	ประถมศึกษาปีที่ 6	117	$\frac{180(117)}{330} = (63.47) \approx 64$
	รวม	330	180

3.2.4 วิธีการสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืน (Sampling without Replacement) เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีนักเรียน 104 คน จะต้องทำสลาก 104 ใบ เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้จับแล้วไม่ต้องใส่คืนในกล่อง ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างเพียง 57 คน ที่จะได้ตอบแบบสอบถาม

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร แนวคิดต่างๆนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับชั้นเรียน และเกรดเฉลี่ย ของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน วิชาศิลปะของโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวน 30 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหาวิชา 2) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และ 3) พฤติกรรมของครูผู้สอน แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นโดยได้นำเอาแนวคิดหลักสูตรแกนกลางวิชา ศิลปะศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) ของกระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert Scale ซึ่งมีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 5	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
ระดับคะแนน 4	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมาก
ระดับคะแนน 3	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
ระดับคะแนน 2	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อย
ระดับคะแนน 1	หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

โดยแปลผลแบบมาตราส่วนประเมินค่าใน 5 ระดับ และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามช่วงของค่าเฉลี่ย ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	ความคิดเห็นมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	ความคิดเห็นมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	ความคิดเห็นปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	ความคิดเห็นน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	ความคิดเห็นน้อยที่สุด ²

² เรียงเดียวกัน.

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด (Open-ended Question) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถให้ข้อเสนอแนะอย่างอิสระตามความรู้สึกและมุมมองส่วนตัว มีจำนวน 5 ข้อ

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้วิจัย ได้มีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

3.4.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารตำราวิชาการ แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาทั้งเป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research)

3.4.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.4.3 นำผลการศึกษาจาก 2 ข้อ ข้างต้น มาสร้างแบบสอบถาม

3.4.4 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและถูกต้องของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

1. นายไพบุลย์ พุทรวงศ์

วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เขียน วันทนิยตระกูล

วุฒิการศึกษา กศ.ม. (บริหารการศึกษา)

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต

ล้านนา

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัครชัย ชัยแสวง

วุฒิการศึกษา กศ.บ. อ.ม. (บาลี-สันสกฤต)

ตำแหน่ง อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต

ล้านนา

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะนั้น แล้วนำผลมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Consistency : IOC)

3.4.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้คือ นักเรียนในโรงเรียนพุทธโสภณ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความเข้าใจในเนื้อหาของแบบสอบถาม และหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.87

3.4.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านขั้นตอนที่ 6 มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือ คือ แบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวางแผน และปฏิบัติการดังนี้

3.5.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือ ในการจัดเก็บข้อมูลจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ดำเนินการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนในโรงเรียน

3.5.2 ผู้วิจัยได้ติดต่อนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

3.5.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเอง จากประชากรกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบแบ่งชั้นตามระดับชั้น (Stratified Sampling) กำหนดจากตารางการสุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan ซึ่งกำหนดประชากรจากจำนวน 330 คน และจะได้ประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 180 คน จากนั้นจึงได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยสอบถามนักเรียนผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดแล้วจึงแจกแบบสอบถามให้ตอบแบบสอบถาม

3.5.4 ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนมาประมวลผลข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติคอมพิวเตอร์ สถิติสำเร็จรูปทางการวิจัยทางสังคมศาสตร์ มาประมวลผลข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ค่าสถิติความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) S.D. ค่า t – test, F-test เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์กับแบบสอบถามโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐานหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วเสนอแบบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย \bar{X} (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน เป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร สำหรับปัจจัยที่มีจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ ใช้ค่า t-test และใช้ค่า F-test (One-way Analysis of Variance) สำหรับปัจจัยที่มีจำนวนมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ ระดับการศึกษา และเกรดเฉลี่ย โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 4 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะ โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ แล้วรวบรวมข้อมูลตามประเด็น นำมาเรียบเรียงนำเสนอในรูปแบบการบรรยาย โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วนำเสนอแบบบรรยาย

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการทำวิจัยอยู่ 2 ประเภท ได้แก่

3.7.1 สถิติการบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย \bar{X} ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับบรรยายปัจจัยส่วนบุคคล

3.7.2 สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t – test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ที่มี เพศ ระดับชั้น และเกรดเฉลี่ย ต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้ทำการสุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือแบบสอบถาม จำนวน 180 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลเพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่าง ๆ สำหรับตอบปัญหาการวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย พร้อมทั้งนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t-distribution)

F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F-distribution)

p แทน ค่าความแน่นอน

df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน และเกรดเฉลี่ย ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน และเกรดเฉลี่ย นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	107	59.40
หญิง	73	40.60
รวม	180	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 180 คน จำแนกเป็นเพศชายจำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 59.4 และเพศหญิง จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับชั้นเรียน

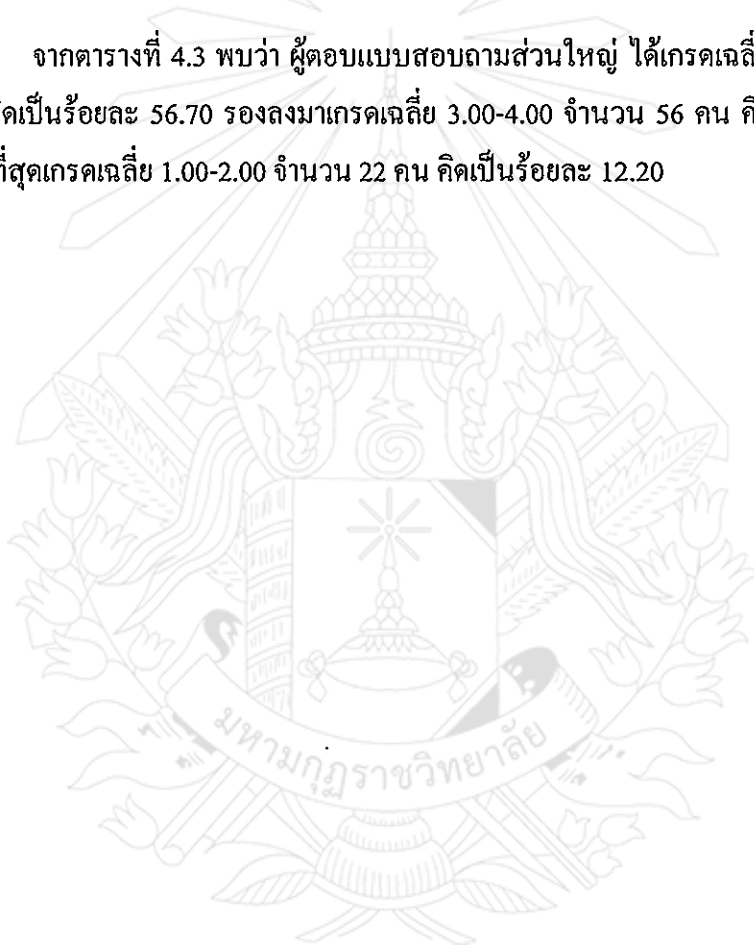
ระดับชั้นเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	57	31.70
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	60	33.30
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	63	35.00
รวม	180	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 และน้อยที่สุดคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 31.70

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเกรดเฉลี่ย

เกรดเฉลี่ย	จำนวน	ร้อยละ
1.00-2.00	22	12.20
2.00-3.00	102	56.70
3.00-4.00	56	31.10
รวม	180	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้เกรดเฉลี่ย 2.00-3.00 จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 56.70 รองลงมาเกรดเฉลี่ย 3.00-4.00 จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 31.10 และ น้อยที่สุดเกรดเฉลี่ย 1.00-2.00 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 12.20

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา
โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 3 ด้าน คือ 1) ด้านเนื้อหาวิชา 2) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และ 3) ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปราบกฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน

ที่	ความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านเนื้อหา	4.14	0.36	มาก
2	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.25	0.42	มาก
3	ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน	4.38	0.60	มาก
	รวม	4.26	0.27	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ลำดับแรก ได้แก่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านเนื้อหา มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา

ที่	ความคิดเห็นด้านเนื้อหา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	เนื้อหาวิชาเชื่อมโยงและบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นเพียงใด	4.16	1.07	มาก
2	เนื้อหาวิชาสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการชีวิตประจำวันเพียงใด	3.69	1.08	มาก
3	เนื้อหาวิชาทำให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์และการจินตนาการเพียงใด	3.52	1.10	มาก
4	เนื้อหาวิชาศิลปะเกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสมเพียงใด	3.25	1.18	ปานกลาง
5	เป็นวิชาที่นักเรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ของงานศิลปะเพียงใด	3.85	1.09	มาก
6	ลำดับเนื้อหาสาระในรายวิชามีความต่อเนื่องกันมีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียน	4.62	2.27	มากที่สุด
7	นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเนื้อหาสาระเพียงใด	4.57	0.66	มากที่สุด
8	เนื้อหาวิชาทำให้นักเรียนสามารถสร้างรายได้จากผลงานทางศิลปะเพียงใด	4.66	0.47	มากที่สุด
9	เนื้อหาวิชาทำให้นักเรียนมีสุนทรียภาพ และความคิดสร้างสรรค์ที่ดีเพียงใด	4.48	0.71	มาก
10	เนื้อหาวิชาศิลปะทำให้นักเรียนติดตามข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันและนำมาประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องตามเนื้อหาวิชาเพียงใด	4.66	0.71	มากที่สุด
รวม		4.14	0.36	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกได้แก่ ข้อที่ 8 เนื้อหาวิชาทำให้นักเรียนสามารถสร้างรายได้จากผลงานทางศิลปะเพียงใด และข้อที่ 10 เนื้อหาวิชาศิลปะทำให้นักเรียนติดตามข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันและนำมาประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องตามเนื้อหาวิชาเพียงใด รองลงมาคือข้อที่ 6 ลำดับเนื้อหาสาระในรายวิชามีความต่อเนื่องกันมีความเหมาะสมกับวัย และระดับชั้นของนักเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 4 เนื้อหาวิชาศิลปะเกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสมเพียงใด

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ที่	ความคิดเห็นด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ครูแจ้งผลการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนให้ทราบเพียงใด	3.65	1.23	มาก
2	ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น เกม นิทาน ข่าวเหตุการณ์	4.16	1.10	มาก
3	นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงใด	4.17	1.02	มาก
4	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเวลาและวัยของนักเรียนมุ่งเน้นให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องสามารถนำไปแก้ปัญหาได้	4.35	0.94	มาก
5	จัดสถานการณ์ให้นักเรียนได้มีโอกาสคิด วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง	4.27	1.02	มาก
6	นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในวิชาอื่นมากน้อยเพียงใด	4.49	0.93	มาก
7	การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ร่วมปฏิบัติจริงเช่น การแข่งขันทักษะทางวิชาการ การแสดงผลงานทางศิลปะ	4.23	1.15	มาก
8	มีสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนและมีสื่อการเรียนการสอนเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาเพียงใด	4.23	1.13	มาก
9	จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียนสอดคล้องกับการเรียนวิชาศิลปะเพียงใด	4.12	1.05	มาก
10	เน้นการวัดผลและประเมินผลอย่างหลากหลายในการปฏิบัติมากกว่าด้านเนื้อหาความรู้เพียงใด	4.79	0.52	มากที่สุด
รวม		4.25	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 10 เน้นการวัดผลและประเมินผลอย่างหลากหลายในการปฏิบัติมากกว่าด้านเนื้อหาความรู้เพียงใด รองลงมาคือข้อที่ 6 นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในวิชาอื่นมากน้อยเพียงใด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 1 ครูแจ้งผลการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนให้ทราบเพียงใด

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน

ที่	ความคิดเห็นด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพ น่าเลื่อมใส อุดม เต็มใจสอนเพียงใจ	4.43	0.89	มาก
2	ครูผู้สอนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ ควบคุมอารมณ์ น่าเคารพยกย่องเพียงใจ	4.50	0.86	มาก
3	ครูผู้สอนเป็นผู้รู้จริงและปฏิบัติจริงในสิ่งที่สอน มีความมั่นใจในขณะสอนเพียงใจ	4.48	0.86	มาก
4	ครูผู้สอนมีความตั้งใจสอนด้วยจิตเมตตาสุภาพ อ่อนโยน ยิ้มแย้ม แจ่มใส ร่าเริงเพียงใจ	4.40	0.96	มาก
5	ครูสามารถใช้สื่อเชื่อมโยงให้นักเรียนเห็นว่าวิชาศิลปะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.11	1.07	มาก
6	ครูผู้สอนมีความทันสมัยสนใจต่อข่าวเหตุการณ์เพื่อนำมาเป็นกรณีตัวอย่างเพื่อให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ ก่อให้เกิดความชัดเจนในเนื้อหาสาระยิ่งขึ้นเพียงใจ	4.26	1.03	มาก
7	ครูผู้สอนให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นมากกว่าเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้นักเรียนอย่างเดียวเพียงใจ	4.02	1.23	มาก
8	ครูผู้สอนมีการอธิบายที่ชัดเจนเพียงใจ	4.61	0.68	มากที่สุด
9	การจัดห้องเรียนวิชาศิลปะได้เหมาะสมหรือนำไปศึกษานอกสถานที่เช่น วัดเพียงใจ	4.28	1.12	มาก
10	ครูผู้สอนเตรียมการเรียนการสอนมีกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่นักเรียนเพียงใจ	4.73	0.58	มากที่สุด
	รวม	4.38	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 10 ครูผู้สอนเตรียมการเรียนการสอนมีกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่วิทยุนักเรียนเพียงใด รองลงมาคือข้อที่ 8 ครูผู้สอนมีการอธิบายที่ชัดเจนเพียงใด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 7 ครูผู้สอนให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นมากกว่าเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้นักเรียนอย่างเดียวยังใด

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียน การสอนวิชาศิลปะศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ที่มี เพศ ระดับชั้นเรียน และเกรดเฉลี่ย ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกัน ซึ่งมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษามี 3 ด้าน คือ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน และ 3) ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน มีผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	107	4.17	0.39	มาก
หญิง	73	4.10	0.31	มาก
รวม	180	4.22	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวม 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	p
ชาย	107	4.17	0.39	1.810	.180
หญิง	73	4.10	0.31		
รวม	180	3.68	0.55		

จากตารางที่ 4.9 พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่าง

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	107	4.44	0.40	มาก
หญิง	73	4.12	0.37	มาก
รวม	180	4.50	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า นักเรียนที่จำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการ สอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้าน เนื้อหา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	p
ชาย	107	4.44	0.40	.552	.279
หญิง	73	4.12	0.37		
รวม	180	4.50	0.59		

จากตารางที่ 4.11 พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	107	4.38	0.61	มาก
หญิง	73	4.36	0.59	มาก
รวม	180	4.56	0.91	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า นักเรียนที่จำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา ศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้าน กิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	p
ชาย	107	4.38	0.61	.635	.427
หญิง	73	4.36	0.59		
รวม	180	4.56	0.91		

จากตารางที่ 4.13 พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการ เรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่ มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	107	4.30	0.28	มาก
หญิง	73	4.22	0.26	มาก
รวม	180	4.41	0.41	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า นักเรียนที่จำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการ สอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้าน พฤติกรรมของครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา ศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้าน พฤติกรรมของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	p
ชาย	107	4.30	0.28	.487	.486
หญิง	73	4.22	0.26		
รวม	180	4.41	0.41		

จากตารางที่ 4.15 พบว่า นักเรียน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้าน พฤติกรรมของ ครูผู้สอน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่ มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้าน พฤติกรรมของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้นเรียน

ระดับชั้นเรียน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	57	4.04	0.26	มาก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	60	4.33	0.46	มาก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	63	4.40	0.18	มาก
รวม	180	4.26	0.28	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า นักเรียน เมื่อจำแนกตามระดับชั้นเรียน มีความคิดเห็นต่อการ จัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.17 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียน การสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัด เชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามระดับชั้นเรียน

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	4.09	2	2.04	1.849	.140
ภายในกลุ่ม	9.64	177	0.54		
รวม	13.73	179			

จากตารางที่ 4.17 พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียน การสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ไม่ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียน ที่ มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา จำแนกตามระดับชั้นเรียน

ระดับชั้นเรียน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	57	3.99	0.27	มาก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	60	4.34	0.44	มาก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	63	4.20	0.32	มาก
รวม	180	4.15	0.37	มาก

จากตารางที่ 4.18 พบว่า นักเรียน เมื่อจำแนกตามระดับชั้นเรียน มีความคิดเห็นต่อการ จัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา อยู่ ในระดับมาก

ตารางที่ 4.19 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา จำแนกตามระดับชั้นเรียน

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	2.07	2	1.037	1.092	.019*
ภายในกลุ่ม	22.11	177	0.125		
รวม	24.18	179			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า นักเรียน ที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different) ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา จำแนกตามระดับชั้นเรียน ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)

ระดับชั้นเรียน		ชั้นประถมศึกษา	ชั้นประถมศึกษา	ชั้นประถมศึกษา
		ปีที่ 4	ปีที่ 5	ปีที่ 6
	\bar{X}	3.99	4.34	4.20
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	3.99	-	-.2472*	-.2105*
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	4.34	-.2472*	-	-
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	4.20	-.2105*	-	-

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา มีความแตกต่างกันดังนี้ คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แตกต่างกับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้น ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามระดับชั้นเรียน

ระดับชั้นเรียน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	57	4.39	0.24	มาก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	60	4.13	0.48	มาก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	63	4.26	0.46	มาก
รวม	180	4.26	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.21 พบว่า นักเรียน เมื่อจำแนกตามระดับชั้นเรียน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.22 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามระดับชั้นเรียน

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	1.890	2	.945		
ภายในกลุ่ม	30.214	177	0.171	1.510	.213
รวม	32.104	179			

จากตารางที่ 4.22 พบว่า นักเรียน ที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้นเรียน

ระดับชั้นเรียน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	57	3.76	0.63	มาก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	60	4.61	0.32	มากที่สุด
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	63	4.73	0.21	มากที่สุด
รวม	180	4.38	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.23 พบว่า นักเรียน เมื่อจำแนกตามระดับชั้นเรียน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาของ โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.24 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมครูผู้สอน จำแนกตามระดับชั้นเรียน

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	33.152	2	16.576	1.312	.272
ภายในกลุ่ม	31.291	177	0.177		
รวม	64.443	179			

จากตารางที่ 4.24 พบว่า นักเรียน ที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

เกรดเฉลี่ย	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.00-2.00	22	4.28	0.21	มาก
2.00-3.00	102	4.20	0.30	มาก
3.00-4.00	56	4.36	0.23	มาก
รวม	180	4.26	0.28	มาก

จากตารางที่ 4.25 พบว่า นักเรียน เมื่อจำแนกตามเกรดเฉลี่ย มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.26 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

เกรดเฉลี่ย	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	.886	2	.443	1.592	.193
ภายในกลุ่ม	12.840	177	.073		
รวม	13.726	179			

จากตารางที่ 4.26 พบว่า นักเรียน ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คู่ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

เกรดเฉลี่ย	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.00-2.00	22	4.19	0.37	มาก
2.00-3.00	102	4.06	0.30	มาก
3.00-4.00	56	4.29	0.43	มาก
รวม	180	4.15	0.37	มาก

จากตารางที่ 4.27 พบว่า นักเรียน เมื่อจำแนกตามเกรดเฉลี่ย มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.28 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

เกรดเฉลี่ย	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	1.913	2	.956	7.599	0.010*
ภายในกลุ่ม	22.274	177	.126		
รวม	24.187	179			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.28 พบว่า นักเรียน ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different) ดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา จำแนกตามเกรดเฉลี่ย ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)

เกรดเฉลี่ย	\bar{X}	1.00-2.00	2.00-3.00	3.00-4.00
		4.19	4.19	4.06
1.00-2.00	4.19	-	-	-
2.00-3.00	4.06	-	-	-.2269*
3.00-4.00	4.29	-	-.2269*	-

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา มีความแตกต่างกัน คือ เกรดเฉลี่ย 2.00-3.00 แตกต่างกับ 3.00-4.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คู่ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

เกรดเฉลี่ย	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.00-2.00	22	3.80	0.45	มาก
2.00-3.00	102	4.38	0.33	มาก
3.00-4.00	56	4.21	0.45	มาก
รวม	180	4.26	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.30 พบว่า นักเรียน เมื่อจำแนกตามเกรดเฉลี่ย มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.31 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

เกรดเฉลี่ย	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	6.255	2	3.126	1.403	.230
ภายในกลุ่ม	25.852	177	.146		
รวม	32.104	179			

จากตารางที่ 4.31 พบว่า นักเรียน ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คู่ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

เกรดเฉลี่ย	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.00-2.00	22	4.84	0.13	มากที่สุด
2.00-3.00	102	4.17	0.68	มาก
3.00-4.00	56	4.58	0.33	มากที่สุด
รวม	180	4.38	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.32 พบว่า นักเรียน เมื่อจำแนกตามเกรดเฉลี่ย มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.33 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

เกรดเฉลี่ย	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	11.391	2	5.696	2.103	.080
ภายในกลุ่ม	53.052	177	.300		
รวม	64.443	179			

จากตารางที่ 4.33 พบว่า นักเรียน ที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนการสอนวิชา ศิลปศึกษาของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบ แบบสอบถามได้นำเสนอข้อแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนการสอนวิชา ศิลปศึกษาของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ใช้การ วิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการ บรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.34 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการ เรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา

ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไข	ความถี่
1. เนื้อหาสาระการเรียนการสอนมีมาก เกินไปและเป็นเรื่องที่ยาก	95	1. ครูควรคัดเลือกเนื้อหาที่จะสอนให้ ตรงกับความสนใจของผู้เรียน และ เนื้อหาที่ใช้สอนควรมีความเหมาะสม กับผู้เรียน	70
2. ครูให้คำชี้แนะอธิบายงานให้ แก่ นักเรียนในแสดงออกทางความคิดน้อย	46	2. ควรให้คำชี้แนะ กระตุ้น เสริมแรง ให้ให้นักเรียนมีการแสดงออก	34
3. เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมมีน้อย นักเรียนส่วนใหญ่จะทำไม่เสร็จ ช้่งงาน	62	3. ควรยืดหยุ่นเวลาที่ใช้ในการทำ กิจกรรมได้ตามความเหมาะสม	58

จากตารางที่ 4.34 พบว่า นักเรียน ได้นำเสนอเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชา ศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา คือ เนื้อหา สาระการเรียนการสอน มีมากเกินไปและเป็นเรื่องที่ยาก เนื่องจากเนื้อหาที่คัดเลือกล้วน นั้น จะต้องสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน จำนวน 95 คน รองลงมาคือ ครูให้คำชี้แนะ แก่ นักเรียน ในแสดงออกทางความคิดน้อย จำนวน 62 คน และเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมมีน้อย นักเรียนส่วนใหญ่ จะทำไม่เสร็จช้่งงาน จำนวน 46 คน

ส่วนแนวทางแก้ไขปัญหา คือ ควรคัดเลือกเนื้อหาที่จะสอนให้ตรงกับความสนใจของผู้เรียน และเนื้อหาที่ใช้สอนควรมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน จำนวน 70 คน รองลงมา คือ ควรยืดหยุ่น เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม จำนวน 58 คน และ ครูควรให้คำชี้แนะ กระตุ้น เสริมแรงให้นักเรียนมีการแสดงออก จำนวน 34 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.35 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข การจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไข	ความถี่
1. โรงเรียนขาดแคลนครู จำนวนครูไม่ครบชั้น	58	1. ควรสำรวจความสามารถและความรู้ของครูผู้สอน	80
2. ในด้านวัสดุ อุปกรณ์ ไม่ได้ได้รับการสนับสนุน ไม่มีหนังสือคู่มือประกอบการสอนและไม่มีสถานที่จัดแสดงผลงานของนักเรียน	80	2. สถานศึกษาควรมีงบประมาณในการสนับสนุน หนังสือคู่มือประกอบการสอนและมีสถานที่ที่จัดแสดงผลงานของนักเรียน	75

จากตารางที่ 4.35 พบว่า นักเรียน ได้นำเสนอเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน คือ สถานศึกษาขาดแคลนครู จำนวนครูไม่ครบชั้น จำนวน 58 คน และในด้านวัสดุ อุปกรณ์ ไม่ได้ได้รับการสนับสนุน ไม่มีหนังสือคู่มือประกอบการสอน และไม่มีสถานที่ที่จัดแสดงผลงานของนักเรียน จำนวน 80 คน

ส่วนแนวทางแก้ไขปัญหา คือ สถานศึกษาควรสำรวจความสามารถและความถนัดของครูผู้สอน โดยยึดหลักวิชาเอกที่ครูจบการศึกษามา จำนวน 80 คน และ สถานศึกษาควรมีงบประมาณในการสนับสนุน หนังสือคู่มือประกอบการสอนและมีสถานที่ที่จัดแสดงผลงานของนักเรียน จำนวน 75 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.36 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไข การจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน

ปัญหา	ความถี่	แนวทางแก้ไข	ความถี่
1. ครูผู้สอนไม่อธิบายเนื้อหาที่จะสอนให้ชัดเจน	30	1. ครูผู้สอนควรอธิบายเนื้อหาที่จะสอนให้ชัดเจน	20
2. ครูผู้สอนขาดการเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับกับเนื้อหาและวัยของผู้เรียน	77	2. ก่อนการสอน ครูผู้สอนควรเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัยของผู้เรียน	50

จากตารางที่ 4.36 พบว่า นักเรียน ได้นำเสนอเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน คือ ครูผู้สอนไม่อธิบายเนื้อหาที่จะสอนให้ชัดเจน จำนวน 30 คน และครูผู้สอนขาดการเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับกับเนื้อหาและวัยของผู้เรียน จำนวน 77 คน

ส่วนแนวทางแก้ไขปัญหา คือ ครูผู้สอนควรอธิบายเนื้อหาที่จะสอนให้ชัดเจน จำนวน 20 คน และก่อนการสอน ครูผู้สอนควรเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหา และวัยของผู้เรียน จำนวน 50 คน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ที่มี เพศ ระดับชั้น และเกรดเฉลี่ย ต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้หลักสูตรแกนกลางวิชาศิลปศึกษา(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6)ของกระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า นักเรียนที่มีเพศ ระดับชั้นเรียน และเกรดเฉลี่ยที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2554จำนวนทั้งสิ้น 380คนและได้ใช้วิธีการกำหนดหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morganทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling)และนำไปติดสัปดาห์ต่อนักเรียนจำนวน 3 ชั้น ตามระดับชั้นเรียน เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละชั้น โดยใช้สูตรของ Nagtalonและได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 180 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดมีจำนวน 30ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1)ด้านเนื้อหา2)ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอนผู้วิจัยใช้ลักษณะคำถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับโดยใช้หลักของ Likert Scale คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยน้อยที่สุด และเป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวน 3ข้อสถิติที่ใช้ในการ

วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุमानหรืออ้างอิง ได้แก่ ทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิจัยตามข้อค้นพบได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 59.40 เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 และได้เกรดเฉลี่ย 2.00-3.00 จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 56.70

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกออกเป็นรายด้านพบว่า มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1) ด้านเนื้อหา พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกพบว่า ข้อที่ 8 เนื้อหาวิชาทำให้นักเรียนสามารถสร้างรายได้จากผลงานทางศิลปะเพียงใดและ ข้อที่ 10 และเนื้อหาวิชาศิลปะทำให้นักเรียนติดตามข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันและนำมาประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องตามเนื้อหาวิชาเพียงใดรองลงมาคือข้อที่ 6 ลำดับเนื้อหาสาระในรายวิชามีความต่อเนื่องกันมีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ข้อที่ 4 คือ เนื้อหาวิชาศิลปะเกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสมเพียงใด

2) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ 10 เน้นการวัดผลและประเมินผลอย่างหลากหลายในการปฏิบัติมากกว่าด้านเนื้อหาความรู้เพียงใด

รองลงมาคือข้อที่ 6 นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในวิชาอื่นมาน้อยเพียงใดและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 1 ครูแจ้งผลการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนให้ทราบเพียงใด

3) ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน วิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อที่ 10 คือ ครูผู้สอนเตรียมการเรียนการสอนมีกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่แก่นักเรียนเพียงใด รองลงมาคือข้อที่ 8 ครูผู้สอนมีการอธิบายที่ชัดเจนเพียงใดและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 7 ครูผู้สอนให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นมากกว่าเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้นักเรียนอย่างเดียวน้อยเพียงใด

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 นักเรียนที่มี เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โดยรวม 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านพฤติกรรมของครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 นักเรียนที่มี ระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โดยรวม 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านพฤติกรรมของครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านเนื้อหา มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 นักเรียนที่มี เกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โดยรวม 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นเรียน

ต่างกัน มีความคิดเห็นการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านพฤติกรรมของครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านเนื้อหา มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.1.4 ผลสรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษาของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

พบว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ได้นำเสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะ ดังต่อไปนี้

1) ปัญหาด้านเนื้อหาพบว่า

1. เนื้อหาสาระการเรียนการสอนมีมากเกินไปและเป็นเรื่องที่ยาก
2. ครูให้คำชี้แนะอธิบายงานให้แก่แก่นักเรียนในแสดงออกทางความคิดน้อย
3. เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมมีน้อย นักเรียนส่วนใหญ่จะทำไม่เสร็จชิ้นงาน

แนวทางแก้ไขปัญหา

1. ครูควรคัดเลือกเนื้อหาที่จะสอนให้ตรงกับความสนใจของผู้เรียน และเนื้อหาที่ใช้สอนควรมีความเหมาะสมกับผู้เรียน
2. ควรให้คำชี้แนะ กระตุ้น เสริมแรงให้นักเรียนมีการแสดงออก
3. ควรยืดหยุ่นเวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม

2) ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า

1. โรงเรียนขาดแคลนครู จำนวนครูไม่ครบชั้น
2. ในด้านวัสดุ อุปกรณ์ ไม่ได้รับการสนับสนุน ไม่มีหนังสือคู่มือประกอบการสอนและไม่มีสถานที่จัดแสดงผลงานของนักเรียน

แนวทางแก้ไขปัญหา

1. ควรสำรวจความสามารถและความรู้ของครูผู้สอน
2. สถานศึกษาควรมีงบประมาณในการสนับสนุน หนังสือคู่มือประกอบการสอนและมีสถานที่จัดแสดงผลงานของนักเรียน

3) ปัญหาด้านพฤติกรรมของครูผู้สอนพบว่า

1. ครูผู้สอนไม่อธิบายเนื้อหาที่จะสอนให้ชัดเจน
2. ครูผู้สอนขาดการเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับกับเนื้อหาและวัยของผู้เรียน

แนวทางแก้ไขปัญหา

1. ครูผู้สอนควรอธิบายเนื้อหาที่จะสอนให้ชัดเจน
2. ก่อนการสอน ครูผู้สอนควรเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัยของ

ผู้เรียน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลจากการวิจัย“ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา ศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ทั้ง3ด้าน คือ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน3) ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน สามารถนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

5.2.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา ศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาล เชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าครูผู้สอนได้กำหนดจุดมุ่งหมายและได้ดำเนินการจัดการ เรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อีกทั้งครูผู้สอนมี ความตั้งใจสอนและปฏิบัติจริงในสิ่งที่สอนทั้งนี้ยังได้จัดเตรียมการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ประสบการณ์และได้แสวงหาแนวทางใหม่ๆที่ดียิ่งขึ้น โดยการทดลอง การลงมือปฏิบัติจริง และ กระบวนการคิดแก้ปัญหาซึ่งผลจากการสอนแนวนี้ผู้เรียนจะพัฒนาทั้งด้านทักษะมากยิ่งขึ้น จึงส่งผล ให้นักเรียน โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ ที่เรียนวิชาศิลปศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรัชญา เวสารัชช์ ได้กล่าวถึงการศึกษาว่าเป็นกระบวนการที่มี องค์ประกอบหลายประการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนาในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ เนื่องจากจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนิน ไปอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกา และวิธีการดำเนินการ มีทรัพยากรต่าง ๆ สนับสนุน และต้องมีกระบวนการประเมินผลการจัด การศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ด้วยทั้งนี้ ผลผลิตของการจัดการศึกษา ได้แก่ผู้ที่ได้รับการศึกษา ส่วนผลลัพธ์หรือผลสะท้อนสุดท้ายคือการมีพลเมืองที่มีคุณภาพ และสังคมมีสภาพที่พึงประสงค์

และสอดคล้องกับงานวิจัยของกนต์ธีรฯ หิรัญยะมาน ได้ศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกเพื่อพัฒนาการรับรู้ทางศิลปะและเพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการวาดภาพระบายสีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาการรับรู้ทางศิลปะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคลองบางแกว (มนต์ จรัสสิงห์) สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ดำเนินการฝึกโดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาการรับรู้ทางศิลปะกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 7 ครั้ง ครั้งละ 170 นาที มีรูปแบบการทดลองแบบ One-Group- Pretest – Posttest Design โดยใช้แบบทดสอบการรับรู้ทางศิลปะของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกพัฒนาการรับรู้ทางศิลปะเป็นไปตามเกณฑ์ 75/752) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถทางการวาดภาพระบายสีเพิ่มมากขึ้นภายหลังได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกเพื่อพัฒนาการรับรู้ทางศิลปะ อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.1

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่าอาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนมีบุคลิกภาพ น่าเลื่อมใส ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความตั้งใจสอนด้วยจิตเมตตาสุภาพ อ่อน โยน ยิ้มแย้ม ร่าเริง มีความทันสมัยสนใจต่อข่าวเหตุการณ์ เพื่อนำมาเป็นกรณีตัวอย่างเพื่อให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ก่อให้เกิดความชัดเจนในเนื้อหาสาระมากยิ่งขึ้น และครูผู้สอนได้เปิด โอกาสให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นมากกว่าเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของปรัชญา เวลาร์ชชได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษาเกี่ยวกับครูผู้สอนไว้ว่า “ครู ผู้สอน หรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระได้แก่ครูและอาจารย์ ซึ่งถือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง บุคคลเหล่านี้ต้องได้รับการศึกษาอบรมมาทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีการถ่ายทอด เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้และสาระวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งสำหรับครูและอาจารย์คือต้องมีความตื่นตัวอยู่เสมอในการติดตามเรียนรู้เนื้อหาวิชาการวิชาชีพใหม่ๆ และวิทยาการด้านการเรียนการสอน ตลอดเวลา บางกรณีต้องมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ ด้วย อนึ่ง ครูและอาจารย์ต้องพัฒนาความสามารถในการประยุกต์สาระเนื้อหาและองค์ความรู้ใหม่ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม”และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลีนา บรมพิชัยชาติกุล ได้ศึกษากระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะในชั้นเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 17 คน โดย

เลือกนักเรียนผู้สร้างสรรค์งานศิลปะจำนวน 1 คนกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะประกอบด้วย
 ขั้นแรงบันดาลใจ ขั้นปฏิบัติงานตามแผน ขั้นประเมินผลงาน วิธีการที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่
 แบบการบันทึกกิจกรรม และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ นำเสนอผลการค้นพบในรูปของ
 การพรรณนาเชิงวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะในครั้งนี้นักเรียนมี
 กระบวนการคิดสร้างสรรค์แบ่งออกเป็น 4 ขั้น ประกอบด้วยขั้นเตรียม ขั้นฝึกตัวของความคิด ขั้น
 คิดกระจ่าง และขั้นตรวจสอบ นักเรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างอิสระแตกต่างออกไปตาม
 จินตนาการของตนเอง มีความสามารถในการสร้างสรรค์และแก้ปัญหาได้ทุกขั้นตอน นอกจากนี้
 พบว่าในขั้นสุดท้าย นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ผลผลิตแตกต่างกัน ได้ผลงานศิลปะจำนวน 17 ชิ้น
 กระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะดังกล่าวทำให้นักเรียนมีความสุข เกิดสมาธิ เกิดการเรียนรู้ และ
 ได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษา โรงเรียนอนุบาล
 เชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งมีค่า
 แปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่าอาจเป็นเพราะเนื้อหาสาระการเรียนการสอนมีมาก
 เกินไปและเป็นเรื่องที่ยาก ส่งผลทำให้ผู้เรียนสับสนในเนื้อหาที่เรียน ซึ่งจะต้องมีการ
 ปรับเปลี่ยนเหมาะสมกับผู้เรียน สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้กับชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับ
 แนวคิดของ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการใน
 เรื่องของ หลักการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐาน
 การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้
 และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน
 สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและ
 พัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม ดังนี้ 1) กระบวนการเรียนรู้การ
 จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็น
 เครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน
 อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทาง
 สังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้ จากประสบการณ์จริง
 กระบวนการปฏิบัติจริง ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การ
 เรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัยกระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการ
 เรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน พัฒนาเพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุ
 เป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ

เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา ให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนด และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้ไว้สรุปว่าการสอนที่ดีหรือผู้ที่จะทางการสอนให้ได้ผลดีและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพการสอนนั้นควรมีหลักที่สำคัญดังนี้ 1) หลักการเตรียมความพร้อมพื้นฐานประกอบด้วยต้องมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพต้องมีความรู้ดีและต้องมีความสามารถในการสอน 2) หลักการวางแผนและเตรียมการสอนดังนี้จัดทำแผนการสอนศึกษาเพิ่มเติมจัดหาหรือผลิตสื่อการสอนจัดทำแบบประเมินและทดลองสอนหรือซ้อมสอนเพื่อประเมินจุดอ่อนทั้งด้านเวลากิจกรรมที่จะสอน

เมื่อแยกออกเป็นรายด้านเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน วิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

1)ด้านเนื้อหา

นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 8และข้อที่ 10 เนื้อหาวิชาทำให้นักเรียนสามารถสร้างรายได้จากผลงานทางศิลปะเพียงใด และเนื้อหาวิชาศิลปะทำให้นักเรียนติดตามข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันและนำมาประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องตามเนื้อหาวิชาเพียงใด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้ก็อธิบายได้ว่า เป็นเพราะนักเรียนได้รับการฝึกฝนจากผู้สอน จึงส่งผลให้มีการเรียนรู้ด้วยการกระทำ ความรู้เกิดจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนได้ทดลอง ได้ปฏิบัติ ได้สังเกตจากของจริง ได้ทำงานร่วมกัน ได้ทำงานด้วยตนเองทำให้ได้ความรู้จริงหรือประสบการณ์ชีวิตจริงและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดีอาทิเช่น ใจเที่ยง ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้เกิดการพัฒนาแก่ผู้เรียนได้สมบูรณ์ คือ จัดการเรียนการสอนที่ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมมีการร่วมมือกัน และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ ซึ่งมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอน 3 รูปแบบดังนี้ 1) การเรียนการสอนเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนหมายความว่า การเรียนการสอนจะเกิดขึ้นได้นั้น ทั้งผู้สอนและผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและต่อเนื่องกันไปตามลำดับขั้นตอน เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในการจัดการเรียนการสอนถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนิ่งเฉย คือ ไม่เกิดการเคลื่อนไหวทั้งกาย วาจา และสติปัญญา

ก็เรียกได้ว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูกับผู้เรียนก็ไม่จัดว่าเป็นการเรียนการสอน²⁾ การจัดการเรียนการสอนมีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะต้องเน้นที่เป้าหมายการสอน

ส่วนข้อที่มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 4 เนื้อหาวิชาศิลปะเกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสมเพียงใด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่านักเรียนที่ได้เรียนด้วยวิชาศิลปะบางคนยังไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนไป นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีจินตนาการในด้านศิลปะจึงไม่เห็นความสำคัญในการเรียนวิชาศิลปะ จึงส่งผลให้นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของพรสวรรค์ ดีวิจารณ์ ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งกำลังศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนบ้านห้วยอรุณหินลาดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 15 คน โดยใช้รูปแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว (One Shot Case Study) เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นประกอบด้วยแผนจัดการเรียนรู้ 13 แผน และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือกมีจำนวน 30 ข้อ ผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอนด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ ร้อยละ 70 อยู่ในระดับปานกลาง

2) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

นักเรียนมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาศิลปะศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 10 เน้นการวัดผลและประเมินผลอย่างหลากหลายในการปฏิบัติมากกว่าด้านเนื้อหาความรู้เพียงใด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า อาจเป็นเพราะว่า ผู้สอนดำเนินการวัดผลและประเมินผลเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงงาน การประเมินชิ้นงาน/ ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่ผ่านตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริม สอดคล้องกับแนวคิดของประกอบ คูปรัตน์ ได้กล่าวถึง การประเมินผล คือการให้ข้อมูลย้อนกลับว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง อาจารย์ผู้สอนดีหรือไม่ เนื้อหาสาระสอดคล้องกันหรือไม่

และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวว่าการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐาน สองประการคือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดง พัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

ส่วนข้อที่มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 1 ครูแจ้งผลการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนให้ทราบเพียงใด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า อาจเป็นเพราะในเมื่อครูดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จึงได้เน้นการฝึกให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งในระหว่างเรียนเนื้อหาแต่ละเรื่องจะมีการทดสอบหรือให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และมีการประเมินหรือตรวจแบบฝึกหัดเสมอ ซึ่งในบางครั้งครูผู้สอนไม่ได้แจ้งคะแนนที่นักเรียนทำได้ให้ทราบทันที สอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการ การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนจะเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไมผ่านตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริม และการประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูล ให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาภรณ์ ไชยศรี ได้ศึกษาการสร้างชุดการเรียนรู้เรื่องการวาดภาพระบายสีสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพ 80/80 และค่าดัชนีประสิทธิผล 50 ขึ้นไป และเพื่อทดสอบยืนยันประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้เรื่องการวาดภาพระบายสีสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

โรงเรียนสนามบิน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่นที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 42 คนและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดสอบยืนยันประสิทธิภาพเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอานันทวิทยาคาร อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น จำนวน 10 คน ที่ได้จากการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ชุดการเรียนรู้เรื่องการวาดภาพระบายสี สารการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งสร้างโดยอิงแผนจุฬาเป็นชุดการเรียนรู้แบบบรรยายสำหรับครู ซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ 10 แผนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลการวิจัยพบว่า การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่งชุดการเรียนรู้มีค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 68/70 และค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .41 การทดลองกับกลุ่มเด็ก ชุดการเรียนรู้มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 77.11/78.15 และค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .57 การทดลองภาคสนามชุดการเรียนรู้มีค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 81.46/82 และค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .61 และการทดสอบยืนยันประสิทธิภาพการเรียนรู้ พบว่า ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.50/81.66 และค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .61

3) ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน

นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 10 ครูผู้สอนเตรียมการเรียนการสอนมีกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาบทเรียนนักเรียนเพียงใด ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้ง ครูผู้สอนจะจัดเตรียมเนื้อหาในการสอนแต่ละครั้งไว้ล่วงหน้า และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเนื้อเรื่องที่จะเรียนให้ตรงกับความสนใจของผู้เรียนเสมอ จึงส่งผลให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนานและเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของวิชัย ดิสสระได้กล่าวถึงกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การดำเนินงานต่าง ๆ ในโรงเรียนทั้งครู นักเรียน เช่น การสอนให้นักเรียนค้นคว้าแบบอภิปรายการบรรยาย การอบรม การสาธิต การปฏิบัติงาน การจัดนิทรรศการ การศึกษานอกสถานที่และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนครูและผู้บริหารการศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติให้สอดคล้องกับแนวทางและจุดหมายที่กำหนดไว้ในและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมาลีนา บรมพิชัยชาติกุล ได้ศึกษากระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะในชั้นเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 17 คนโดยเลือกนักเรียนผู้สร้างสรรค์งานศิลปะจำนวน 1 คนกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะประกอบด้วยขั้นแรงบันดาลใจ ขั้นปฏิบัติงาน

ตามแผน ชั้นประเมินผลงาน วิธีการที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบการบันทึกกิจกรรม และการณ์ สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ นำเสนอผลการค้นพบในรูปของการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะในครั้งนี้ นักเรียนมีกระบวนการคิดสร้างสรรค์ แบ่งออกเป็น 4 ชั้น ประกอบด้วยขั้นเตรียม ขั้นพิชิตตัวของความคิด ขั้นคิดกระ้าง และขั้นตรวจสอบ นักเรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างอิสระแตกต่างออกไปตามจินตนาการของตนเอง มีความสามารถในการสร้างสรรค์และแก้ปัญหาได้ทุกขั้นตอน นอกจากนี้ พบว่าในขั้นสุดท้าย นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ผลผลิตแตกต่างกัน ได้ผลงานศิลปะจำนวน 17 ชิ้น กระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะดังกล่าวทำให้นักเรียนมีความสุข เกิดสมาธิ เกิดการเรียนรู้ และได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ส่วนข้อที่มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 7 ครูผู้สอนให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น มากกว่าเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้นักเรียนอย่างเดียวยิ่งใดซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่าอาจเป็นเพราะว่าผู้เรียนขาดความสนใจและความกระตือรือร้นในการเรียน ในชั้นเรียน ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจมาจากสาเหตุ คือ ผู้เรียนบางคนซึ่งเรียนอ่อนจะตามเพื่อนไม่ทันในระหว่างที่ครูสอน ทำให้ไม่มีสมาธิในการเรียนและไม่สนใจในการเรียนในชั้นเรียน อีกทั้งเวลาในการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีน้อย ไม่เพียงพอต่อการสอนอย่างละเอียดให้ผู้เรียนเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ ครูผู้สอนต้องรีบสอนและรวบรัดเนื้อหาให้มากที่สุด ซึ่งจะต้องมีการปรับเปลี่ยนสมรรถนะด้านพฤติกรรมครูผู้สอน โดยจะต้องมุ่งเน้นพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์สอดคล้องกับแนวคิด หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ 1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและ ส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและ สังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับ ข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มี ประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม 2) ความสามารถในการคิด เป็น ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมี วิจารณญาณและการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ เกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถใน

การแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆอย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมและการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่นและ 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆและมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสมและมีคุณธรรม

5.2.2 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยจำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน และเกรดเฉลี่ย พบว่า นักเรียนที่มีเพศ ระดับชั้นเรียน และเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โดยรวม 3 ด้าน แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก เพศ ระดับชั้นเรียน เกรดเฉลี่ย มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า อาจเป็นเพราะว่านักเรียนแต่ละคน มีความสนใจ มีความถนัด มีความรู้ความสามารถ ในการเรียนแต่ละวิชาที่ต่างกัน ระดับชั้นเรียน และเกรดเฉลี่ยแต่ละคนมีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของมาลีนา บรมพิชัยชาติกุล ได้ศึกษากระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะในชั้นเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 17 คนโดยเลือกนักเรียนผู้สร้างสรรค์งานศิลปะจำนวน 1 คน กระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะประกอบด้วยขั้นแรงบัลดาลใจ ขั้นปฏิบัติงานตามแผน ขั้นประเมินผลงาน วิธีการที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบการบันทึกกิจกรรม และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ นำเสนอผลการค้นพบในรูปแบบของการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะในครั้งนี้ นักเรียนมีกระบวนการคิดสร้างสรรค์แบ่งออกเป็น 4 ขั้น

ประกอบด้วยขั้นเตรียม ขั้นฝึกตัวของความคิด ขั้นคิดกระจ่าง และขั้นตรวจสอบ นักเรียนมีพฤติกรรมแสดงออกอย่างอิสระแตกต่างออกไปตามจินตนาการของตนเอง มีความสามารถในการสร้างสรรค์และแก้ปัญหาได้ทุกขั้นตอน นอกจากนี้ พบว่าในขั้นสุดท้าย นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ผลผลิตแตกต่างกัน ได้ผลงานศิลปะจำนวน 17 ชิ้น กระบวนการสร้างสรรคงานศิลปะดังกล่าวทำให้นักเรียนมีความสุข เกิดสมาธิ เกิดการเรียนรู้ และได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นข้อเสนอแนะที่ได้จากการค้นพบ (Fact Findings) จากผลการวิจัยทั้ง 3 ด้าน คือด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านพฤติกรรมของครูผู้สอนเพื่อมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์สำหรับการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา อีกทั้งยังเป็นแนวทางเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารในด้านต่าง ๆ จึงได้นำมาเป็นข้อเสนอแนะเป็น 2 ระดับ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารควรพัฒนามาตรฐานของการจัดการเรียนรู้วิชาศิลปศึกษาให้ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งส่งเสริมให้การบริหารจัดการทั้งด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน และมีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไป เพื่อมุ่งให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน ดังนั้น ผู้บริหารหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริมและพัฒนาในเรื่องพฤติกรรมของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง โดยอาจส่งเข้าร่วมอบรม ประชุม สัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้เพื่อนำไปถ่ายทอดให้นักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ด้านเนื้อหา ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการพัฒนาส่งเสริมรักษามาตรฐานการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียน

2) ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านเนื้อหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาส่งเสริมวิชาศิลปศึกษาให้ดีมีประสิทธิภาพ เพราะศิลปะ

เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกพบว่า ข้อที่ 8 เนื้อหาวิชาทำให้นักเรียนสามารถสร้างรายได้จากผลงานทางศิลปะเพียงใดและ ข้อที่ 10 และเนื้อหาวิชาศิลปะทำให้นักเรียนติดตามข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันและนำมาประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องตามเนื้อหาวิชาเพียงใดมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องควรส่งเสริมพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการ ทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ข้อที่ 4 เนื้อหาวิชาศิลปะเกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม ได้อย่างเหมาะสมเพียงใด มีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้ ด้วยตนเองโดยให้รู้จักแสวงหาความรู้และประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้และห้องสมุดเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าความรู้อย่างเพียงพอ และเกิดการเรียนรู้ให้ได้มีการเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งในและนอกห้องเรียน

3) ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ 10 เน้นการวัดผลและประเมินผลอย่างหลากหลายในการปฏิบัติมากกว่าด้านเนื้อหาความรู้เพียงใดมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรพัฒนาส่งเสริมกระบวนการวัดผลประเมินผลในด้านต่าง ๆ พร้อมทั้งเครื่องมือวัดและฟอร์มในการประเมินผลการศึกษา เพื่อที่จะรู้ว่านักเรียนคนใดมีการเปลี่ยนแปลงถึงเกณฑ์ที่ต้องการหรือต้องการปรับปรุงแก้ไขเพื่อบรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 1 ครูแจ้งผลการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนให้ทราบเพียงใด มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารควรพัฒนาส่งเสริม โดยการเพิ่มศักยภาพของนักเรียน โดยมีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในสังคมได้

4) ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ด้านพฤติกรรมครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อที่ 10 คือ ครูผู้สอนเตรียมการเรียนการสอนมีกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่นักเรียนเพียงใด มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรพัฒนาส่งเสริม โดยการศึกษา

วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนจัดการเรียนรู้ที่ ทำทาย ความสามารถของผู้เรียนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 7 ครูผู้สอนให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นมากกว่าเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้นักเรียนอย่างเดียวนอกจากนี้ค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารควรพัฒนาและส่งเสริมให้ครูได้ฝึกออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเพื่อนำผู้เรียน ไปสู่เป้าหมาย

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่” ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

- 1) ควรทำวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอื่นๆ ในจังหวัดเชียงใหม่
- 2) ควรทำวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 2 อำเภออื่น ๆ ในการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะ
- 3) ควรทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาของนักเรียนช่วง ชั้นที่ 3 โรงเรียนอื่นๆ

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและ
วัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2544.

_____. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรง
พิมพ์คุรุสภา, 2544.

กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร :
ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย, 2551.

ก่อ สวัสดิพานิชย์. เอกสารการสอนชุดวิชาไทยศึกษา หน่วยที่ 14. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537.

กิตติมา ปรีดีลภ. ปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2520.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. คลื่นลูกที่ 5. กรุงเทพมหานคร : ชัยเชสมิเดีย, 2541.

จิราพร ทองอยู่. แนวปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการด้านใบอนุญาตทำงานของคนต่าง
ด้าว ณ ศูนย์บริการวีซ่าและใบอนุญาตทำงาน. กรุงเทพมหานคร : กองงานคนต่างด้าว
กรมการจัดหางาน, 2545.

จิรพรรณ กาญจนจิตรรา. ระเบียบวิธีการวิจัยขั้นสูงทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2538.

ชาติร์ ตำราญ. หลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิศตวรรษที่ 21, 2545.

ชุตินา สมบัติพิบูลย์และคณะ. ความหมายและความสำคัญของการศึกษาแนวพุทธศาสตร์เพื่อ
สันติภาพและการพัฒนา เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : ศิลปะสนองการพิมพ์, 2531.

ทศนา แชมมณี. ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด : ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านทฤษฎี
และแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544.

ธำรง บัวศรี. องค์ประกอบของหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2532.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พิชิตการพิมพ์,
2534.

นพมาศ ธีรเวคิน. จิตวิทยาสังคมกับชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

- นิคม โชติแสง และคณะ. เอกสารรายงานพื้นฐานการศึกษา”. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตร้อยเอ็ด : ศูนย์การศึกษายโสธร, 2547. (อัคราณา).
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2543.
- ประภาพร ฟูวรรณ. พฤติกรรมและทัศนคติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.
- ปรัชญา เวสารัชช. หลักการจัดการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุริยง, 2545.
- พงศ์ หรดาล. การวางแผนและการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร. มปท, 2539.
- พระราชวรณีย์. ขอบฟ้าแห่งความรู้. กรุงเทพมหานคร : ชรรณสภา, 2540.
- พันธ์ศักดิ์ พลสารมย์ และคณะ. “การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี” กรุงเทพมหานคร :
 ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543. (อัคราณา).
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหาร
 การศึกษา. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2540.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : อักษร
 เจริญทัศน์, 2535.
- ลัดดา กิตติวิภาค. ทัศนคติทางสังคมเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แสงจันทร์การพิมพ์,
 2545.
- วันเพ็ญ วรรณโกมล. การสอนสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สถาบัน
 ราชภัฏธนบุรี, 2542.
- วิชัย ดิสสระ. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2535.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษร
 บัณฑิต, 2539.
- สาโรช บัวศรี. ปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2520.
- สุชา จันทร์เอม. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2542.
- สุพิน บุญช่วงศ์. หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : แสงสุทธิการพิมพ์, 2531.
- สุภรณ์ ศรีพล. เอกสารการสอนชุดวิชาพื้นฐานการศึกษา หน่วยที่ 15. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร :
 สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536.
- สุมิตร คุณากร. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร : สยามการพิมพ์, 2518.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. หลักการสอน. (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2546.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. ภูมิปัญญาชาวบ้านสู่ภูมิภาค. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2540.

2) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานวิจัย

กนต์ธีรธา หิรัญยะมาน. “การสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาการรับรู้ทางศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2552.

แก้วใจ อินเพชร. “การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านศิลปะของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา โดยใช้แบบฝึกทักษะความคิดสร้างสรรค์”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การประถมศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2548.

จารุวรรณ ปะกัง. “ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับเรื่องวงกลมจากผลงานศิลปะ”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.

เฉลิมชัย ถึงดี. “การผลิตชุดการสอน เรื่องการเขียนภาพระบายสีวิชาศิลปะศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.

ธีรพล จันทร์เทพ. “การสร้างชุดสื่อประสมเรื่องการเขียนภาพระบายสีชุดวิชาศิลปะศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545.

นิภาภรณ์ ไชยศรี. “การสร้างชุดการเรียนรู้เรื่องการวาดภาพระบายสีสาระการเรียนรู้ศิลปะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2549.

ผาสวรรณ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. “ความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาวิทาลัยมหิดล ที่มีต่อการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.

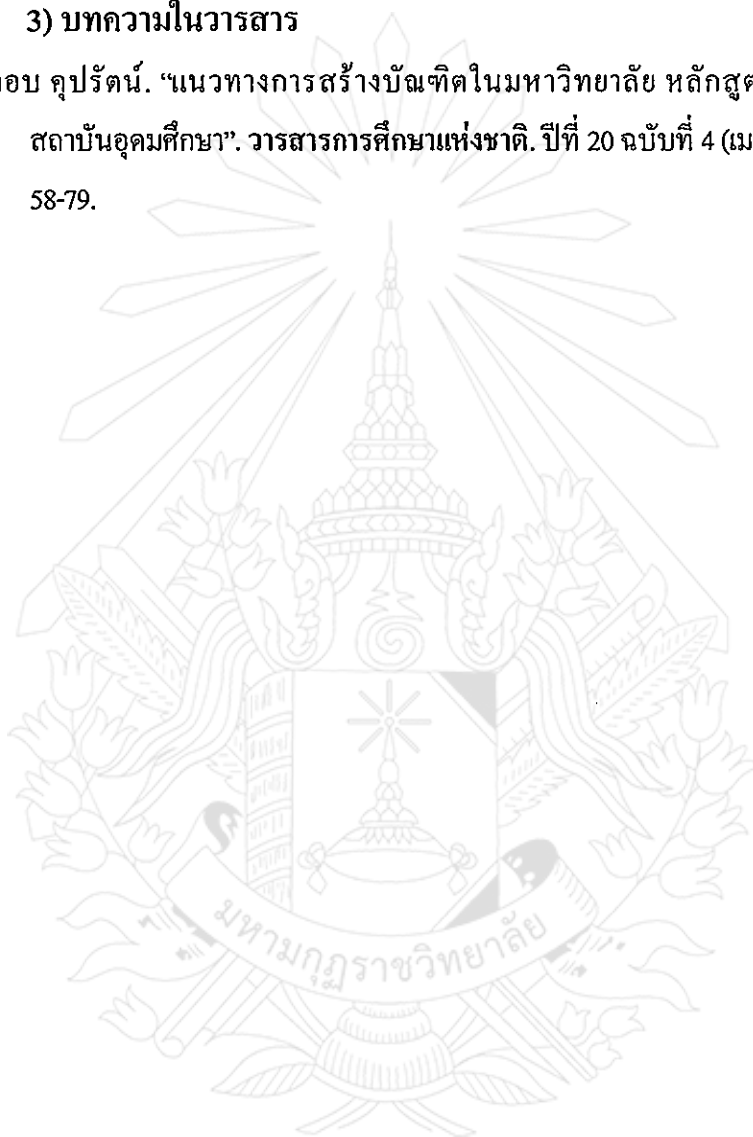
พรสวรรค์ ดีวีจรรย์. “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยอรุณหินลาด”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.

มารีนา บรมพิชัยชาติกุล. กระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.

ลำใส้ มิ่งเชื้อ. “ศึกษาการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะ”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550.

3) บทความในวารสาร

ประกอบ คูปรรัตน์. “แนวทางการสร้างบัณฑิตในมหาวิทยาลัย หลักสูตรการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา”. วารสารการศึกษาแห่งชาติ. ปีที่ 20 ฉบับที่ 4 (เมษายน-พฤษภาคม 2529) : 58-79.

ภาคผนวก

มทามกุฏราชวิทยาลัย

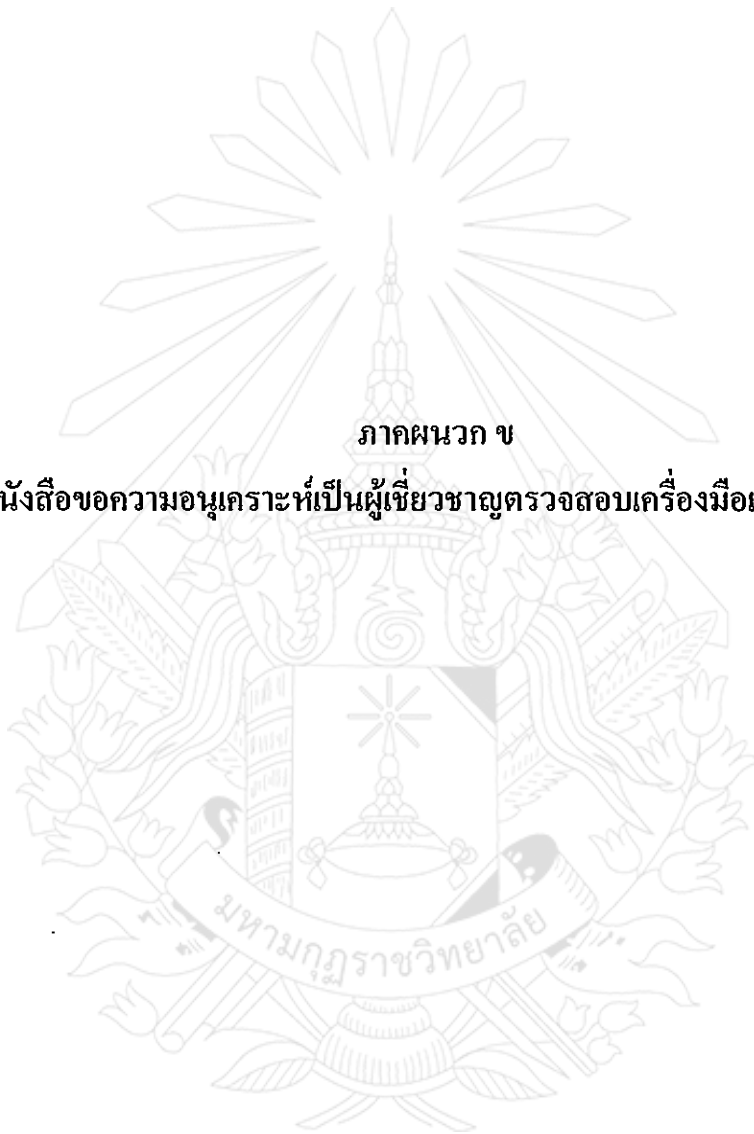
ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. นายไพบูรณ์ พุทรวงศ์ วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจียน วันทนียตระกูล วุฒิการศึกษา กศ.ม. (บริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตล้านนา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัครชัย ชัยแสง วุฒิการศึกษา กศ.บ. อ.ม. (บาลี-สันสกฤต)
ตำแหน่ง อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตล้านนา

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 14

ที่ ศธ 6013(2.21)/499 วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เขียน วันหนี้ยตระกูล

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่า นายประชา รุ่งศิริ เป็น
นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัสนักศึกษา 5212205011 สาขาการจัดการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษาผู้นี้มีดวงประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์
เรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่
อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ นักศึกษาผู้นี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.กฤษณ์ ปัญโญ
และ พระครูวิจิตตสาธาทร, ดร.อาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความ
ร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่ นักศึกษาผู้นี้ด้วย

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดพิจารณา

(พรมทวารัตติ สุวมณี)

เลขานุการศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ศูนย์การศึกษามัธยมศึกษาวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 14

ที่ ศธ 6013(2.21)/500

วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัครชัย ชัยแสง

ศูนย์การศึกษามัธยมศึกษาวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่า นายประชา รุ่งศิริ เป็น
นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัสนักศึกษา 5212205011 สาขาวิชาการจัดการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษานี้มีกรมประมงจะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์
เรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนสนมบาลเชียงใหม่
อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ นักศึกษานี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.กริณีย์ ปิณฑุ
และ พระครูวิจิตตานุสาร, ดร.อาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์การศึกษามัธยมศึกษาวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความ
ร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่ นักศึกษานี้ด้วย

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระมหาวิรัตน์ศักดิ์ สุรเมธี)

เลขาธิการศูนย์การศึกษามัธยมศึกษาวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ที่ ศธ 6013(2.21)/749

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
๑๐๓ / คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะพระปกเกล้า ตำบลพระสิงห์
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐
โทรศัพท์ : ๐-๕๓๒๙-๐๙๙๕-๖ โทรสาร : ๐-๕๓๒๙-๔๙๕๖
www.lanna.mbu.ac.th

3 พฤศจิกายน 2553

เรื่อง ขอลาออกนอกระยะเป็นผู้ใช้วิทยุตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายใหญ่ชัย พุทธิวงศ์

ด้วย ศูนย์การศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่า นายประชา รุ่งศิริ เป็นนักศึกษา
ปริญญาโท รหัสนักศึกษา 5212205011 สาขาบริหารจัดการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษานี้มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์
เรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่
จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ นักศึกษานี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.กรรณีย์ ปิณัญญา และ พระครูวิจิตตคณาทร, ดร.,
อาจารย์ที่ปรึกษา

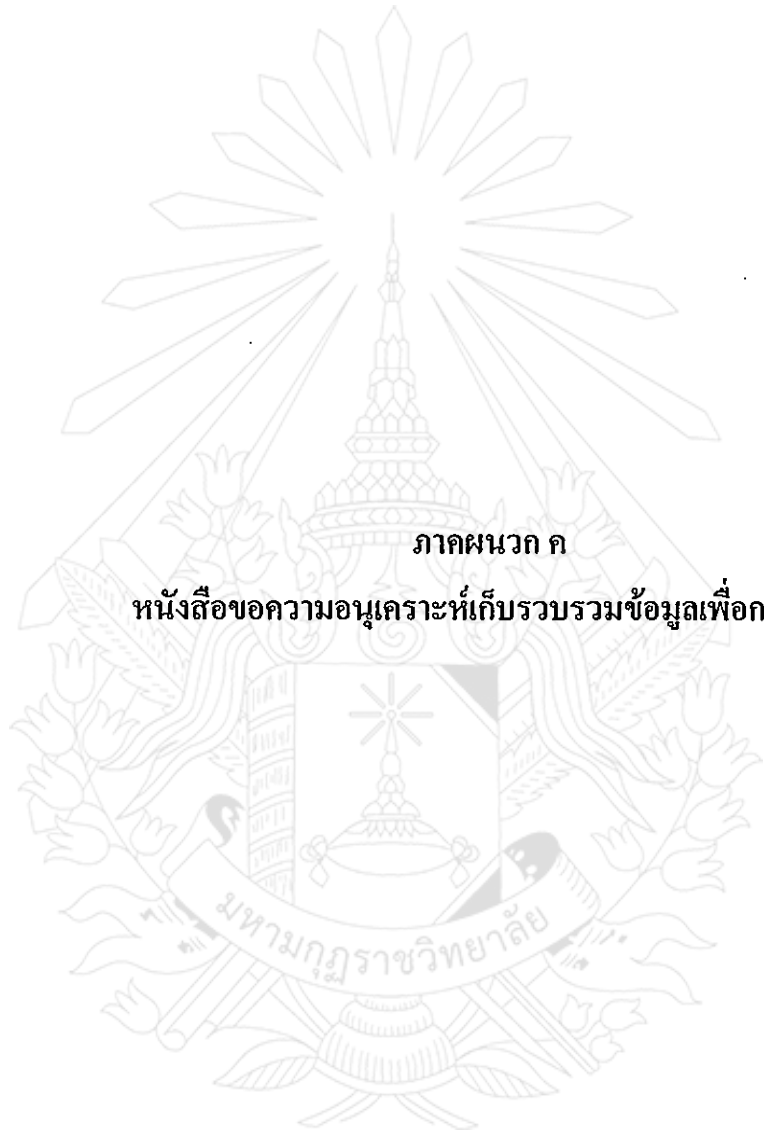
ศูนย์การศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะไปจดให้แก่
นักศึกษานี้ด้วย

จึงเจริญพรเพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระมหาวิรัตน์ สุเมธ)

เลขาธิการศูนย์การศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ ๖๐๑๓(๒.๒๑)/๕๑๐

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
 ๓๐๓ วิกเจียหลวงวรวิหาร ถนนพระปกเกล้า ตำบลพระสิงห์
 อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐
 โทรศัพท์ : ๐-๕๓๒๙-๐๙๙๕-๖ โทรสาร : ๐-๕๓๒๑-๔๙๕๖
 www.lanna.mbu.ac.th

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่

ด้วย นายประชา รุ่งศิริ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำสารนิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี ผศ.ดร.กรณีย์ ปัญโญ และพระครูวิจิตรศาสนาทรร, ดร.อาจารย์ทับริक्षा

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้ นายประชา รุ่งศิริ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลในเขตพื้นที่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขออโนมนามมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

 (พระมหาวิริศศักดิ์ สุรเมธี)

เลขานุการศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาล
เชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัยเพื่อทำการวิจัยหลักสูตรศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ข้อมูล
ต่าง ๆ ที่ศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาในเชิงวิชาการจะไม่มีผลสะท้อนกลับในทุก ๆ ด้านต่อท่านผู้ให้
ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน
วิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเปรียบเทียบ
ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่
จังหวัดเชียงใหม่ ของนักเรียนที่มี เพศ ระดับชั้น และเกรดเฉลี่ยต่างกัน และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนอนุบาล
เชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โดยขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามตามความ
เป็นจริงมากที่สุด ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้จากท่านจะถือเป็นความลับ และจะนำเสนอใน
ลักษณะภาพรวมเชิงวิชาการเท่านั้น

แบบสอบถามมี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา
โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา
โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

นายประชา รุ่งศิริ

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

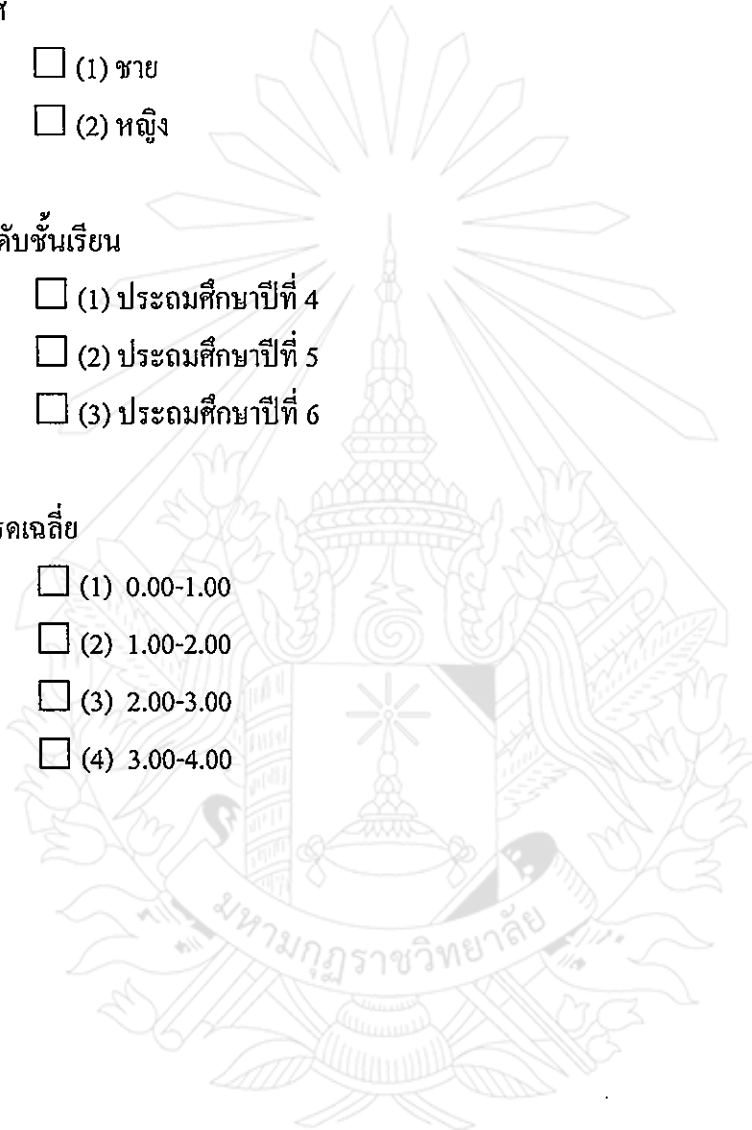
- (1) ชาย
 (2) หญิง

2. ระดับชั้นเรียน

- (1) ประถมศึกษาปีที่ 4
 (2) ประถมศึกษาปีที่ 5
 (3) ประถมศึกษาปีที่ 6

3. เกรดเฉลี่ย

- (1) 0.00-1.00
 (2) 1.00-2.00
 (3) 2.00-3.00
 (4) 3.00-4.00

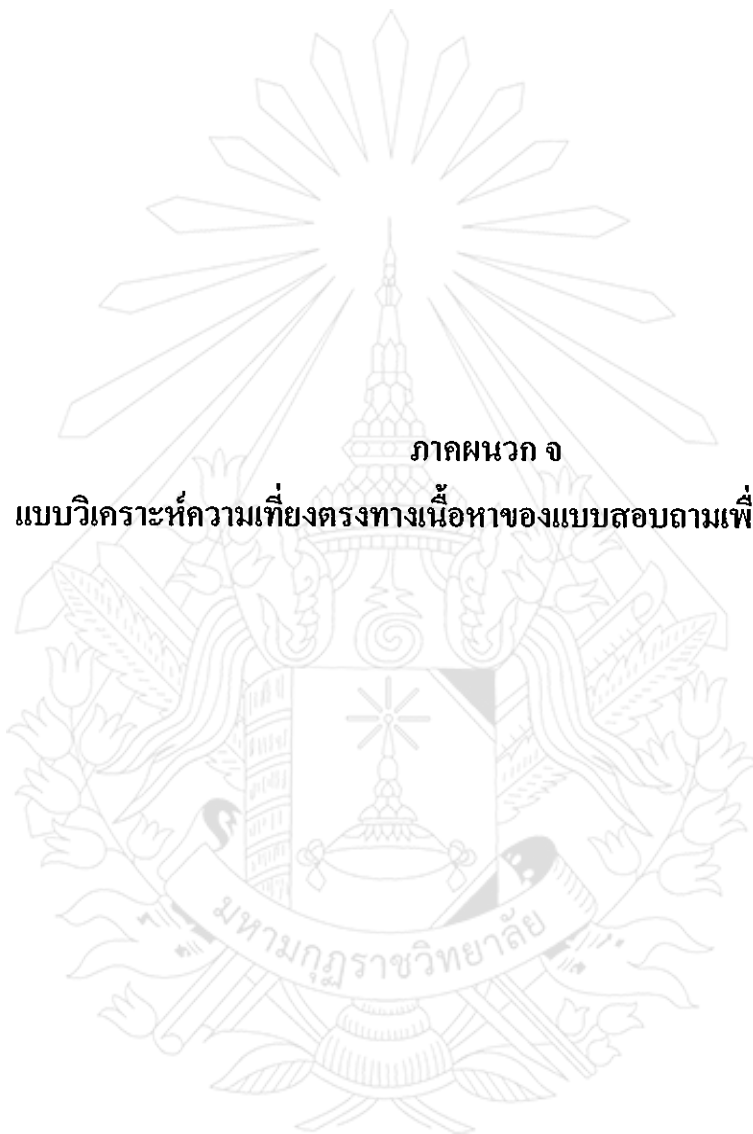
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษา โรงเรียนอนุบาล
เชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคาดหวัง

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
ด้านเนื้อหาวิชา					
1. เนื้อหาวิชาเชื่อมโยงและบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นเพียงใด					
2. เนื้อหาวิชาสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในชีวิตประจำวันเพียงใด					
3. เนื้อหาวิชาทำให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์และการจินตนาการเพียงใด					
4. เนื้อหาวิชาศิลปะเกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสมเพียงใด					
5. เป็นวิชาที่นักเรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ของงานศิลปะเพียงใด					
6. ลำดับเนื้อหาสาระในรายวิชามีความต่อเนื่องกันมีความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียน					
7. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเนื้อหาสาระเพียงใด					
8. เนื้อหาวิชาทำให้นักเรียนสามารถสร้างรายได้จากผลงานทางศิลปะเพียงใด					
9. เนื้อหาวิชาทำให้นักเรียนมีสุนทรียภาพและความคิดสร้างสรรค์ที่ดีเพียงใด					

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
10. เนื้อหาวิชาศิลปะทำให้นักเรียนติดตามข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันและนำมาประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องตามเนื้อหาวิชาเพียงใด					
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน					
11. ครูแจ้งผลการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนให้ทราบเพียงใด					
12. ครูนำเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น เกม นิทาน ข่าวเหตุการณ์					
13. นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงใด					
14. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเวลาและวัยของนักเรียนมุ่งเน้นให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องสามารถนำไปแก้ปัญหาได้					
15. จัดสถานการณ์ให้นักเรียนได้มีโอกาสคิดวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง					
16. นักเรียนได้นำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ในวิชาอื่นมากน้อยเพียงใด					
17. การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ร่วมปฏิบัติจริงเช่น การแข่งขันทักษะทางวิชาการ การแสดงผลงานทางศิลปะ					
18. มีสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนและมีสื่อการเรียนการสอนเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาเพียงใด					

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
19. จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียน สอดคล้องกับการเรียนวิชาศิลปะเพียงใด					
20. เน้นการวัดผลและประเมินผลอย่าง หลากหลายในการปฏิบัติมากกว่าด้านเนื้อหา ความรู้เพียงใด					
ด้านพฤติกรรมของครูผู้สอน					
21. ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพ น่าเลื่อมใส อดทน เต็มใจสอนเพียงใด					
22. ครูผู้สอนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มี มนุษยสัมพันธ์ ควบคุมอารมณ์ น่าเคารพยก ย่องเพียงใด					
23. ครูผู้สอนเป็นผู้รู้จริงและปฏิบัติจริงในสิ่ง ที่สอน มีความมั่นใจในขณะสอนเพียงใด					
24. ครูผู้สอนมีความตั้งใจสอนด้วยจิตเมตตา สุภาพ อ่อนโยน ยิ้มแย้ม แจ่มใส ร่าเริงเพียงใด					
25. ครูสามารถใช้สื่อเชื่อมโยงให้นักเรียนเห็นว่า วิชาศิลปะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
26. ครูผู้สอนมีความทันสมัยสนใจต่อข่าว เหตุการณ์เพื่อนำมาเป็นกรณีตัวอย่างเพื่อให้ นักเรียนคิด วิเคราะห์ก่อให้เกิดความชัดเจน ในเนื้อหาสาระยิ่งขึ้นเพียงใด					
27. ครูผู้สอนให้นักเรียนร่วมแสดงความคิด เห็นมากกว่าเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ นักเรียนอย่างเดียวเพียงใด					

ภาคผนวก จ
แบบวิเคราะห์ความเที่ยงตรงทางเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงทางเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

เรื่อง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่
อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง

แบบวัดของการวิจัยตอนที่ 2 ทำขึ้นเพื่อให้ผู้ตอบได้วัดระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มี
ต่อการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ในแต่ละหัวข้อหากท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเห็นว่าคำถามในข้อใดที่ตรงตามวัตถุประสงค์
ของการวิจัยตามความคิดเห็นของท่าน โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็น

1. ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและ
สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและ
สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้ไม่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและ
สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

แบบสอบถาม ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้คะแนน (IOC)			ผลรวมของ คะแนน	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	3	1
2	+1	+1	+1	3	1
3	+1	+1	+1	3	1
4	+1	+1	+1	3	1
5	+1	+1	+1	3	1
6	+1	+1	+1	3	1
7	+1	+1	+1	3	1
8	+1	+1	+1	3	1

แบบสอบถาม ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้คะแนน (IOC)			ผลรวมของ คะแนน	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
9	+1	+1	+1	3	1
10	+1	+1	+1	3	1
11	+1	+1	+1	3	1
12	+1	+1	+1	3	1
13	+1	+1	+1	3	1
14	+1	+1	+1	3	1
15	+1	+1	+1	3	1
16	+1	+1	+1	3	1
17	+1	+1	+1	3	1
18	+1	+1	+1	3	1
19	+1	+1	+1	3	1
20	+1	+1	+1	3	1
21	+1	+1	+1	3	1
22	+1	+1	+1	3	1
23	+1	+1	+1	3	1
24	+1	+1	+1	3	1
25	+1	+1	+1	3	1
26	+1	+1	+1	3	1
27	+1	+1	+1	3	1
28	+1	+1	+1	3	1
29	+1	+1	+1	3	1
30	+1	+1	+1	3	1
31	+1	+1	+1	3	1
32	+1	+1	+1	3	1
33	+1	+1	+1	3	1
34	+1	+1	+1	3	1
35	+1	+1	+1	3	1

แบบสอบถาม ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้คะแนน (IOC)			ผลรวมของ คะแนน	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
36	+1	+1	+1	3	1
37	+1	+1	+1	3	1
38	+1	+1	+1	3	1
39	+1	+1	+1	3	1

ประวัติของผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล : นายประชา รุ่งศิริ
- วัน เดือน ปีเกิด : 15 มกราคม 2525
- ที่อยู่ปัจจุบัน : 80/1 หมู่ที่ 3 ตำบลแม่ฮ้อเงิน อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัด
เชียงใหม่
- พ.ศ.2540 : มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน
- พ.ศ.2543 : วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ สาขาวิชาช่างกลโรงงาน
- พ.ศ.2547 : ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ คณะครุศาสตร์
- พ.ศ.2550 : กำลังศึกษาระดับมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
วิทยาเขตล้านนา
- หน้าที่การงาน
- พ.ศ.2552 : รับราชการครูในตำแหน่งครูผู้ช่วย โรงเรียนอนุบาล
เชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่
เขต 1
- พ.ศ.2553 : ครูผู้สอนวิชาศิลปะ โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 1
- พ.ศ.2554-2555 : ครู ค.ศ.1 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1